

expectat alia traditio qz in actu degradatōis exi-
 tur of p̄uilegio clericali vt in. d. c. ij. de penis in
 vj. nec ēt ē necia alia traditio maxie cū fiat presen-
 te iudice seculari. Secūdo mō pōt p̄zaticari vt iudex
 ecclesiastic⁹ stante depositōe. z secuta incorrigibili-
 tate cū tradat vel regrat secularē iudicē pro pena
 z ex hoc eo ipso traditus est. ex quo hēs clericū ēt
 p̄ter degradatōis actū i casu degradatōis im-
 ponēde posse absqz degradatōe tradi z sic exi-
 p̄uilegio clericali. z remanētibus ordinibus z nō
 est mirū. qz ēt non depositus verbaliter aliqū exi-
 tur p̄uilegio clericali p̄ solam trinam monitiōe
 cū acta imixtionis circa crimia vt h̄f in. c. in au-
 dientia. z. c. p̄pendimus. j. de sen. exco. Tertio mō
 pōt intelligi qz eo ipso qz ē depositus absqz alia d̄-
 gradatione statim secuta ipsa incorrigibilitate
 perdit p̄uilegiuz. z subit potestati seculari. z vo-
 luit hic io. an. qz si sola trina monito per quam
 concludatur eius incorrigibilitas exiit ipsum
 p̄uilegio clericali vt in. d. c. ad audientiam abs-
 que alia traditionē vel degradatōe. fortius euz
 exiit incorrigibilitas surgēs ex trina monitiōe i
 tam depositum. nec l̄za ista dicit ipsum tradi v̄l de-
 gradari s̄z cōp̄rimi procedit istud dictū Jo. an. abs-
 que dubio qn̄ incorrigibilitas surgit ex trina mo-
 nitiōe. s̄z si aliter esset incorrigibilis vt qz depōsi-
 tus iterato se i miseret tūc est magz dubius. S̄z
 satis hoc probat ista decre. z hoc ē tenēdū fm̄ do.
 an. licet pe. restringit h̄ac penam. z traditiones ad
 primā p̄zaticā exponēs comprimēdus z primo de-
 gradandus fm̄ Jo. an. S̄z Jo. de ligna. dicit hic
 esse necessariam traditionē in qua sicut dominū
 nō transferi sine traditione vt. l. traditōib⁹. C. d̄
 pact⁹ sic hic non p̄p̄rimis p̄ iudicē secularē nisi
 tradat z p̄p̄ea iura vtunt illo verbo tradere pro-
 certo istud dictū io. de lig. confundit per istuz. tex.
 cū dicat qz ecclesia nō habeat v̄ltra qd faciat ergo
 non ē necessaria traditio fac in argumētum tex.
 multū sing. i. l. raptōes. C. de epi. z cler. C. opp.
 qz ex deprehensione clerici crimen non efficiat no-
 toriū qz regularit laic⁹ in crimine nō testificatur
 p̄tra clericū. i. q. vij. c. i. ij. z ii. vj. q. i. c. beatus xj.
 q. i. c. ij. j. de testi. c. de cetero non pōt ergo talis d̄-
 prehensio transire in notoriuz glo. ibi dicit talem
 criminosuz posse transire in notoriū duob⁹ casib⁹
 primo qn̄ tali deprehensio ni adsunt clerici z prin-
 cipaliter int̄sunt deprehensioi delicti z detēctōni
 xx. hozay fo. casu qn̄ clericus deprehendit p̄ lai-
 cos missos auctoritate snoz p̄latoz. c. vt fame
 de sen. exco. quo casu duo sequūtur p̄m̄uz qz depre-
 hensionē delicti p̄ntest effici notoriū fm̄. qz tales ca-
 p̄iant absqz pena excoicacionis z aduerte vt glo.
 stelligas qz iō fac mētiōe d̄ detēctōe xx. hozay qz
 cuilibz lz cape criminosuz i domo sua reptū z deti-
 nef spacio xx. hozay z nō apli⁹ vt sic d̄dictū suum
 patefiat iudici z alijs vt d. l. capite qnto z quo ad
 sollēne dictū io. an. post ātiquos doc. v̄z velle qd
 vbi pōt clericus sine pena excoicacōis p̄enti forti-
 us poterit detineri vt in casib⁹ not. i. c. ij. d̄ sen. ex-
 co. et adducitur rex. in. l. nec in ea. ff. de adul vbi
 d̄ qz si quis pōt occidere adulterum foreius pōt
 euz afficere p̄ramelijs imo plus dicit io. an. post doc
 to. qz si licētia p̄lati h̄ēti non pōt qz ē i fuga. pōt
 licite detineri sine metu excoicacionis z sic intelli-

gat. c. vt fame de sen. exco. ar. l. ait p̄tor. s̄. si debi-
 torem. ff. que i frau. credi. tñ d̄z h̄ēti discretio vt
 curialus detineatur q̄ laicus C. Et dicit do. abb.
 doctores h̄ allando d. s̄. si debitozēz s̄ētre qz licitū
 ē laicis cape debitozē clericū fugientes sicut
 licitū ē laico capere laicū z ibi p̄ bal. z sentit glo.
 insti. de act. in prin. s̄z hosti. i. sūma de sen. exco.
 s̄. quis debet sub. s̄. p̄ p̄us versiculo fallit dicit an
 capies clericū delinquentē fugientes vt ducat ad
 iudicēz enitet excoicacōez nolle. se diffinire z qua
 si dubitauerit an tal̄ captura possit tute fieri z idē
 refert in. c. nuper de sen. exco. se nō fatēri qz vbi le-
 ges capturam p̄mittūt posse clericum capi nisi de-
 tur ius canonicū exp̄ressū do. antho. m̄l̄tū b̄i trā-
 sit dicendo qz si tu vis ēē cautus vt tales capturas
 facias sine scrupulo qz officiales laici deputentur
 in h̄ executores a p̄latis suis z ita dicit se p̄soluisse
 ep̄o castellāo C. S̄z do. abb. dicit hoc ēē nihil qd
 enis si isti officiales nō sūt p̄ntes i iuria acerrima
 que mibi v̄l filio meo illata ē p̄ clericū que si di-
 misero capiet fugam cum re mea vel ē d̄bitoꝝ me-
 us i magna q̄ritate certe sic restringē istā materiā
 vt non possit capi ē generat scandalū in mētib⁹
 laicoz z quedā potius t̄rānia q̄ iusticie executio
 v̄n̄ duo dicit ēē videnda primū v̄trū liceat capere
 clericū vt eius delictū patefiat z a suo iudice pu-
 niat fo. an. liceat capere clericū debitozē fugiē-
 tem vel rem meas asportantē quo ad primū hosti-
 fuit i illa opi. rigorosa ut non p̄mittat̄ capturā vt
 nisi def̄ exp̄ssus ius cano p̄mittent̄ idē tenet laud.
 in cle. i. de off. ordi. io. de lig. colle. z do. car. h̄ s̄ē-
 tiūt talem capturas fieri nō posse nisi capietis int̄-
 sit rōne p̄uati iteresse beld. i. d. cle. i. sentit cū pos-
 se capi ēt si capientē sp̄aliē non interfir̄ Inno. i. d.
 c. ut fame de sen. exco. primo videt̄ uelle qz iudi-
 ces ecclici ēt nō h̄ntes iurisdicōez in clericos z
 ēt socii clerici p̄nt cape ut ducant ad iudicē s̄z lai-
 cis h̄ nō liceat s̄z pōt intelligi illud dictum qn̄ nō
 timef̄ de fuga uide do. pe. Inno. i. d. c. si uero de
 sen. exco. qui egregie dicit qz si clericus ab ifcrēda
 iuria non pōt alr̄ p̄pelli pōt capi z ligari sine me-
 tu excoicacōis z ēt sine peccato imo tal̄ m̄cref̄ ar.
 xxiii. q. iiij. c. fortitudo z idem pro deffensione re-
 rū v̄l pro r̄cupatiōe illico f̄ēda ar. c. olī d̄ r̄sti. spo.
 nā ille ep̄us nō fait solus ad r̄cupandā possessiōe
 z man⁹ i iecit cū alijs i illos hospitalarios nec no-
 tant̄ excoicacōe nisi moduz excesserint quod
 est not. z licet illa media via io. de lig. z sequaciū
 sit equa. tñ do. abb. putat qz licita ē captura z me-
 ritorū si timef̄ v̄similit̄ d̄ fuga v̄l alr̄ abiuria cō-
 pelli nō pōt nisi capiatur sine hoc fiat pro publico
 itereē siue pro p̄uato z dicit se assumēf̄ f̄udamētū ex-
 c. si qz suadēte xxij. q. iij. vbi ad f̄currēdā h̄ac ex-
 comunicacōez requirit̄ dolus seu temeritas vt
 ibi habetur si enim capio clericū vt ducam ad iu-
 dicem vt puniatur ex quo timetur de fuga vel alr̄
 p̄pelli nō potest ex quo not. ibi diabolica p̄uasio
 enitatur z est diuina fortitudo vt delicta punian-
 tur ex quo versatur publica v̄lilitas z includitur
 etiam p̄uata vt i d. c. ut fame v̄n̄ canon dicit lex
 debet furta cobibere adulteria p̄uire in pios de
 terra perdere xxij. q. v. c. lex debet z. c. p̄cece-
 denti omnes debēt amare legem pro publica uti-
 litate conseruanda ar. xxiii. q. iiij non inferenda

11
z maxime cum lex hoc pmittat nec canon contra-
rim dicit z allat quod not. bar. in .l. si. C. d. exhib.
re. z glo. in .l. nullus. C. de iude. z maxime quado
vult defendere forū ab iniuria inferenda ad h. vt
d. c. fortitudo cū trib. c. sequētibz z. c. dilecto
de sen. exco. li. v. nō enim caret scrupulo societa-
tis occulte desinit obuiare facino-
ri vt d. c. dilecto nec canō aliquo mō resistit nec
quo ad verba nec quo ad mentē eius canon tm̄ in-
tendat illaqueare inferrentes iniuriā clerico ex dia-
bolica psuasionē z maxime cū ius civile in hoc sit
fundatus sup optima rōne naturali z vtilitate pu-
blica z cessat oīs dolus in tali captura. z iō cessat
dispositio .ē. si quis suadēte. z hac ratiōe dicit se
putare q̄ familia potestatis pōt capere clericum d̄
nocte illicitē repertum z ducere prelato. qz hoc fa-
ciat ad impedienda delicta. que forte p̄ eū possēt
comitti. qz qui male agit odit lucem. c. consuluit
de off. dele. quod tenet bal. in .l. si qua per calūniā
C. de epis. z cle. ¶ Idez dicit in iudice seculari vt
etiam de die possit capere z presentare clericuz iu-
dici suo si verisimilit̄ timetur de fuga ipsius cleri-
ci dum adiret prelatus suus ar. l. desertores. ff. de
re mili. secus vbi nō timetur de fuga z sic dicit se
intelligere Inno. in d. c. ut fame z allat d. c. olim
qz si possuz licere manus vt soci. recuperet rem suā
incōtinenti poti. pro publica vtilitate vt ipse effi-
ciatur timidior ad iniuriā zmittēdas z ceteri me-
tū habeant ar. c. bone. d. po. prela. ¶ Quo ad fm̄.
an possit capi per creditores si ē in fuga zstitutus
vt si recedat cum re. breuiter dicit se zcludere q̄
sic quicq̄d senserit Inno. per d. l. ait p̄tor. §. si de-
bitores z p. d. c. oliz de resti. spo. vbi licitū ē pro re-
bus recuperandis suadere clericuz cū moderamine
inculpate tutelē z nō solū principat̄ creditor hoc
impune facere potest imo sibi auxiliantes ¶ Mas
ep̄us ibi nō fuit solus ad expellendū vt etiā dicit
Inno. i. d. c. si uersō d. sen. exco. idēz hic penit. ces-
sat dolus qui requirit̄ i. d. c. si quis suadēte ita re-
sident h. do. abb. circa ista duo s̄ tu adde bar. in .l.
si q̄s i. seruitute de furt. vbi querit an laic. possit
capere clericū delinquētes z putat q̄ sic vt euz du-
cat ad iudicē nō tm̄ ut ipsuz detineat z mouet per
d. §. si d̄bitore et p. d. l. capite q̄nto z p. not. istitut.
de act. in prin. z dicit hoc tangere Inno. i. d. c. ut
fame z ita residet z idēz etiā voluit ibi angl. qui
allat dictuz Inno. i. d. c. si vō. z reputat illud dic-
tum singulare adde bal. in .c. i. §. si quis de pa. iur.
fir. in vñ. feu. vbi dicit q̄ malefactor pōt capi a quo
eūque i. ipso actu delinquēdi vel i. mediate post z
illū iudici p̄sentat̄ allat d. l. capite q̄nto z subdit
q̄ si eēt cleric. possz capi a laico vt p̄ntet̄ ep̄o allat
Inno. in d. c. ut fame s̄ ex i.teruallo nemo pōt ca-
pe clericū s̄ ex zmissione ep̄i sic allat not. in h. c. z
idēz bal. i. d. l. si qua p. calūniā. C. de ep. z. cle.
querit vtrū familia pōratz possit capere p̄sbiterū in-
uētū i. robaria vel i. adulterio z ducet̄ ad iudicē et
arguit q̄ nō qz scriptura dicit nolite tangere x̄pos
meos vt not. i. auc̄. d. nō alie. §. i. refert Inno in
d. c. ut fame firmare pedes sup hoc ¶ Sed ipse di-
cit q̄ pōt capi z duci ad ep̄iscopū licz sit captus in
bitu z tonsura nā sic pmittit̄ cōtūque ministro
rei publice. l. i. §. ges. ff. de off. p̄fec. vrb. l. si. C. d̄
malefi z matema. p̄ca q̄s. nō i. ducit̄ i. s̄tēnciaz ex

12
comunicatōis nisi pp̄ doluz allat d. c. si quis sua-
dente xvij. q. iij. Sed hic non ē dolus qz sit pp̄ qui
etē publicā allat d. l. si q̄s i. seruitute z pōdera bñ
istam rōnez bal. qz do. abb. assumpit̄ fundamētuz
ex ea dicēdo illud q̄ dixi sup̄ s̄ idēz. bal. h. seq̄
istā glo. z iducit eaz ad q̄dēz statuti disponētis q̄
ville teneant̄ cape malefactores qz tale statutum
nō hz locū in clericis malefactoribz vt nō possint
capi per custodes ville ergo sequit̄ q̄ multo min.
poterūt capi p. laicos puatos homies dicit̄ tm̄ q̄ bñ
ntri z diffidati p̄nt capi a quolibz allat. l. si. C. de
male. z mate. q̄ prope loquit̄ in diffidat̄ z debent
p̄ntari in iudicio q̄. l. dicit̄ eē sing. z si clericus fugit
cum pecūia mea possuz ipsū cape cū pecunia z de-
tinere nō tm̄ vltra xx. horas z debeo iudici p̄ntare
si possuz allat d. l. ait p̄tor. §. si d̄bitore z hoc iō
qz piculus ē i. moza vt not. i. l. extat. ff. q̄ me. cā z
hoc ē licitū qz pro po. intereē z iō dicit q̄ si restituit
mibi pecuniā non possuz illū ad iudicē ducere qz
statim effez ipso facto excoicat̄ ar. l. q. vas. i. p̄n.
ff. de fur. z ita residet hic bal. s̄ do. an i. d. c. vt sa-
me. simplicit̄ sequit̄ dictū hosti. ibi stat̄ mō diffi-
cultas quid tenēdū in hoc dubitabili passu apiat
nob̄ de. apparet̄ rari nantes z vt scribitur i. illo
virgiliano z vñ mibi sic diceñ. aut delictū ē comit-
ten. per clericū aut ē iaz zmissuz p. casu si delictū
ē zmittēdū z tūc dico q̄ laicus pōt cape clericum
z refrenare ne maleficiū zmittat z sic nō pōt fieri
quo minus debeat ligare z ducere illuz ad iudicē
ecclesiasticum z isto modo procedant dicta doc-
torum z ad hoc adduco aliqua similia que crūt
auditu z recitacōne digna nam glo. in .c. i. de
beret. dicit q̄ in crimine committando quilibz
potest corrigere aliterum z sic inferior potest cor-
rigere superiorem sed in delicto commissio solum
superior corrigit z facit simile quod dicimus de
balaz propheta dei supremi seruulo acceptissimo
qui fuit reprehensus ab asina faciat quod voluit
archi. in .c. si putauerit secunda questione prima
z scrib. i. c. nouit. j. eo vbi dicunt q̄ illa doctrina
euangelica si videris frat̄e tuuz peccātes corrige
eū ē consiliū i. crimine iaz commissio sed in crimine
committendo est p̄ceptū z ligat ad peccatum moz-
tale. z faciat quod voluit domi. An. in .c. ex par-
te de testi. ubi dicit quod etiam clericum promo-
uendum potest quilibet de populo prohibere ut
non promoueat. Secus est in iam promotō facit
sing. dictum Innocē. in cap. i. de postula. prelat.
ubi dicit q̄ licet iudex non possit inquirere contra
aliquem non precedente infamia. tamen non ha-
bet locum in delicto committendo vt obuietur ga-
tunc poterit inquirere non precedente infam-
ia z poterit etiam recipere testes non iuratos qd̄
est mirabile. faciat simile quod dixit Boss. in tit.
de accusa. ad fi. in sūma quod refert z sequitur
do. Abb. in cap. cum in tua de sponsa. faciat glo.
sing. in .c. domus noster. xvij. q. v. que dicit q̄ quis
est facilis ad credēdum delictum futurum ut obui-
etur. Secus si est commissum. faciat quod voluit
P̄. de. de anchara. in .c. tertio loco de presumptio.
vbi dicit q̄ ad dirimēdū matrimonium contra-
bendum sufficit probatio presumptiua faciat qd̄
not. i. c. sup. eo. d. testi. ubi mater admittit̄ i. testem
ad impediēdū matrimonii cōtrahēdū faciat qd̄

13

voluit Inno. in. c. ois de peni. z re: vbi sacerdos pot peccatu sibi dictu i pntetia fuelat si e comitredu ad hoc vt obuiet pro quo est glo. sing. i. c. vey xij. di. que dic. q reuellare pot igenere et si iuraue rit tenere secretu z hoc ideo vt obuiet delicto futuro facit quod habet l. l. nullus. C. d. sum. tri. z qz ibi voluit bal. z idem bal in. l. i. s. quies de off. pre fec. vib. z i hbrica d treug. z pa. z qd voluit do. an. i. c. matheus d simo. ita dicam? i proposito ad hoc vt obuiet delicto futuro poterit laicus capere clericu z ligare ne comittat delictu z ducere ad in dice z clericu z ista iudicio meo e isfallibile z ad h faciat quod notat in d. c. olim de resti. spo. p omis scrib. z q voluit Inno. in d. c. si vero. de sen. exco. vbi dicit q si no pot refrenari ab iuria inferenda clericus pot capi z ligari a laicis sine metu excoi cationis z ita saluo vobis omnia dicta doctorum allata sz si delictam sit iaz comissum a clerico ego dubito an possit capi p laicu

Et v2 pro certo q non possit quicqd dixerint doctores supius allati z moueo hoc mo ad eos spectat captura clericu ad quos spectat ipsius clerici correctio vt probat in. d. c. ut fame sed correctio clerici nullo mo spec tat ad laicum ergo nullomd ad eum spectat cap tura faciat. c. ut fame in versiculo duz tu illud fa ciant de mandato prelatoz faciat etiam qz postq delictu e iaz comissum spectat ad supiores corri gere z panire vt voluit glo. i d. c. i. d. heret. z bal. in d. l. i. s. quies ergo ad eos spectat captura faci at etia qz xpus generaliter prohibuit laicis q no tangerent xpos suos siue quis sit passus iuriam siue no a clerico no videt q cu possit capere etiaz vt ducat ad iudicem maxime qz no facit zelo iu stitie sed ex rancoze z vindicta fac. l. fi. C. de male fi. z mathe. vbi est spale q diffidatus possit a quo coqz capi ergo in xrium est ius coe. l. ius singulare ff. de legi. faciat etia qz videt esse spale in clerico assassino incidente in crimē. c. pro humani de ho mi. li. v. ut possit capi a quocunqz ex co. qz diffida tus a toto populo xpiano z v2 exutus oi pmiuile gio clericali z videt data potestas cuiunqz illum occidendi vt voluit angl. i suis 2 filiis quez ref fert z sequit do. dominicus i d. c. pro bñani ergo i parricu e ius coe. l. q vero. ff. de legi. z p conse quens v2 q non sit pmissa captara ipsius clerici vt capiat p laicu z v2 q satis ingerat man? teme rarias in clericu ex eo qz no pmittere iur in illum imponat manus z sic incidit in canonē si quis sua dente quicqd dixerit bal. do. abb. z alij z scubio paruitas mea semp deffendet domios sacerdotes qui representat deu z dñs nostru ihesus xpm tene menti ista qz sunt memoratu dignissima z addu co qd voluit hosti. in summa v. fallit vbi loquitur de clerico fugiente delinquente an possit capi per laicu nolle se diffinire

Capio fm. videlicz v2ru possit laicus cape clericu debitorem suu fugientē cum re sua z pro certo ego vebemēter admiror q illustre ingeniu tantoz viroz no viderit ttx. z ho sti. in. c. i. de prescrip. vbi ex illo tex. colligit ar. q si cleric? gessit negotia alterius z reddit mala ad ministracionē q poterit detineri donac. satisfecit z faciat qd h2 in. c. ij. ne cler. vel mo. z in. c. i. de obli. ad racio z ita dic seruari i ecclesia aglicana dixit tamē non e tutu nisi stezueniat licēcia pape

79

vt intervenit i casu d. c. i. qz p talem administrati onē non pdit puilegiu clericale. c. 2tingit z. c. au dientia de sen. exco. z q diu e pactus dare cautio nem de stando iuri non os detineri pro h allat io. cal. ibi. c. si clericus de sen. exco. li. vj. z ad d. c. ij. dicit hosti. patere rñsiones ex ibi notatis

Et io de imol. ibi dicit q illud dictu pot intelligi dupli citer q aut detineatur apre ut ducat ad iudicem aliomd detineat a iudice p. casu si e suspectus de fuga pot dtieri a parte cui? negocia gessit z allat in ar. d. s. si debitozes z qd not. io. an. h

Aut d tinetur a iudice z tuc fieri pot per d. c. si clericos z p 2sequens hosti. sentit q non pot capi cleric? pro pria auctoritate z pcerto passus est dubitabilis z michi videt q male allegat. d. s. si debitorem in l. ait pretor ex co. qz ibi d2 q si debitor meus auf fugit cu pecunia z ego fuisse i euz isequit? z acce pisse i ei id qd mibi debebat q non teneoz coicare aliis creditorib? ego credo istud licere laico inseq clericu fugientem cu re debita ipi laico z auffere sibi re sua isto casu cessat dol? i laico cessat probi bitio iur qz licitu e vnicuiqz recupare re sua. qua clericus occupat p violētia. vt. d. c. olim z io dice bat bellissime do. pe. d. ancha. i consilio. clxx. in cipit. i auxiliu veritatis q in fugiente non potest allegari exceptio incompetentie capientis. tamen quia res est tempore peritura ideo detrahit iur? dispositioni vt. l. nullus in glo. C. de iude. cum quia nullam iniuriam facit clerico isto casu. qz re cupat rem sua facit quod voluit glo. valde sing. in. c. ius gentium. i. di. que dicit q licet quis propa auctoritate non possit recuperare rem suam. fallit si alio modo non possit eum consequi per iudicem z allegat. d. l. ait pretor. s. si debitozes z istud cre do esse verissimum. z facit qz isto modo capien do clericum. z auferendo ei rem suam laicus ob uiaret delicto futuro. quod consistit in in fugiedo cum re aliena nec est tempus querendi licentiam a prelato propter moram. z ideo tex. d. c. ut fame. dum dicit q requiritur mandatum prelati no nul litat in casu illo fuge. z isto casu credo doctores dicere verum q clericus possit capi a laico fugi entes cu re laici. z auferre sibi res

Sed inquam tum dicunt q potest detineri per. xx. horas vl du ei ad iudicem suum. z allegant. d. s. si debitorem. pro certo non bene dicant allegando illum. s. et .l. capite quinto. quia. d. l. capite quinto loquitur in criminoso. z sic non loquitur in casu d. s. si debi torem. Nec ille. s. dicit q possit capi debitor? z du ei ad iudicem sed dicit q fuit creditor insequutus debitorem. z abstulit pecuniam sibi debitam et go falsum est dicere q possit capi debitor? z duci ad iudicem per d. s. si debitorem qui hoc non di cit z ideo si clericus debitor? meus auffugiat sine pecunia et sine bonis teneo animose q non po tero eum capere ut ducam ad iudicem qz non re peritur iure catum iuxta illud nolite tagere xpos meos z per iura allata superius z pro certo non videtur bene ponderasse tex. d. s. si debitore glo. z docto. dum dicunt debitorem fugitiuu aut sus pectum de fuga posse capi per creditorem allegan do prefatum. s. qui re vera loquitur quando de bitor? fugiebat cum peccunia z ex istis ellicitur co clusio laicum non posse capere clericum post de

l i)

licitum commissus propria auctoritate. ex qua sequitur correlarium quod ante delictum commissum ut obvietur delicto poterit clericus apprehendi per laicum secundum conclusio quod poterit clericus fugiens eius re debita capi a laico creditore et auferri sibi pecunia debita et plus audeo dicere quod si creditor esset male fortis ad insequendum poterit facere insequi per alium constitutum ab eo ut est glo. sing. in. l. i. C. ubi quis decur in glo. que dicit vel a procuratoribus eorum et allegat illa glo. d. si debito rem et pro intellectu d. si debito rem vide glo. l. i. iterum. si si fur. ff. de fur. et si auct. ut iudi. sine quo quo suf. si necessitate et in. c. ius gentium. i. di. et in. str. de act. in prin. et in. l. i. C. ubi quis decuria vel

Pondera tamen unum circa predicta quod si post commissum maleficium ille cuius interest capit clericum fugientem ad hoc ut delictum fiat manifestum credo quod non incidat in canonem si quis suadente x. q. iij. et ita procedat dictum ioh. de ligna. et ista menti commenda

Sed stat dubitatio non mediocres utrum ex tali deprehensione legitime facta surgat notorietas ut sine alia convictione possit deprehensus puniri glo. ista sentit quod sic sed in contrarium facit tex. iste in quantum requirit duo copulative quod fuerit deprehensus et legitime convictus iste articulis fm. doc. hic potest subdividi videlicet

Quid si laicus in delicto vel clericus capitur a clericis et quid si clericus capitur a laicis ad primum glo. variaverunt quibus tenuerunt quod deprehensio tamen inducat infamiam ut no. glo. in. c. ex tuarum de eo quod duxit in matrimonium et in. c. si sciantibus xv. q. ultima et in. l. capite quinto. ff. de adul. sentit quod nisi capitur in actu venereo solum inducit indicium ut supponatur tortura sed glo. in. c. si quis diaconus. l. di. et in. c. presbiter lxxxj. di. videtur distinguere quod si multitudo hominum adsit in actu deprehensionis que fit de delicto quod viderunt et deprehenderunt eum in delicto tunc inducitur notorium secus si multitudo hominum fuit in actu deprehensionis ipsius clerici et non in delicto ut puta postquam quis cepit aliquem in domo sua vocavit viciniam tunc enim delictus non efficit notorium quod vicini non viderunt eum delinquentem sed bene oritur infamia fm. firmitate multitudinis admisse seu indicium et idem sentit glo. in. d. l. capite quinto do. an. hic dicit quod deprehensio potest inducere indicium tamen ut infamiam tamen tunc notorium fm. qualitates deprehensionis et multitudinem astantium si enim deprehensio fit paucis astantibus maxime in delicto difficili non publico ut est adulterium non inducit nisi indicium quod dicitur do. abb. dicit sibi non placere si deprehensio a paucis fuit facta in actu delicti quod non solum inducitur indicium imo manifestum nam probari poterit siue viderunt ipsos prius adulterantes seu furantes etiam per rimulas et successuue vnas post alium ut est glo. in. c. nihilominus ii. q. viij. siue viderunt et deprehenderunt in actu propinquo ipsi adulterio ut puta solum cum sola nudam cum nuda seu in actu osculi ut est glo. et bar. in. d. l. capite quinto et facit. c. litteris et. c. iiij. de presump. **Q**uinimo plus dixit bar. in. l. fur. est. ff. de fur. quod crimen efficitur manifestum siue capitur in actu propinquo siue in ipso facinore et movetur ex d. l. fur. est et ex. l. si quis in servitute eo ti.

et ideo dicit quod si aliquis capiatur in domo alicuius pulchre mulieris adulterium dicitur manifestum et sic debet intelligi et eum d. l. capite quinto Sed idem bar. in. d. l. capite post glo. requirit capturas fieri saltem in actu propinquo quod dictum videtur verius do. abb. h. ut puta quod viderunt eum in camera solum cum sola et osculantes mulierem vel in similibus actibus ar. d. c. litteris et d. c. iij. de presump. et intelligit do. abb. istud dictum bar. quod dicitur istud delictus manifestum. i. probabile et sic quatenus manifestum distinguitur a notorio iuxta not. in. c. vestra de cobab. mul. et cler. si pauci fuerunt in actu deprehensionis in delicto sed si interuenit multitudo in delicto que sufficit ad notorium tunc dicitur manifestum. i. notorium et sic proprie loquitur bar. in. d. l. fur. est

Ex predictis concludit hic do. abb. quod in quantum do. an. dixit quod captura paucis astantibus facta inducit indicium debet intelligi et restringi quando pauci fuerunt adhibiti post deprehensionem seu consumationem delicti non autem si in ipso delicto vel in actu propinquo quod tunc hoc sufficit quo ad probationem ut dictum est sed si deprehensio fit pluribus astantibus post delictum ita quod non viderunt delictum nec viderunt actum propinquo ad delictum tunc inducitur infamia et sic intelligitur glo. superius allata et ita intelligitur iste tex. quod ultra deprehensiones requirit convictiones ad effectum puniendi si deprehensio fiat in actu delicti astante toto populo vel maiori parte populi vel tota qui habent inducere notorium ex deprehensione et ita procedat ista glo. et fuit. de mente glo. i. d. c. si quis diaconus. l. di. et i. d. c. presbiter lxxxj. dist. Sed notorium tunc non causatur ex ipso facto deprehensionis. sed ex actu percipiendi sensu corporeo et ideo melius est dicere fm. do. Abba. ut deprehensio aliquid operatur quod si fiat in actu propinquo delicti licet non in ipso delicto inducitur notorium. ut i. d. l. fur. est conuicta. d. l. si quis in servitute. ubi ex sola deprehensione punitur deprehensus. et ita expedit se do. Abb. circa istud primum membrum. **C**apio nunc fm. membrum subdivisionis quod est quando clericus capitur a laicis non inducitur notorium. sicut in casibus in quibus superius est dictum inducitur notorium quando laicus capitur a laicis. vel clericus a clericis multo fortius si capitur a laicis putat. tamen do. abb. quod faciat indicium. vel infamiam per id quod. s. est dictum. et per notata in. c. at si clerici. s. eo. et in. c. tam litteris de testi. possunt enim laici testificari contra clericum saltem ad indicium. et infamiam inducendam. ut in. c. de certo. j. de testi. ubi uero inducitur notorium glo. h. et in. d. c. presbiter voluit quod si fuerunt admissi clerici vel quod laici deprehenderint uice prelati. Idem hic sentit Hostiensis. dicens quod sola deprehensio sufficit ad infamiam inducendam. ut. l. palam. si. que in adulterio. ff. de ritu. nup. nisi crimen post deprehendatur a clericis ab episcopis uisus. et coram vicinia publicetur tunc redditur notorium. et non est locus infamiationi. c. tua. et. c. si de cobabi. mul. et cler. et sic dicit debere intelligi d. e. presbiter sed si capitur a laicis non propter hoc reputatur commotus allat. c. laici ij. q. vi. et quod habetur i. d. c. at si clericus do. anto. dicit quod si populus esset presbiter non solum in actu deprehensionis sed etiam in actu de

17
 liceti vt qz deprehendit in fragranti crimine tunc inducitur notozium nec requiritur qd omnis vel maior pars sint clerici sed qd laici sufficiant al's duru foret probat aliquid esse notozium contra clericu c. dilecti de purg. cano. vbi dicit delictu notozium cuius testis est populus item notozium pzeben dit in se famosum sed contra clericum infamant laici testificantes vt probatur in. c. cu. p. de accus. z qz no e possibile qd inter tot. non sint aliqui in festi z licet do. an. loquitur aliquantulu intra de tes nec clare exprimat intentionem suam dum dicit qd non requiritur qd oms sint clerici vel maior pars non tam e expresse dicit sufficere clericis oio exclusis licet in veritate hoc sentiat per verba sequentia duz dicit qd sufficiunt laici z sic de necessitate non requirunt clericis sed do. abb. placet opinio vt non sit differentia in hoc inter clericum z laicam z an deprehensio fiat a clericis vel laicis Sed vbiunqz clericus capitur in fragranti crimine vel in actu propinquo. semp inducitur notozium iura enim in hoc non faciunt differentiam. ut p3 in c. nostra. z. c. tua de coha. mul. z cler. z videz tex. i. c. cum dilecti de purga. cano. vbi dicit qd crimen illius pzebiteri alias laici adeo fuerat publicu z notorium qd non poterat inficiari puta qz uniuersa vicine populus erat testis. z sic ad inducenduz crimen notozium z et contra pzebiteru sufficit populu vicinie. z appellatione populi venit dntaxat laici vt i. c. si scietia d sen. exco. li. vi. z. d. c. cu dilecti tm loquitur de populo vicinie z in vicinia non solent coter habitare pzebiteri alij preter parrocbiales. ¶ Item tex. iste fundat se super populo vicinie non requiritur presentia clericorum seu sacerdotum. licet ergo laici al non testificentur contra clericum quando agitur criminaliter no. in d. ceto c. de testi. in eo. tamen quando crimen est notozium bene testificat. ut ibi probatur quia in tota vicinia seu in maiori parte non presumit de facili corruptella. z hoc vltimum sentit hic Jo. an. post Lau. sup hac glo. du dicit qd crimē fddit notori si laici fuerit pntis. lz alias laici non possint testificari contra clericos i hoc casu quasi scietat q i b cau notozij poterit. sed quaten' requirunt qd fuerunt adiecti aliqui clerici vel quod habuerunt licentiam a prelato. no placet do. abb. quia tuf no probatur z captura satis est legitima. ita hic refidet do. abb. Tu adde quod ista materia e satis trita. z eam examinat glo. hic. z in. c. de hijs z in. c. si quis diaconus. l. di. z glo. in. c. pzebiter. lxxxj. di. z i. c. tue d pe. z in. c. ex litterarum de eo qui duxit in mat. qd polluit. z. xv. q. ultia. c. fi. Et quo ad primum membrum in quantum do. abb. concludit qd vt deprehensio aliquid inducat si fiat in actu propinquo delicti licet non in ipso delicto inducat notozium allat d. l. fur e. ff. d fur z. l. si qd in fuitu te eo ti. z bar. qz pro certo no bene loquit z cofoditur hec doctrina p tex. i. c. ticio. loco de presumpc. in v. qd eos in simul viderant per plana z nemozias z in via plaries comiscntes vbi probatur qd licet sit deprehensus cum muliere in loco suspecto non tamen pp hoc probatur crimen ergo poito qd quis deprehendatur in domo alicui' mulieris no propter hoc probatur adulterium z sic ille tex. ponit ad infima dictum bar. in. l. fur est dicentis qd

19
 si aliquis reperitur in domo alicuius vbi est pulchra mulier qd adulterium est manifestum nec obstat d. l. fur. est z d. l. si quis in seruitute qz loquitur qn quis reperitur in domo alicuius cu3 refurtua qz tunc dicitur fur manifestus vn non meretur ille tex. allari pro dicto bar. z maxime si esset clericus quo casu dixit glo. valde sing. i. c. absit xj. q. ij. qd si pzebiter amplectitur mulierem per medium qd presumit facere bono zelo. z no aio adulterandi sed bndicendi z adduco glo. valde sing. i. l. i. C. de col. detegen. que dicit qd adulterium pzeuit pmiti i camera ergo no sufficit probari qd fuerit repertus in domo alicuius in loco secreto z faciat quis non probat hoc esse zc. vt. l. neqz natales. C. de proba. l. non hoc. C. vnde cog. cum si. Et etiam pfunditur dictu bar. in d. l. capite qnto vbi dicit qd probatur adulterium si est repertus in camera faciat etiaz p bar. z do. abb. c. preterea in v. pueniens testimoniu de iur iur. pincta glo. que dicit si uidissent illos carnaliter pmisceri z tuc sic probatur adulteriu d visu qn se carnalit comiseri uisi sut p testes' no probat adu'tiu licet sit visus cleric' vl laic' i domo pulere mulierz z cu dicit qd tuc adulteriu dz ee manifestu dico qd pfudif istud dictu p tex. i. c. i. d postul. pla. vbi probat qd dz manifestum quod est factum pntibus multis ij. q. i. s. quando aut sed per hanc deprehensionem non probatur factum esse adulterium ergo non dz manifestum ¶ Item pvincitur istud dictum suuz per c. litteris de presump. in v. solum cu3 sola nudum est nuda ibi in eodem lecto iacentem z in locis secretis z latebris ad hoc comodis z horis ellectis tuz et qz in causa criminali probationes debent esse luce meridiana clariores vt. c. ex litteris de proba. z l. sciant. C. eo. ergo sed cu opp. de. c. si quis pzebiter. l. di. vbi dicit inuentus z non dicit pinctus respondeo qd intelligitur de eo qui est deprehensus i fragranti crimine vt ibi probatur z eodem respō deo ad. d. c. si quis diaconus cu die ibi tex. qd adulterio deprehensus vel conuictus qz loquitur in eo qui est in fragranti crimine z faciat etiam contra eos iste tex. in quantum requiritur qd sit deprehensus z pinctus legitime qz in quantum requiritur ista duo copulative debes itelligi secundu dispositioes d. c. si qs diacon' vt sola deprehensio i actu delicti asstantib' multz faciat delictu notoziu secus si dephensio no fiat in actu delicti z p pns credo qd bar. z do. abb. no recte loquat z sic ellicif pclusio qd no dz notozie crimiosus cleric' deprehensus i domo alicuius pulchre mulier. forte no eet reprehensione dignu distinguere qualitate psone ut si clericus eet talis p que de facili psumeret ut eet quida sacerdos electus a rusticis cumacensib' ad gubernanda cura aiaz que ellegerut cu pacto vt duceret secu pulchra zcubinā qz p tales procederet fm. dictu bar z do. abb. que sacerdotē uidi eū legerē ferrarie venietez ad me cu multis d illis rusticis ad psciliu hndu si salua pscia poterat sic fieri cum audiuissem fmōes ei' attuli i mediū vba xpi vt scribit apud marchu abij retro sathana qz sciet qd hoius sut z no qd dei sunt tene meti predicta qz sut notatu digna ¶ Quo ad fm. mebru sub distinctionis videri meo deberet attēdi ad qualitate laicoru a quib' clericis eet deprehensus pone ex l ij)

emplum laici probate fidei et excellentis virtutis
 et in numero sufficienti deprehendunt clericum in
 fragranti crimine mihi videtur quod clericus reddi-
 tur notorie criminofus at tanta qualitate illorum
 laicorum et facit. e. cum laicis de reb. eccle. non ali-
 .c. ecclesia sancte marie de constit. et .c. benequi-
 dem lxxxv. di. et .c. ecclesia. ut lite pen. et ideo
 dicimus laicos probate fidei et vite assumi ad
 dignitatem pontificalem ut est sing. casus in .s. ex
 his omnibus lxj. di. et isto casu non videntur ta-
 les laici opido infesti clericis ut habetur in .c. laici
 fj. q. vij. et credo dicere veritatem tene menti ad-
 de etiam in quantum concludunt quod deprehensio
 facta a populo vicinie de clerico in fragranti delicto
 reddit illi notorie criminofus et est tex. melior de cor-
 por. iur. in d. c. cum dilecti de purga. cano. pro cuius in-
 tellectu vide do. an. in repetitione. c. vna de cobabi-
 mul. et cler. et isto casu delictum de publicum ex euiden-
 tia ita probat tex. formal. in .c. tua de cobabi. mul. et
 ele. **¶** Anus tamen est diligenter advertendum quod scribit se-
 neca in prima tragedia vulgus infidum bonis fluctuans
 magis mobile vulgus et legimus de domino deo nostro ihesu
 christo curate languidos et suscitare mortuos et tunc coram
 pillato clamavit populus tolle hunc et crucifige eum. et
 facit quod habet in .c. offitius de ellect. et id quod scribit apud
 isaiam popule meus quod feci tibi id deberet attendi
 ad qualitate populi et ita vult limitari tex. in d. c. cum
 dilecti in glo. ij. ibi ab ecclesiastico iudice vide quod
 dicit in .c. at si clerici. s. eo et inquam ista glo. allat. l.
 i. c. de sportu. tu vide bal. i. l. cunctos populos. c.
 de sam. tri. vbi dicit quod si laicus comisit crimine incesti-
 et fuit dampnat ab episcopo ad perpetuos carceres quod ni-
 billominus potestas potest eum petere et punire pena mortis
 et ad hanc allat. d. l. i. **¶** Capto glo. ij. opp. de superflua
 itate filia eius non de appodi superflua i. l. glo. in. l. i.
 ff. de me. ca. xviii. di. c. si romanos s. hic de quod debet
 excommunicari et eo non redeunte debet anathematizari et
 tunc anathema excommunicatio est. c. visis. xvj. q. ij. et per
 quos idem repetit id glo. ista metu s. ij. expedit. i. sus-
 pendit ut sic differat a sequenti membro s. hac so-
 fae quod si ias de depositis quod potest suspenderi cum deposi-
 tio includat in se suspensionem ut. c. at si clerici. s. eo ni-
 si intelligas s. m. io. an. quod suspenderit ab ingressu eccle-
 sie s. est magna extorsio s. et violatio ideo goffre. et
 alij exponunt de excommunicatioe maiori idem voluit inno-
 quod dicitur non videtur verum quod appellatioe excommu-
 nicationis venit maior excommunicatio. c. si quis de sen. exco-
 idem dicit melius s. m. hosti. io. an. et alios quod debeat prius
 excommunicari s. sine solemnitate de qua dicit in .c. debent
 xj. q. iij. s. postea de excommunicari eum solemnitate de
 qua habet ibi que fit ad maiorem terrorem et ut cum
 maiori difficultate obtineat absolutionem quod profer-
 tur per episcopum assistentibus duobus sacerdotibus cum
 candellis accensis quas debet post promulgatio-
 nem sine proicere et pedibus calcare ut in d. c. visis
 et. c. debet et qualiter debeat fieri absolutio vide in .c.
 cum alijs xj. q. ij. **¶** Glo. vltima clara et facilis est
 apponens ordine procedendi quod processus principi-
 atur per contumacias et quod principiatur per crimine et ap-
 ponit aliquos casus in quibus post depositionem fit
 traditio ad curiam secularem de quo fuit plene dictum
 in d. c. at si clerici **¶** Et pondera glo. istas que vult
 quod aliter procedat s. eius quod est criminofus et aliter s. eius quod
 est contumax et per quos sentit illa glo. quod contumacia non

est crimen ego addo alias glo. in .c. ex litteris de pstit
 et glo. in .q. i. i. suma quas bal. reputat sing. i. l. da-
 ta opera. c. qui accus. non poss. **¶** Sed glo. in. l. si fi-
 lius. ff. de interrog. act. dicit quod est delictum et facit
 glo. in. l. i. ff. de fido. tu. et in. l. i. s. si ap. ff. de posi-
 et bar. in. l. cum filius. s. in hac. ff. de verb. ob. et in
 l. si. s. si. ff. si quis ius di. non obtinet. et nicol. de neap. i.
 l. i. ff. de fido. tu. bal. i. l. i. s. nunc tractem. ff. de tutel-
 et ra. dist. et in .c. ex litteris de pstit. et in. l. i. s. si. ff. si quis ius
 di. non obtinet. et in. l. si mora. ff. so. ma. et quod ipse vo-
 luit in. l. legis uirtus. ff. de. ll. et quod habet in. l. omne
 delictum s. contumacia. ff. de re mili. et ibi bar.
¶ Ego istum passum multum luculentem enucleavi in d. c.
 ex litteris vbi omnia videntur et vide sing. glo. i. l. accusacio-
 nibus. c. de accusa. quod dicitur est inter contumacia. et cessa-
 tione. vide ibi bal. **¶** Extra glo. opp. dicitur s. quod si
 clericus depositus excommunicatus et anathematizatus si re-
 pisset incorrigibilis cum ecclesia non habeat quod ultra faciat
 comprimere et per secularem ut ei det exilium. **¶** Nam vult quod
 ultra anathema ecclesia possit imponere aliam penam
 cum multe sint ut not. glo. in. c. ad reprimendam de
 officio ordi. et Jo. an. in. c. pro huani de homi. li. vi.
¶ Nam potest spoliare eum omnibus bonis temporalibus vult. i. d.
 c. probuani. et in. c. excommunicatus. j. de hereti. h. et pe-
 nas vberem ultra sanguis effusione. c. in archiepiscopatu
 de rap. imprimi et caracteres in facie. c. ad audientias
 de cri. fal. imponit fuitur. c. ita quorundam de iudicis
 imponit penam exilij. c. i. de calum. c. accedens. l.
 dis. tamen iste tex. in si. dicit contrarium. et quod plus est quod ec-
 clesia potest diffidat quem cum omnibus bonis. ut a quocumque
 possit offendi impune ut in. d. c. pro humani falsus
 est ergo dicitur quod ecclesia non habet quod ultra faciat. Solue-
 ut superius fuit dictum. quod defacto ecclesia non poterat
 aliud facere per potestatem istius clerici. **¶** Sed hoc facit
 iste tex. in fine quod si per iudicem secularem potest puniri per
 consequens sequitur quod per ecclesiam poterit puniri. Eccle-
 sia enim potest implorare brachium iudicis secularis. c. i.
 de offi. ordi. c. administratores. xxij. q. v. cum si. et vult
 tex. in. d. c. ut fame vbi dicitur quod clericum incorrigibile
 iudex ecclesiasticus ponit in arcta custodia do. abb.
 dicit quod ista obiectio fecit eum alius multum dubi-
 tare. et h. videatur requiescere tamen per alia vba contem-
 ta in tex. et per s. supra allegata oportet tenere
 istam lecturam. quod defacto non potuit comprimere per
 ecclesiam. quod si defacto potuisset corrigi iterando de-
 lictum maxime non fuisset excommunicatus cum illa
 non sit pena delicti sed contumacie xj. q. ij. c. epis-
 copi vel fuisset relegatus vel in arcta custodia em-
 cipatus ut d. c. ut fame. et. c. tua de penis vel alia pe-
 na afflictus ideo falsum est dicere quod ecclesia non
 haberet quid ultra faceret si posset illum capere
 ut in d. c. ut fame et. c. penultimo de hereticis et
 quod notat Innoc. in. c. qualiter el. ij. j. de accus.
 vbi ponit illam equiparationem penarum iuris ca-
 nonici ad penas iuris civilis et ad contraria posset
 responderi quod forte non poterat capi per familiam
 potestatis ad hoc sepius adhibitam unde eccle-
 sia non vult amplius habere curam ipsius sed ad-
 mittit eam iudici seculari qui poterit habere ma-
 iorem sollicitudinem in capiendo eum cum perperdit
 ipsum de foro suo vel fugit ut sepe accidit de fac-
 to quod iste clericus capturam elusit fugiendo de car-
 ceribus deteriora committendo et sic non potuit esse
 comode castigare cum non habeat penam mortis

relinquitur ergo iudici seculari vt imponat legit-
 mam penam. z hic est verus intellectus. c. supple.
 ergo ad. c. fame z ad alia iura de carceratione lo-
 quentia. z per hoc tollit obiectio. que solet fieri a
 plerisq3 laicis detrahentibus iudicio ecclesie. z vi-
 centibus valde iniquum existere. vt laicus pro ho-
 micidio moziatur clericus vo tm deponatur. cum
 possit ee q3 talis clericus maxime q3 nihil de depo-
 sitione curabit sola depositio no esset pena suffi-
 ciens si posset de facto puniri. S3 debz detru-
 di i monasterio vel in atro carcere adeo q3 vita sit sibi
 tormentum. mors vero solatium. ut in. c. nouimus
 de ver. sig. Et sic potest dici adempta spes euade-
 di. durior enim est mors cu longiori languori lan-
 goze efficitur. Tu pondera istum q3 multa conu-
 merat. dicit enim ne possit esse perditio plurimoru
 z cu ecclesia non habeat quid ultra faciat z que-
 rit in profundum malorum. z sic non videt dice-
 du q3 ideo comprimatur per secularem q3 de facto
 ecclesia non potest eum punire. q3 cuz deposuit eu
 z excoicauit z anathematizauit. no h3 quid ultra
 faciat. z ideo tradidit eum curie seculari vt copri-
 mar dando ei exiliuz vel aliam legitimam pe-
 nam. licz hic dicat q3 dabitur sibi exilium. tamen
 non stat iste tex. in hoc. sed dicit vel aliam legiti-
 mam penas. vnde satis facit ecclesia tradendo eu
 iudici seculari puniendo pena condigna. **Oppo.**
 de. c. nouimus de verb. si. z. c. ij. de pe. li. vi. vbi iu-
 dex secularis non panit clericum ante degradatōez
 que fit cu solēnitate. de qua in. d. c. ij. z hic incon-
 tinenti punitur data incorrigibilitate. **Sol.** Tres
 sunt opi. principales in hoc p̄sa fuit pet. fatentz
 r̄ia q3 prius debeat degradari. z postea comprimi
 z sic supplet ad istum tex. per illa iura. **Pa** opio In
 no. q3 istud comprimere faciet iudex secularis ad
 requisitionem ecclesiasticā. c. ii. de cler. exco. mini.
 siue p̄ ipsius traditionez. z non aliter pro quo etiā
 intercedit ecclesia ne mors instigatur vt. d. c. noui-
 mus. sed iudex secularis faciet quod sibi videbit
 z quod sit necessaria traditio videtur tenere **Joā.**
 de ligna. quia sicut dominiū non transit sine tradi-
 tione vt. l. traditionibus. C. de pac. ita nec hic cō-
 p̄mitur p̄ secularem nisi tradatur z pp hoc vtūf
 iura hoc v. tradere. tertia opinio est **Jo. an.** q3 istō
 c. non intelligitur in degradatione z q3 non putat
 necessariuz q3 sequatur incorrigibilitas sed statim
 dicit eum de foro seculari p. d. c. nouimus z. d. c.
 ij. intelligit i vbaliter deposito. nec est necesse q3 se-
 quatur degradatio data incorrigibilitate. licz pos-
 sit fieri non tamen ē necesse. q3 si circa depositionē
 tertio monitus ingerit se enozmitatibus pdit pri-
 uilegium clericale. c. contingit. c. in audientia. c. p̄
 pendimus de sen. exco. multo fortius pdet iaz de
 positus. q3 adhuc postea admōitus est. **Quāc** opi.
 cōiter sequit moder. z dicit. d. an. q3 procedit abf
 q3 dubio quando incorrigibilitas surgit ex terna
 monitione. s3 si ille esset incorrigibilis vt q3 itte-
 rato se imiscet tunc est magis dubius. Sed nihil
 ominus tenet primum q3 iste tex. probat hoc s3 est
S3 aduerte q3 p hoc sentit do. an. q3 incorrigi-
 bilitas absq3 alia depositione exuit istuz depōsi-
 tum privilegio clericali. quod non ē verū fm. do.
 abb. **Unde** licet cōmuniter soleat allegari hoc
 dictum q3 data incorrigibilitate post depositionē

fit tradendus curie seculari. vel statim fm aliam
 opi. efficiatur de foro seculari. tamē hec littera nō
 probat nisi eliciat incorrigibilitas fm moduz hic
 traditum. vnde dicit ponderandum istum tex. qui
 ponit tres gradus pene antequā dūeniat ad cō-
 pulsionez fiendā p iudicē seculare primus gradus
 pene ē q3 deponitur. sus est q3 sequuta incorrigibi-
 litate excoicatur z sic non efficit statim de foro se-
 calari sequuta incorrigibilitate. Item ad excoica-
 tionē instigendam debet precedere trina monitio
 vt se corrigat vt. c. sacro de sen. exco. z. c. constitu-
 tionē co. ti. li. vi. z sic non potest deueniri ad officii
 um compulsionis fiende p secularem qn precedat
 monitio. s3 aliter z minus bene sentiat do. an. Ter-
 tius gradus ē q3 adhuc post excoicationez nō re-
 cepisse d3 anathematizari. z si vult redire ad peni-
 tentiā agere adhuc remanet sub protectione eccle-
 sie. Sed si cōtēnit omnes istos gradus pene. z sic
 puenit in profundum malorum demum compri-
 mitur p iudicem secularem. oportet ergo q3 incor-
 rigibilitas non eliciatur ex simplici itteratione. s3
 precedete isto triplici gradu pene p iudicem eccle-
 siasticum. z sic cum ecclesia non habeat quid vl-
 tra faciat. vel q3 de facto non pōt istū h̄re vl sepe
 habuit euasit z elusit capturam deteriora vel alia
 crimina comittēdo vel negando nec potest haberi
 spes de correctione incontinenti potest comprimi
 p secularem. Non ergo requiritur de necessi-
 tate alia degradatio seu requisitio cum sola trina
 monitio e sufficit ad exuendum eum omni priuile-
 gio clericali fortius quando primo precessit de-
 positio. z sequuta ē excoicatio cum monitio-
 nibus debitz. z anathemate. q3 tūc nō requir̄ alia
 traditio. cū nec ex traditōe vel d̄gradatōe vl req-
 sitione fiat aliqua mentio. Putat tamen do. car.
 requiri ante omnia q3 per iudicem ecclesiasticū de-
 claretur clericum esse incorrigibilem alias si corā
 seculari exciperet de suo priuilegio non potest se-
 calaris cognoscere an esset de suo foro allegat. c. si
 iudex laicus de sen. exco. li. vi. vel potest intelligi
 fm eum vt cesset omne contrarium vt dixit hosti.
 vt puniat secularis ad requisitionē iudicis eccle-
 siastici. c. ij. de cler. exco. mini. S3 do. abb. dicit q3
 si ponderetur ista materia subtiliter nulla fit men-
 tio de requisitione ex necessitate. nec etiam decla-
 ratio. ex quo precessit depositio excoicatio. z ana-
 thema. z iste non rescipiscit accedendo ad iudices
 ecclesiasticum z offerendo se ad penitentiam satis
 apparet de incorrigibilitate. z maxime si deprehē-
 ditur in crimine flagranti. Nam eo ipso q3 per-
 durat in sua p̄tinatia perdit priuilegium. nec ē lo-
 cus inficiationi ar. c. euidentia. de accusa. z. c. quā-
 to de translatio. prelato. vbi dicitur notorium eo
 ipso q3 episcopus transit de sua ecclesia ad aliam
 fortius notorium quando triplici gradu pene pre-
 misso iste reperitur inherere suis iniquitatibus et
 sic non obstat trinum quod potest formari de. c. cū
 fm de hereti. lib. vi. vbi requirit̄ sententia declara-
 toria antequam bona h̄tici occupentur p secula-
 rem procedit eniz qn factum eēt adeo notorium q3
 nulla esset necessaria declaratio q3 incertis z non
 certis locus ē coniecturis. c. ij. de reg. iur. **Unde** il-
 le tex. d̄ declaratōe nullā mētionē facit q3 nō ē ne-
 cessaria fm eum. z inquantuz dubitaref alio casu

23
q̄ de facili euenire non putat. Dicit q̄ poterunt
recipi testes lite non contestata. z parte etiā nō ci-
tata. z hoc pp hoc piculum fuge. facit quod in si-
mili not. Inno. in. c. i. de homicid. lib. vi. vbi t̄
meū periculum possint testes recipi lite non conte-
stata. z parte non citata quod ē valde not. z alle-
gat do. Abb. c. fina. de here. lib. vi. z Bart. in. l.
ait p̄tor. §. si debitozem. ff. que in frau. credi. als
cessante isto metu. vbi iudex vult declarare inci-
disse in aliam penam debet eum vocare. z eo p̄nte
de cā cognoscere allegat glo. in cle. p̄nti de censu. z
in cle. u. de pe. z ita residet do. abb. Tu adde ad
primam opi. que fuit pet. dicentis q̄ iste debet pri-
us degradari. qz pro certo ista non ē vera opi. z cō-
tra eum adduco istum tex. dicentē q̄ ecclesia non
h̄z quid ultra faciat ergo non est prius degradan-
dus. vt dixit pet. z tenendo illud quod cōmuniter
hic tenent doc. q̄ ecclesia non poterat comprimere
clericum de facto. qz potens erat. sequitur q̄ mul-
to fortius non est vera opi. pet. quia illum non pōt
capere nec degradare. ergo erit comprimendus p̄
iudicem secularem absqz alia degradatione. Tu
etiam quia concurrentibus depositione ex cōmu-
nicatione anathematizatione. z incorrigibilitate.
tex. dicit q̄ ecclesia non habet quid ultra faciat.
ergo habet eum pro degradato. z per consequens
non est opus degradatione. z sic non est vera pri-
ma opinio. Sed quo ad hanc opi. que fuit Inno.
dicas q̄ v̄ vera p. d. c. ij. de cle. ex. mini. vbi dicit
tur ad requisitionem iudicis ecclie dānet exilio
a rege. nec v̄ uerum dēz Jo. de hg. dicentis q̄ h̄
debet tradi iudici seculari. Nam si ep̄us non ha-
bet eum in dōno vt hic dicitur p̄ oēs ergo nō pōt
eū tradere iudici seculari. Nemo enim dat qd nō
habet. i. q. i. c. gratia. ij. q. vij. c. diabus. Quo
ad tertiam opi. videt q̄ non sit vera opi. inquantū
dicit q̄ statim sit de foro seculari. z in contrarium
allego tex. in. d. c. ii. in v̄. ad requisitionē z iō mi-
hi videt de iure dicen. q̄ lz concurrāt isti tres gra-
dus pene. tamē requiritur traditio per ecclesiā si il-
lam facere potest. z si non pōt pp potentia clerici. d̄z
requirere seculare potestatem vt illuz puniat p. d.
c. ij. z iō potestas seculari non potest illum compri-
mere. ex sua simplici potestate. nisi illud faciat ad
requisitionem iudicis ecclesiasticū. z hoc propter
reliquias clericatus remanentes in isto clerico fa-
cinoroso. z incorrigibili. p̄ id quod h̄ in. c. dictus
lxvi. di. z p̄ consequens v̄ q̄ i casu huius. c. sit ne-
cessaria degradatio. z si ecclesia nō pōt illū degra-
dare pp etiā potētia poterit requirere iudicem se-
cularem vt illuz puniat z ita intellige hanc mate-
riam. Adde etiam q̄ inquantū do. Abb. dam-
nat dictū do. car. requirētis ferri sniam declarato-
riam istum clericū esse incorrigibilem mihi videt
q̄ dictū do. car. sit verius z moueor hoc. mō. vbi
cūqz iurisdicatio non cōpetit alicui regulariter s̄z
competit stuitu certe qualitatis. d̄z ante oīa cōsta-
re de illa qualitate hoc probat in. c. i. de for. cōpe.
lib. vi. z in. c. ceterū. §. eo. c. verū. z. c. cum sit gene-
rale. z. c. conquestus. j. ti. p̄ p̄ scribētēs s̄z iudici lai-
co nō cōpetit regularit̄ sup̄ clericū iurisdic. vt i. c.
si diligenti. j. ti. i. nisi respectu certe qualitatis. vt
hic z in. c. ij. de cle. exco. mini. ergo sequit q̄ debz
declarari istum eē incorrigibilem z venisse in profū

24
dum malorum z si dicatur q̄ satis constat d̄ hoc
ex quo apud acta appet d̄positus excoīcat⁹ z ana-
thematizatus. z adduci pōt glo. que reputat sing-
in. l. sancimus. §. cum autem. C. ad trebel. tū cre-
do q̄ non dicat verum. et pondero istum tex. in v̄.
postmodum. vbi non sufficit q̄ concurrant illi tres
gradus pene s̄z requirit q̄ ex intervallo puenerit i
profundum maloz. ar. l. ij. C. de custo. reo. z. c. euz
Ad. in v̄. postmodū. §. d̄ constit. vide que ibi dixi. z
sic requiritur q̄ puenerit in profundū malozū ad
hoc vt comprimatur p̄ iudicem secularem post il-
los tres gradus pene z ideo requirit snia declara-
toria. z adduco optimū tex. in. simili. in. l. exitus
ff. de acquir. poss. z in. l. incertum. C. de interdi. z
in. l. a diuo pio. §. in uendic. ff. de re iudi. z. l. nō tā-
tū. §. senatus. ff. de fideicō. lib. z. l. si. §. si cum sc̄o.
ff. si cert. pet. z quod in simili uoluit bar. in. l. sti-
pulatio. §. habz. ff. d̄ oper. no. nunci. z quod in simi-
li uoluit in. l. ij. §. q̄ si actor. C. de iuz. calū. z in. l.
manifeste. ff. de iur̄ iuran. z in. l. eius qui. ff. de iur̄.
fi. z in. l. lege aquilia si deletum. ff. ad. l. acquil. z
istud mihi videtur verius cum non appareat q̄ ve-
nerit in profundum malorum. z forte non esset ap-
ponere os. §. celum si dicerem q̄ non bene dic̄ do.
Lard. q̄ ista sit snia declaratoria. quia videt qua-
si diffinitua q̄ peruenerit profundum malorum.
z venire in profundum malorum est contēnere le-
gem. z presidem ut superius dixi. Sed de nimio
contemptu constare debz vt ē tex. singu. in. l. fulci-
nius. §. si. ff. ex quibus cau. in possess. ea. Et per cō-
sequens erit plusquam declaratoria talis senten-
tia. z ista menti cōmenda. Sed qualiter deprehen-
detur incorrigibilitas. z incorrigibilitas huius cle-
rici do. An. hic dicit q̄ deprehenditur si eo ipso q̄
deponitur. dicat se paratum corrigi tunc impone-
tur p̄nia z detrudetur in monasteriū ad peragen-
dam illam vt in. c. tue. de pe. z isto modo deprehen-
ditur incorrigibilitas. s̄z incorrigibilitas ē quando
reuertitur ad priora delicta z in illis perseuerat z
ter monitus non desistit non tamen putat eum in-
corrigibilem vt tradatur curie seculari si inunctam
p̄niam non obseruet. Sed do. Abb. hic dicit sibi
non placere hec vltima dicta do. an. primo inq̄tū
dicit eē incorrigibilem cū reuertitur ad priora de-
licta vel in illis perseuerat. sed satis ē q̄ recedat seu
cōmittat alia delicta quia satis tunc dicitur incorri-
gibilis ar. huius tex. z. l. iij. C. de ep̄. aud. z. c. vt sa-
me d̄ sen. ex. z idēz dicit si facit misora delicta p̄ri-
mis z licz tex. in. d. c. vt fame dicat de similibus d̄
lictis tamen illud fuit dictum tantum in detesta-
tionem illoz. Nam si pro minori culpa ter mo-
niti desistant perdunt p̄uilegium clericale. ut. f. c.
in audientia de sentē. exco. cum si. Quanto forti-
us si precessit monitio. z tot penazum gradus se-
quuti sunt. pro hoc iducit do. abb. istum tex. ex co-
qz loquit̄ alternatiue d̄ homicidio z dicit q̄ si ē i-
corrigibilis. z c. non enim pōt stelligi d̄ eo q̄ perse-
rat i eodē homicidio vel ad idē reuertit̄. tū qz nō
ē v̄ simile vt ad illud rediret ē i generē z sicut oīēs
cōmitteret homicidiz z ante excoīcationē z post
z ē post promulgationē anathematis ac si esset
leo fortissim⁹ hoc non patit̄ iste tex. in aliqua sui p̄-
te. Nec rō naturalis admittit. Ita h̄e residet do.
abb. Sed mihi videtur q̄ ista dicta do. Abb. sine

25

verba ad ephesios. z moueoz ex tex. d. c. fame in v
 si. ad similia vel peioza facere laberent. vbi proba
 tur q tunc dicit incorrigibilis. vt cōprimat p se
 cularē. quando similia vel peioza poribus facit er
 go sequitur q si leuioza faciat posito q dicat in
 corrigibilis nō tamen ea incorrigibilitate vt ven
 dicet sibi locū iste tex. z iudicio meo ille tex. dat p
 cipuū lumen ad hanc materiam vt dicat incorrigi
 bilis quando facit similia. vel peioza p̄mis. Sec⁹
 si leuioza. Et pondera bene istū tex. qz dicit q ve
 nerit i profundum malozū. iō vī q debeant esse si
 milia vel maioza. Et qz ē materia penalī. z loq̄
 de similibus delictis ergo sequit q debz restrin
 gi ad similia. z non ad peioza qz nos non debem⁹
 esse seueriores nec clemētiores lege i auct. d iudi
 cib⁹. §. oportet. l. respiciēdū. ff. de pe. Nec obstat
 cum dicitur q pro minozī d̄icto ter moniti pdūt
 priuilegium clericale vt in. c. in audien. d. sen. ex.
 qz r̄ideo non tamē pp hoc tradunt curie seculari
 dicit etiam do. abb. q lz non obseruet p̄nīaz sibi i
 iunctam dicitur incorrigibilis. lz cōtrarium dicat
 do. an. qz presumptio ē contra eum q peioza p̄mit
 tet ut in. d. c. vt fame. z. c. līas de presump. z. c. ac
 cedēs. l. di. z. c. testimoniu d testi. ille enim dicitur
 emēdatus qui egit p̄nīaz ut inqt tñ quia videt re
 bellis resistēdo cum non faciat penitētiā. viij. q. i.
 c. sc. eduz. lxxxi. di. c. si quis presbiter. hoc dicit pro
 bari p proprium significatum vbi incorrigibilis.
 qz ille dicit incorri. qui non vult agere p̄nīaz. z pe
 nam delicti psoluere. nec p̄mittit se capi a iudice
 suo. Et vñz ē dicere q ecclesia non habz qd vltra
 faciat premissis istis censure snijs. Jō do. abb. cō
 cludit sic saluando in aliquo d̄ictus do. an. q aut
 non pegit p̄nīam sibi iniunctam tñ exhibet perso
 nam suam Ita q iudex p̄t ipsuz alr punire. z tūc
 non dicit incorrigibilis. quo ad hoc ut p iudicem
 secularē possit puniri. qz ecclesia bz quid faciat. z
 sic cessat rō tex. nec d̄z excoicari nec anathematiza
 ri. qz feruntur ille snie pp p̄tmaciā. exēplū iudex
 depositum clericum detrusit in monasterium vt
 ibi agat p̄nīam in pane. z aqua. z exiit monasteriuz
 z vagat in p̄uuis. z alijs solacijs. certe iudex nō
 excoicabit eum ex quo facit sui p̄ntiam. sed eum d̄
 trudet in aretus carcerem. z iste ē tex. in. d. c. vt fa
 me. z isto modo potest saluari opinio do. anto. licz
 ipse loquat nimis generaliter. z non bñ quando
 que p̄nīa non peracta capit fugaz z occultat se vt
 aliter de facto. impedit eum non possit iudex eū ar
 ctare. z tunc nulli dubium ē q iste ē incorrigibilis
 lz non reperiatur in nouo delicto. qz nō vult se coz
 rigere a p̄ioze. Et vī saltē perseuerare afo. z p̄io
 rem animū interioribus medulis recōditū h̄c vt
 dicit tex. de pe. z remis. c. i. quia presump⁹. est q il
 la vel similia vel deterioza cōmittet. vt. d. c. vt fa
 me tum qz contrabit maximū delictum inobediē
 tie z rebellionis in resistendo z non parēdo. Ideo
 debet excommunicari z anathematizari vt in tex. z
 demum cum ecclesia non habet quid vltra faciat
 comprimendus ē per iudicem secularē vt sponat
 debitam penā pro delicto z hoc proprie. vult iste
 tex. dum simpliciter dicit vt deputet exilium seu
 aliam penam. nec restringat se ad puniendū nouū
 delictū magis q antiquum. z dicit q nusquaz hec
 materia fuit ita enucleata vt hic. dicit tamen q

26

nisi faciat sui p̄nīaz ita q debita p̄nīa sit sponēda
 non tamen propter hoc debet vita ita atenuari q
 verisimiliter moriatur. vnde dicit Joā. de ligna.
 i cle. i. de pe. z re. q carcer iste q ē deputandus nō
 debet esse nimis arduus vt infra paucos dies ve
 risimilit̄ moriat̄. vnde tales officiales sic procedē
 tes efficerentur irregulares q est bene notā. in pra
 tica fm do. abb. quia multi decipiuntur z intelli
 ge q efficiuntur irregulares sequuta morte. pro
 quo. d. abb. dicit eē sing. tex. i. c. nouimus de verb.
 signi. vbi dicitur q in pane doloris z aqua angu
 stie sustentandus ē. z sic not. vbum sustentandus.
 non ergo illico est p̄sumendus z in eo q tex. ibi di
 cit q mors debet eis esse solacium. z vita tormen
 tum z sic vult q viuant z vitam ducant. ideo ca
 ueant prelati nostri temporis qui aliquando po
 nūt in gabilia z necessaria subtrahūt adeo q mors
 est cito verisimiliter sequutura z ita hic residet
 do. abb. ¶ Tu adde primo q pro dicto do. an. fac
 c. ut fame vbi tex. dicit si similia vel peioza faciat
 ergo sequitur q si non agit p̄nīam non est compri
 mendus per secularē. z sic non vendicat sibi lo
 cum iste tex. quia non facit similia nec peioza. nec
 iste tex. fundat se in presumptōne. sed fundat se in
 faciendo seua. lz ergo non faciat p̄nīam tamen non
 facit similia vel peioza. quinimo plus dico q de
 bet iniungi sibi penitentia salutaris quam ille fa
 cere possit ar. c. quem penitet de peni. di. i. Et iō li
 cet an fugiat de carcere non tamen propter hoc di
 citur facere similia vel peioza. ergo non debet tra
 di curie seculari vt iste tex. fundet se quando ve
 nit in profundum malozum. Ad id quod dicit de
 ponendo in atro carcere vt verisimiliter moriatur
 adde tex. in. c. ad audientiam de crimi. fals. vbi di
 citur nullam penam imponendam p ecclesiam per
 quam possit quis i carcere incurrere periculū mor
 tis. z vult do. an. in. c. qualiter el fo de acusat.
 facit tex. in. l. quemadmodum. §. si magistratus. ff.
 ad. l. acquil. in ver. non patitur ei cibaria afferri vo
 luit Bald. in. l. de pecoribus. C. ad. l. acquil. vbi
 dicit q si episcopi ponunt aliquem in carcere z ibi
 moritur q non propter hoc dicuntur irregulares. lz
 si eum ponerent in ita arcto loco q nō haberet ae
 rem sufficientem vel darent sibi panem comedere
 q de facili moriatur q tunc episcopi sunt irregu
 lares faciat quod voluit idem bal. in. l. i. C. qui
 bus ad lib. procla. non lz faciat tex. in. l. i. C. de cu
 sto. reo. z vult Gaspar. de calda. in. c. in archie
 piscopatu de rapto. facit. l. necare. ff. de lib. agno.
 vide do. ¶ De. in cle. i. de pe. z remis. Querit hic
 Bal. episcopus non seruat istum ordinem sed de
 posuit. z vidēs illum obstinatum tradit curie se
 culari videtur q teneat processus vt i auct. vt cle.
 apud pro episcopos quod dicit esse verum si d̄gra
 def quo casu non ē necessaria alia traditō f̄da iu
 dici seculari d̄ quo dicē. vt i. c. ii. d. pe. li. vi. postea
 dic se credere q omisso ordine huius. c. non possit
 tradi curie seculari. qz ille ordo ē dat⁹ pro forma
 z nihil ex solēnitatib⁹. ē obmittēdū. l. diu. ff. d in i
 teg. resti. z predicta va. dicit qñ delinqt i clerica
 tu. lz qñ delinquit i laicatu z in fraudē pene fact⁹
 ē cleric⁹ degradādus ē d̄ ordie. z reducēdus ē ad
 statū laicalē. z p̄uēdus lz t̄ps delicti. c. i. d̄ oblig.
 ad ratioel. l. i. ff. d pe. p bar. z sic sentit b̄ bal. q ē

27
si delictū eēt enorme. nō d3 epus omittere ordinē
hic traditum. de quo dixi in .c. at si clerici .s. eo.
Querit hic bal. statutum dicit q̄ si quis vulne
rauerit aliquem puniatur in centum q̄ si soluere
noluerit vel non potuerit infra mensem amputet
ei manus. qz licet protestetur se non soluturum. de
bet tamē expectari mēsis qz uoluntas hominis ē
mutabilis vt notatur in .l. qui bona. s. si quis sti
pularas. ff. de dān. infec. z dicit q̄ huic mensi non
potest renunciare. qz per hoc renunciaret defensio
ni possibile enim ē q̄ condēnatus interim moriat̄
naturaliter quo cāu nō fieret executio sētētie nec
decederet intestabilis nec pōt renunciare defensio
ni in causa criminali ut ē glo. sing. s3 cū .l. pactū
inter heredes. ff. de pac. Item potest uenire defen
sio per priuilegium imperatoris z huic speci nō pōt
renunciare tamen lex dicit q̄ restitutio in integrū
que solum principi competit reputatur impossibi
li ideo non curatur .l. iij. ff. de fidei. lib. ita resi
det bal. **T**u allega contra bal. tex. valde sign. in
vsi. restitui ad ciuitatem potest in .l. interdidit. ff. d
condic. z demon. vbi attendit restitutio que fieri
potest a p̄ncipe. vide pro hoc que dixi in .c. rainu
tius de testa. z in Rone Rēe de reb. ecc. non alie.
Altimo ego induxi istum tex. prima uice quando
legi istud. c. sunt āni .xxiij. q̄ hic erat sing. tex. ap
ponēs in profundus dictus inno. in .c. qualiter el
fo de accusa. vbi dixit q̄ eo casu quo de iure ciui
li imponit pena mortis de iure canonico imponit
pena degradationis. z traditionis ad curias secu
larem cū quo dicto transeunt oēs quod uidet sal
sum qz de iure ciuili pro homicidio imponitur pe
na mortis. c. omnis. iij. di. l. iij. s. legis. ff. d. sicca.
glo. in .l. is qui cū telo. C. eo. ang. in consilio scip.
nos Karolus tñ hic pro homicidio clericus nō d
gradatur nec tradit̄ curie seculari nisi secuta scōz
rigibilitate z uidet contra do. **D**e. de ancha i cō
silio suo incip. ex narratis in facto vbi dicit q̄ licz
lex canonica non iponat penas mortis directe. tñ
indirecte illaz sponit. s. degradando z tradēdo ad
curiam secularē z dicit hoc colligi ex dictis inno.
z ioā. an. in .d. c. qualif vbi tradunt regulaz q̄ vbi
de iur̄ ciuili iponit pena mortis. d. iur̄ canonico im
ponit pena degradationis. z traditōis allat̄ auct.
ut cle. apud pro. episcopos. s. illud z ita cum effem
scolaf. z ēt euz essez doctor lz indignus audiui sc̄p
allegari istud dictus inno. z io. an. S3 hodie pōde
rabam inno. z pro certo hoc non dicit. S3 dicit q̄
ius canonicū non sponit penas corporalīs mortis
s3 in locū eius sponit degradatōne z traditōne
ad curias secularē. S3 non dat regulaz q̄ vbi lex
ciuilis sponit penas mortis pro aliquo delicto q̄
lex canonica imponit penam degradationis. z sic
pessime. do. pe. loq̄ in prefato consilio quod ē i or
dine. c. l. **N**ec obstat. d. s. illud qz hodie ē corree
tus. s3 bar. ibi p̄ auct. statuimus. C. de epis. z cle. z
etiam do. **D**e. in .d. suo consilio limitat istuz tex.
nisi qs fecisset multa delicta posito q̄ non fuerit
monitus quia si istud .c. loquitur in eodez delicto
sep̄us repetito ergo multo fortius in plurib⁹ deli
ctis. vt non monitus tradatur curie seculari tu vi
de q̄ dixi in .d. c. at si clerici. **S**i quid boni h̄ dixi
mus nobis deus hec otia fecit. Cui laus z gloria
in extrema secula. **A**nd. **B**arbatia.

Quia .v. **H**oc. c. legitur duo
b⁹ mōis i glo. z iij.
extra glo. primus modus legen
di positus in glo. uidet cōis 3d
sūma sic p̄ rescriptuz ipetratus
contra violentū conuenit qui sel
enter successit in uicium. h. d. primo narrat factū
fo prouidet ibi. precipim⁹ ita cōiter sūma p̄ doc.
S3 fm̄ fam lecturaz sūma sic. **S**i beneficiatus i
petrauit R̄ptuz contra occupatorem sui beneficij
eo non utit̄ contra successorem nisi ex vi. si māda
ti. vel sic fm̄ do. car. p̄ R̄ptuz impetratū cōtra oc
cupatorem ecclesie quēnt̄ successor vitiosus. h. d.
z ē pulchrum z allabile. c. fm̄ eum. **S**ed bal. sic
sūmat. **I**sta decretalis nil aliud dicit. in sūma. nisi
q̄ singlis successor conuenitur auctate l̄faz que i
petrate sunt 3 defunctum cui ipse successit propo
etiā exp̄resso noīe ipsi⁹ defuncti z hoc ē vum cum
successor successit i vitium vt h̄ als secus. c. signifi
cauit d̄ R̄ptis z hoc non ē vi interdicti vñ vi. qz p
sonale ē. nec ex vigore si mandati. s3 ex interpreta
tione extensiuā auctate. z ex eqtate hui⁹. c. z hoc
tene conclusiue fm̄ eū. **E**xpressum interdictū vnde
vi dirigitur spoliatiōni non ei qui spoliavit s3 spo
liatum iuenit. S3 R̄ptuz pape dirigit̄ i rem ipsaz
z extēdit̄ contra possessores. cū tpe date non possi
debat. S3 postea lite pendē. successit in uicium. h.
d. fm̄ bal. iudicialis aut̄ libellus aut in rem diri
gitur vt pu. peto me restitui amoto quolibet illici
to detētoze. aut dirigit̄ i psonā spoliat̄ z non trā
sit sine nouo libello vi. tñ eius R̄pti agi d3. c. cum
ad sedē de resti. spol. z ita teneas cōclusiue s3 bal.
Et primo ponitur facti narratio tria cōtinēs i
petrationē mortē z successōne in uicium fo ibi p̄
cipimus ponit̄ mādatū pape cōforme p̄ori māda
to. salvo q̄ loq̄ de noua psona successoris. **C**a
sus qdā .v. clericus spoliavit petrū clericū pos
sessione. **I**ste spoliatus ipetrauit R̄ptum sup resti
tutione sue eccleie ad quosdam iudices delegatos
mortuus fuit .v. cui successit qdā rugerius sci
ens uicium possessoris. significatum fuit do. pape
papa mandat̄ eisdez iudicibus q̄ procedāt i for
mam p̄oris mandati quēadmodū procederēt z ne
gocium terminarent si .v. uiueret in humanis.
S3 mibi vñ q̄ lex. facit. ff. d. ui z vi arma. det p̄
cipuū lumē ad istū tex. ibi enim dicit̄ q̄ viz facit q̄
non liberā possessionem aduersarij relinqt̄ vbi ille
dicit̄ facere vim q̄ nō relinqt̄ liberā possessionē ad
uersarij. **A**ldō i proposito nfo. vñ eē uolētus occu
pator. ex eo qz mortuo uolēto occupatore iste q̄ fu
it ingressus possessionē vñ eē uolētus occupator
qz tex. dicit postmodū ē igressus. vñ vñ eē uiolen
tus qui facit vim q̄ spoliatus non recupet suam
possessionē nec appet q̄ h̄mōi ecclā fuerit data hu
ic successori ab illo spoliator sic loq̄. c. sepe d̄ resti.
spol. qd loq̄ qā res fuit data ab ip̄o spoliator. vñ
vñ dicit̄. q̄ iste ruger⁹ vñ facit viz ut spoliat⁹ non
recupet suā possessionē. **S**ic ergo R̄ptū ipetratū
3 illū uolētū occupatōre poterat exerceri z exequi
eod̄ mō p̄t̄ exerceri 3 istū q̄ fo occupauit. qz vñ facit
vi spoliato ut suā posses. recupaf nō possit. z h⁹ iō
ne efficiat̄ d̄tioz q̄dictio spoliati stuitu noni occu
patorz. z sic nō vñ. appōere ius i eo q̄ occupauit ec
clesiā qua alē fuerat spoliat⁹ qz idē vñ eē i quacū

2

q3 alia re. vnde videt spoliaste illam spoliatum a primo ex quo impedit ne sua recuperet possessione z sic apponit ius cōe in eo qui occupat rem qua qf fuit violēter spoliatus ne efficiat deterioz conditio istius spoliati ex psona vitiosi successozis .pote rit vigore rescripti impetrati contra uolētuz occupatozem quēnre istum fm occupatozem. tanq̄ i pedientem ne spoliatus recuperet rem suā vigore talis rescripti impetrati a se. z ideo vt lis habeat faciliozem expeditionem .z vt parcat laboribus z expensis ipsius spoliati .z ne conditio sua efficiatur deterioz . voluit iste tex. q̄ rescriptum haberet illam vim. z illam executionē contra istū h3 occupatozem quam habuisset cōtra primū. z per consequēs non solum h3 locū in successore vniuersali vt dixit do. car. sed ē in particulari successore vitioso .z plus videt probare iste tex. q̄ poterit conueniri interdicto vñ vi. quēadmodum potuit primus violentus occupatoz. **¶** Nota ibi q̄ violēter q̄ istud verbum cadit i significatiōe actiua. z sic q̄ iste. v. violentiā intulerit. z iudicio meo vñ h3 casus contra doctrinā bar. in. l. ij. ff. de duobus reis vbi dixit q̄ si testes disponunt q̄ titius cognouit sempronā violēter q̄ non probant q̄ titius intulerit violentiam mulieri . qz illud verbum violentiam pōt verificari actiue. z passiuē. z probatio ē interpretanda cōtra probantem vt in. c. in pñtia de probat. c. cōtra eum d̄ reg. iur. in. vi. **¶** Et p̄ q̄is venit absolnendus. pro certo h3 ē casus h̄ eum. z adduco c. vt fame in vbo violēter . j. de sen. exco. z . c. cū p̄ dem in vbo violenter . s̄. d̄ pac. z . c. presens i v. violenter. xx. q. ij. vbi illud vbu capi in significatiōe actiua. z h3 capi possit in significatiōe passiuā. nihilominus attēdi debz materia subiecta z attendi d3 illud quod ē verisimile . c. qz vñ simile d̄ presumpt. l. non est verisimile. ff. q̄ me. caus. Nam illud quod nō est vñ simile ē quedam falsitatis ymago . l. milites. s̄. oportet C. de questi. l. sita qz v. q̄ nemo sanus diceret . ff. de eue. l3 enim mulier possit inferre ym masculo vt eam cognoscat carnalr vt voluit glo. sing. in. l. i. C. de rap. virg. Nihilominus istud non ē vñ simile nisi probez. z qz dictuz testis d3 intelligi. fm cōem modū loquendi. vt voluit Inno. in. c. cum clamor de cens. z voluit bar. in. l. stipulatio ista. s̄. bi) quoqz. ff. d̄ verb. ob. z iste vñ esse cōis modus loquendi z intelligēdi. z maxime p̄ istos tex. a me inductos ergo bar. non bene loquitur z iudicio meo non deberet index repetere testes vt declarent illud vbum violenter . vt dixit ang. in. d. l. ij. z non bene qz satis recipit declarationem a cōi vsu loquendi z etiā a dispositione iur. vt h3 ē tex. cū si. **¶** Nota ibi dicebat qz cū iste tex. presupponat q̄ iste R. successit in uicū presupponitur h3 q̄ erat vum q̄ ille. v. intulerat violētiāz Ex quo infero q̄ addi d3 dicebat. z vuz erat z ad hoc allego glo. in. l. i. ff. si quadru. paup. se. dica. z glo. ibi supplet z verū erat. **¶** Et adduco aliam glo. i. l. pretor ait in pñcia. ff. ui bono. rapt. et in. l. i. ff. de incen. rui. naufra. z in. l. ij. ff. de ferijs . z in. l. magis puto. s̄. illud. ff. de reb. eorū z in. c. non ē d̄ sue. li. vi. z in. c. sup eo el p̄ de appell. z in. cle. i. d̄ in integ. resti. z in. c. ad falsarioz de crimi. fal. tementi predicta. **¶** Nota ibi ecclesiam q̄ iste tex. loquitur de eo qui occupauit totum beneficium non

3

partem puta certum predium quod do. car. dicit facez pro etia lectura data p̄ euz h3 qui dicit q̄ iste R. fuit conuentus ex primo h̄ pro z quod plus est fuit conuentus interdicto vñ vi tāq̄ successor vniuersalis. Certum ē enim q̄ interdictum vñ vi datur h̄ successorem vniuersalem. l. i. in fi. z. l. iiii. ff. d̄ vi z vi arma. glo. in. c. cum ad sedem de resti. spol. z ecclesia ē quedam uniuersalitas ut not. in. d. c. cum ad sedem z quod ibi notat Inno. sicut euz p̄ actozem intentat contra predecessozes qz erat obligatus conuenti successor vt in. c. dilecti. j. de foro compe. Ita z successor vitiosus possit cōueniri ne sit meliozis conditionis occupatoz q̄ non occupatoz. c. eum qui de preben. in. vi. unde intrudēdo se in ecclesia videt occupatoz vniuersalis illius defuncti z procedit hoc maxime intelligendo q̄ iste fuerit ingressus ecclesiā sine aliquo titulo. s3 quasi continuando se ad possessiones defuncti. pro quo facit iste tex. in v. ingressi putat etiam do. card. si cū titulo . vitioso ingrederetur quia habetur pro non titulo z censetur possessor vniuersalis . z pro hoc intellectu adducit do. car. glo. in. c. eam te de R̄ptis que hoc ibi sentit p̄ istum tex. **¶** Do. abb. dicit se non approbare hanc lecturam z contra cā dicit esse tex. in. d. c. cum ad sedem vbi contra episcopum q̄ successit in ecclesia vel in hospitali z sic in vniuerso iure non competit interdictum ex quo ipse non probat spoliaste seu mandaste spoliari vñ ratam habuisse spoliationem. z per hoc h3 contra successozem uniuersalē detur interdictum unde vi z ecclesia dicatur quid uniuersale. tamē ille qui se intrudit in illa ecclesia non dicit successor vniuersalis representans personam defuncti. vt contra eum competat interdictum unde vi. quia non succedit in uniuersum ius defuncti. ita q̄ actiōes trāseant in eum etiam si hoc ius causaretur a defuncto s3 habet loco legatarij. l. quotiens . C. de her. insti. unde dixit glo. in. c. significauerūt de testi. q̄ illud quod dicitur successozem conueniri interdicto unde vi. h3 locum i successore . z herede iur nō aut i successore rei subtrahere . quod etiam apte innuit tex. in. l. i. s̄. hoc interdictum. ff. de vi z vi ar. **¶** Iste enim est ille qui fingitur eadem psona euz d̄ functo ut in auct. d̄ iur iurā. a moriente prestito. Sed hic non dicitur q̄ iste fuerit heres huius spoliator. z istam ecclesiaz teneret tanq̄ heres ymo potius innuit oppositū dum dicit q̄ post mortē illius iste postmodum est eam ingressus z sic auctate propria uel forte ingressus ē alio titulo minus legitimo . item nemo sane mentis crederet . se posse iure hereditario succedere cum res sacre. z religiose in nullius bonis sint ut in. c. uidētes . xii. q. i. c. i. z . c. rō de preben. z ipse met Inno. in. d. c. eam te rececit ab illo dicto q̄ hic non fuit generalis successor sed in re illa tm̄ z apertius etiam contra hanc lecturam sentit hic Inno. dicens q̄ instantia inchoata cum clerico cum quo agebatur petitorio sup ecclesia non transt̄ nisi in successozes uniuersales qualis fm eum non est iste quia non causat ius suum a defuncto. Secus si fuisset actum nomine ecclesie. z sic apertissime vult q̄ successor in ecclesia non dicitur heres vniuersalis. Ita q̄ actiones et instantia transeant contra istum sicut contra heredem uniuersalem. Nisi fuisset actum

nomine ecclesie. z non cū psona .qz tunc cū digni-
tas non moriat. vt in .c. si gratiose de hptis i vi.
xij. q. ij. capitu. liberti. bene transit instantia z
actiones in successorem. que in effectu habeatur
contra ecclesiam. z iste est proprius casus d. c. dil-
lecti de for. comppeten. ita quieuit hic do. Abb.
dānata lectura do. car. ¶ Tu pōdera dictū do. car
qz ipse non dicit qz iste succedēs in ecclesia sit suc-
cessor hereditari⁹ sed dicit qz ē successor vniuer-
salis z sic non dicit do. car. qz sit heres vniuersalis.
z vñ qz ista tertia lectura nō fuerit lectura do. car.
ex eo quia bal. hic dicit qz sunt quidam qui dicūt
qz qui succedit in ecclesia ē successor vniuersalis.
cum ad sedem de resti. spol. z per consequens iste
tertius intellectus non fuit do. Car. bal. tamē dicit
hoc non esse verum .qz hic non successit in iure s3
uicio rei violente z dicit qz non est bona concor-
dantia allare. c. i. de alie. iud. qz ibi interuenit alie-
natio cā mutandi iudicium hic interuenit mors q̄
non p̄tinet ad illud edictum. ita hic residet Bal.
¶ Adibi videtur de iure dicendū qz vitiosa posses-
sio habita per predecessorem. si pueniat ad succes-
sozem conditio noceat ipsi successori vitioso. l. pō-
ponius. §. i. ff. de acq. poss. Nam tunc ē vitiosus re-
ale .z p̄ p̄ns inficit successorem. cū ergo ista ecclia
fuerit violenter occupata. dicit pati vitium reale
ergo inficit successorem maxime si conuictio i ipm
transiuerit. Ita not. in. d. c. circa de iure patro.
¶ Cū ergo iste tex. dicat terminet negocium sicut
inter eundem qz si vineret sequit qz sic potuit agi i
terdicto possessorio s̄ predecessorem qa eodez mō
potuit agi s̄ predecessorem vitiosum. qz dicit face-
re vim teneudo rem occupataz violenter per. d. l.
vim facit. ff. de vi. z vi. ar. Nota ibi. p. clerici qz q̄
non presumitur clericus nisi exprimat. c. propo-
suit de cle. exco. mi. c. significasti de for. comp. c.
et lris de transla. z ē rō qz clericatus ē accidens.
Nam vt ex doctrina p̄hi colligit in primo de asa
quicqd accidit enti in actu completo ē accidens
ipsius. Sed clericatus accidit hōi in actu comple-
to existenti vt in. c. duo sunt genera. xij. q. i. ergo
non presumit inesse nobis nisi probet faciat glo.
que reputat sing. in. c. si forte de elect. li. vi. faciat
etiam glo. in. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. q
satisda. cog. z iō allanti se clericuz incumbit onus
probandi. ¶ Nota ex eisdem verbis qz ecclesia po-
test dici esse illi⁹ sacerdotis cui est collata l3 nō ha-
beat dominium ecclesie s3 titulum potius admini-
stratum. c. ij. de donat. ¶ Et ex hoc colligit do.
abb. qz ḡs non semper significat dominū s3 quā-
dam facultatem administrandi vel possidendi dicit
esse bonam glo. in. c. i. de postul. prela. proprie tamē
denotat dominū. z allat dictum bar. in. l. ca. ff. d
op. no. nunci. vbi dixit bar. qz quandoqz ex cōmu-
ni vsu loquēdi denotat nudam detērationē. vnde
cōmodatarius quandoqz dicit ille equus ē meus
z idem dicit de hoc pronomine suum. pōt etiaz qz
dicere beneficium esse suum. ex quo ē sibi collatū
z allat .c. si tibi absentis de preben. in. vi. l3 proprie
denotet dominium. viij. di. c. quo iur. quint⁹. ff. d
aur. z ar. le. Ita residet do. abb. h. Tu adde bar. i
prefata l. ca. vbi inducit ad qōnem statuti dispo-
nentis si qz acceperit rem alterius punatur certa
pena qz comprehenditur accipiens rem locatam vñ

accedatam pp cōem vsu loquendi. z pro isto
dicto vñ glo. ellegās in. l. ij. §. i. ff. orig. iur. que vo-
luit qz colonus dicit iste fundus ē meus z tñ ē de-
tentator. z sic ḡs verificatur in detētoze. S3 do.
mens Jo. de imo. in. d. l. ca. ff. de no. op. nunc. dā-
nat istud dictū bar. dicit for absurdū vl i statuti
penalib⁹ verificet. ḡs in detētoze odio pene. ar. l.
si preses. ff. de pe. z d penitē. di. i. §. pene z dicit qz
glo. d. l. ij. procedit quādo ex facti eidentiapeqz
pōt p̄cipi mens disponēt⁹ qz colonus dicat ista res
ē mea. qz pōt intelligi ex mēte proferentis ex me d
tēta. z ita dānat dictum bar. Ego cū essem scolār
z dñs berard⁹ de narnia qz tunc erat auditor rote
z doctor excellēs nūc ē h̄m⁹ do. cardi. fuisse con-
ductus ad legēdum ius ciuile. z incipet illaz l. ca.
Ego publicani istam conclusionē p̄tra Jo. d imo.
tunc viuentē qz erat do. meus. z in cetu omniū stu-
dētū sustētavi dictū bar. z dicebam probari di-
ctum bar. in. l. lex cornelia. §. domū. de iniur. vbi
in materia penali appellatione domus mee venit
domus conducta adducebam. l. nec in ea. §. dom⁹
ff. d adult. z afferrebam i medium. c. i. de postula.
prela. vbi in materia restringibili appellatione ter-
rarum regis veniunt terre adherētes regi qz do-
minium aut possessionem non habet allegabam
dictum spe. in. ti. d probat. §. sciēdū v. pone addu-
cebam glo. in. l. quotiens. ff. d v. ob. que dicit ista
vba libri Aristotelis. i. quos fecit Aristoteles istā
partem sequitur do. car. in. d. c. i. d postula. prela. z
adduco. c. proposuit in vñ ecclia eorum d cle. exc.
mi. vbi ecclesia dicitur laicorum. z fm Jo. an. ibi
ē vulgare gallicorum. vt dicant ecclesia mea. Ec-
cē nunc qualit̄ verificat in eo qui non habet curā
nec detērationem. s3 solum recipit sacramēta. z ibi
do. p̄. d ancha. allegat bar. in. d. l. ca. ff. d ope-
no. nunci. ¶ Nec obstat qz sumus in materia pe-
nali. qz etiam in materia penali verificat in detē-
toze vt in. d. c. §. domum cum alijs iuribus allega-
tis superius z etiam statutum penale verificat s3
cōmunem modum loquēdi vt voluit Jo. an. in. c.
fundamēta d ellec. lib. vi. z glo. in. c. nonnulli d re-
scriptis z in. c. statutum. §. cum autem eo. ti. li. vi.
z pulchre dixit Jo. an. in. c. si snia de sen. exco. lib.
vi. qz interdicta terra alicuius videt̄ interdicta ter-
ra in qua habz solum vsufructuz maxime quia
tale statutum tendit ad fauorem publicum. vt de
linquentes puniantur ideo d3 extendi ita singulr
dixit bar. in. l. quemadmoduz. C. de agri. z cens.
lib. xi. hanc questionē ego tetigi. in. c. i. d postula.
prela. vide ibi faciat. l. i. §. item pomponius. ff. nau-
te caup. stab. vbi ḡs significat detentationem
qz inducit bal. ad questionē statuti dicitis si quis
fecerit insultum ad domum alicuius qz iste ḡs
non significat dñum tñ. s3 habitationē. d. l. cor-
nelia. §. i. d in iur. Spec. in. ti. de probat. §. nunc vi-
dendum. dicit qz si quis pcutiat aliquē in domo
alicuius intelligitur d dominio. l. ij. §. in domum
ff. de relig. z sump. sune. Bal. dicit qz quandoqz
agitur ratione p̄sone. z tunc loquitur. d. l. cornelia
§. i. quādoqz agitur ratioe in z. z tñc loquit. d. §. i
locum. z allega quod not. glo. in. d. l. ij. §. i. dicit qz
rustici. dicunt iste cāpus est meus. quia collit ipsū
improprie loquunt. ideo si statutum dicit si qz of-
fenderit aliquem in re ipsius non includit colonū

vt d. l. ij. §. i. locū gramatici dicunt q̄ mens z tu
 us sunt pronomina possessiua legiste dicūt q̄ sunt
 proprietatis denomiatiua id tñ dicta sunt posses
 siua qz proprietatē a possessiōe inceptit. l. i. ff. de ac
 qui. poss. l. ij. C. in quibus caus. colo. cens. li. xj. do
 mus tñ alterius dē vbi quis hītat qz pro hītatio
 ne stari solet vt. d. l. lex cornelia. §. domū z differt
 urbanus p̄diuz a rustico vt. l. plerūqz cuz. l. sequen
 ti. ff. ins. uoc. s3 p̄diuz rusticū nō est sic aduocati
 tñ dicunt q̄ statutū non includit euz qui alieno no
 mie tenet s3 euz qui vendicandi ius hēt. l. quintus
 §. argento. ff. de aur. z arg. leg. uide q̄ uoluit bal.
 f. c. puenit el. p̄. d. iur. iur. vbi allegat glo. d. l. ij. ff.
 d. orig. iur. ¶ Not. ibi z eaz post mōz ē ingressus qz
 docto. hic dicit q̄ vitiose fuit ingressus s3 nō ostē
 dunt quō fuit causatū illud vitium Ego ostēdo
 subtiliter hoc mō v3 dixit odofredus quez refert
 bal. in. l. quotiens. C. de reuend. q̄ si ē spes q̄ q̄s
 vocaret ad iudiciū q̄ presumitur emptio dolosa z
 mala fide facta z id nō patrocinaf emptori ut col
 ligit ex lege si ea res. ff. de actio emp. qd dicit esse
 bene notan. s3 multas artes z barratarias z idem
 voluit bal. in. l. qui petitorio. ff. de reuend. z dy. in
 c. pro possessore de reg. iur. li. vj. bar. i. l. fulcinius
 §. ij. ff. ex quibz caus. in poss. ea z in. l. ij. §. i. ff. de
 alie. iud. bal. in. l. is qui rei publice. ff. ex quibus
 caus. maio z in. c. pe. de excep. ang. in. l. sinatit. §. i.
 ff. de reuend. s3 in casu isto fuit iste spoliatus eccle
 sia z impetrauit litteras p̄tra spoliatozē quo mor
 tuo iste. R. ē postmōz ingressus. vñ videt in dolo
 ar. l. qui cuz alto. ff. de reg. iur. presumit eniz q̄ sci
 uerit illaz occupationez violētaz z ē impetratio
 nem litteraz z id ei? ingressus fuit vitiosus z sic cō
 curunt duo videlicet viciuz p̄sone ingredientis z
 id tex vult q̄ zueniatur coraz p̄imis iudicibus si
 cat si ille p̄ncipal viueret z sic nō v3 absurdum q̄
 zueniatur interdicto vnde vi zcurrentibus duo
 b? viciuz z fm. h. erit hic nouus z sing. casus q̄ cō
 currentibus vitio rei z vitio p̄sone succedētis cō
 petet interdictuz vñ vi s3 succozes sicut s3 p̄deces
 sozē z moueo ad sic diceñ. ex isto verbo sicut hic
 posituz quod importat oimodaz similitudinem in
 substātia z in qualitate z ad hoc adduco tex. in. c.
 pisanis de resti spo. z ibi do. an. in. x. notabili vbi
 dicit q̄ dictio sicut importat adequatiōez in sba
 z in qualitate z in mō z p̄ q̄s nō bene dicit doc.
 hic q̄ ista dictio sicut non iportat oimodaz simili
 tudinē qz imo p̄rium ē vñus vt in d. c. pisanis tene
 menti ista qz no sunt taeta per aliquē hic ¶ Not.
 ibi p̄cipimus q̄ h. verbo q̄qz utitur supior dele
 gando eāz p̄ter tñ utitur vbo mādam? z quid re
 ferat inter ista uerba f̄mittit ad dicta p̄ se do. car.
 bic. i. c. qm abbas d. off. deleg. i. vij. p̄trario ¶ Tu
 dicas q̄ q̄qz p̄p utitur vtroqz uerbo insiml i de
 legandis causis ut hē in. c. eāz te de rescriptis i v.
 mandatu3 dedimus z p̄ceptū z uide quod hē in
 c. q̄ p̄cipit xiiij. q. i. z adde glo. sing. in. l. sepe au
 diui cesares. ff. de off. p̄si. ubi glo. dicit q̄ per uer
 bum p̄cipio cā delegata non p̄t alteri p̄ delega
 tū subdelegari qz v3 electa industria persone sec?
 si p̄ uerbū mando z faciat quod refert archi. i. d.
 c. p̄cipit uide que dixi i d. c. qm abbas ¶ Not.
 fm unū intellectū huius. c. q̄ sicut iudiciū transit
 de una p̄sone in aliam cum alteratione qualita

tis qz aliter sit p̄dempnācio s3 eū ad quē transit z
 alr p̄tra eum p̄tra quem iudiciū ē inchoatū ut. l.
 tam ex p̄tractibus. ff. de iudi. z q̄ ibi not. bar. ubi
 p3 q̄ instancia inchoata s3 filiū q̄ tenet in solidum
 ex primo p̄ctu transit eo mortuo in p̄ez qui tan
 tu3 tenet de peculio ut ibi sic rescriptū q̄qz tran
 sit in aliū cum alteratione z nūciatione mōi p̄o
 cedendi qz cuz ipso spoliatoze agebatur iterdicto
 unde vi vt in. c. cum ad sedē de f̄sti spo. z cū isto
 fo qui scienter successit inuiciū agef p̄dictione. c.
 sepe d. resti spo. ¶ Not. q̄ rescriptū nō solū aliqñ
 transit in p̄sonā nō expressaz i eo s3 ē in trāslatio
 ne alteraf modus agendi z itellige qñ aliquo mō
 p̄t modus agendi s3 fm. includi sub rescripto im
 petrato s3 successorē als secus ut in. c. super litte
 ris de rescriptis ¶ Opp. s3 tex. z uidetur q̄ uigore
 unius rescripti impetrati s3 p̄decessozem nō possit
 p̄ueniri successor qz rescriptū nō extēditur ad p̄so
 nas nō expressas i eo. c. b. g. c. cuz oliz d. off. deleg.
 c. significante. c. significauit. c. rodulphus de res
 criptis ¶ Item rescriptū non extēditur et ad uni
 uersalem successorē d. c. significauit ¶ Item in
 dicitis vacio non transit ad heredem illius qui nō
 erat in rebus humanis tempore impetracionis res
 cripti. l. cuz qui. ff. que sen. sine app. rescin. sol. glo.
 i. in hac materia allegat iij. argumenta in p̄m.
 q̄ rescriptū debz extēdi z etiā arguit ad partem
 negatiuaz q̄ non debeat extēdi z tandem soluen
 do p̄t duas lecturas quarū vnā aprobat uult p̄.
 glo. ista q̄ i vitate iste zueniaf uigor p̄mi r̄pti qz si
 zueniref uigor hui? si. r̄pti sup̄iuo hec decretal
 posita eēt h. Nec obstāt cōtraria qz uerū est q̄ re
 scripta non extēdunt ad personam omnino alias
 s3 ille q̄ successit in uiciū nō ē omnino alius imo
 quasi similis. z censet quasi idem in odium eius z
 quodāmodo videt habet ratum factum p̄deces
 sozis sicut in simili habetur in. c. i. de alie. iud.
 Alia lectura est fm alios vt refert glo. ista q̄ h. fu
 it processum ex vi. faz l̄faz. quod tamē glo. nō ap
 probat. ¶ S3 hanc fm lecturam tenet goffre. In
 no. Aincē. Mosti. z Egid. mouēt maxime pp vbu
 p̄cipimus hic positum non enim papa respondet
 simpliciter. sed procedit sic procedendo z per q̄s
 vigore si mandati procedit. S3 do. an. tenz h. p̄i
 mam lecturam glo. que ē nobilior. z fm eaz tex. d.
 cidit casuz notabiles. S3 ad iustificacionem sui.
 do. anto. nihil adducit do. abb. sequitur eandez z
 multuz luculenter adducit auctoritates Jo. an. in
 is qui in ius lib. vi. vbi distinguit generaliter quā
 do rescriptum transit in successorē. z dicit q̄ tran
 sit in eum qui succedit in uiciū allegat tex. istuz.
 z idem simili modo distinguēdo t3 ioā. cald. in. c.
 significauit de r̄ptis ad dicit rationem. Ubicū
 qz ex unico iur. possunt elici duo intellectus quoz
 vnus est dubitabilis. z alter non. tūc debemus se
 qui intellectum dubitabilez vt nobis d. alsqno f̄ui
 at illa lex. ar. l. q̄ labeo. ff. de carb. edic. z. l. i. ff. ad
 municip. c. rursus qui cler. vel uouētes. c. cum i iur
 pitus de offi. dele. S3 si sequeremur secūda lectu
 raz istud. c. nihil operaretur ex eo qz nullū erat du
 bium q̄ vigore si rescripti poterat procedi. nec de
 aliquo nobis seruiret. quinsimo eēt omnio sup̄iuū
 contra illud quod habet. s. in proemio gregoria.
 z in c. si romanor̄ xviij. di. ibi ad quid mēbranas

occupat nec apparet h̄ q̄ ad supplicatōes p̄p̄ de-
derit hoc s̄m̄ mandatum sed potius ad querelam
partis conquerentis se de ipsis iudicibus nolen-
tibus forte procedere et ideo p̄p̄ dicit p̄cipim⁹ et non
respondem⁹ q̄ ut satis collit̄ ex mēte et verbis l̄re
p̄p̄ hic nō fuit p̄saltus a iudicibus et ex hoc collig-
itur fūdamētū doctoz̄ quas d̄z̄ extēdi ad casū si-
miles sicut extēdit̄ decretal̄ epl̄a ut dixit glo. ista
est enī decretalis epl̄a quam papa solus vel cū cō-
scilio cardinaliū statuit ad p̄saltatōes altius et d̄
h̄ et d̄ d̄uersis nomib⁹ p̄stitutiōis ecclesiarū vid̄ uij
di. i. sūma quasi sentiat glo. p̄ r̄ptuz̄ idultū ad p̄su-
latōes alterius censeat̄ decretal̄ epl̄a sicut ergo re-
liqua iura trabunt̄ ad similia eodē mō et ista r̄pta
l̄z̄ d̄ an. dicat q̄ l̄z̄ trahat̄ ad filia quo ad iur̄ dif-
finitōē nō tñ quo ad iurisdictionē delegatā q̄ illā
ē d̄ nisi qñ dubitat̄ ut d̄beat trāfire i successorē
q̄ tunc si p̄p̄ precipit̄ i casu dubij ut trahatur satis
tūc decidit̄ casus dubius id̄ debz̄ trāfire ēt quo ad
iurisdictionē nā sicut p̄p̄ precipit̄ et diffinit̄ in casu
dubij d̄cidēdi ita et nos diffinire d̄bem⁹. c. i. causis
de re iudi. secus aut̄ qñ facto nō existēte dubio p̄p̄
comitteret casū seu extēderet r̄ptū q̄ tūc nō ē i simi-
lib⁹ extēdēduz̄ et h̄ casu procedat dictuz̄ io. an. q̄
tunc ius non decidit̄ s̄z̄ qñ i casu dubio mādat̄ ex-
tendi satis tūc decidit̄ ius qd̄ apte itelligit̄ ex eo
q̄ al̄s ista decretal̄ eēt oīo sup̄flua et nō fuisset po-
sita h̄ nā papa mādat̄ s̄ i probemio q̄ debeamus
ut̄ hac p̄pillatōe i iudiciis et i scolis et i casibus si-
milib⁹ ut i. c. cū dilecta d̄ p̄fir. vtil. v̄l̄ inutil. c. trāf-
lato d̄ p̄fir. et h̄ic intellectū suadet eq̄tas ne spoli-
at̄ verset̄ i multiplici processu et i iuria et i p̄petratio-
ne aliar̄ litterar̄ et cū boni iudicis sit cito litē dir-
rimere ut. l. qdā ext̄manerūt. ff. si cer. pe. c. finē li-
tib⁹ d̄ dolo et p̄tu. et q̄r. i. h̄ tractat̄ d̄ nullo v̄l̄ modi-
co p̄iudicio altius sic i simili dicimus q̄ r̄ptum
extēdit̄ re it̄egra ad uniuersalē successorē ut not-
at̄ i. d. c. significauit d̄ rescrip. et i regula q̄ in ius
alterius li. vj. h̄ ēt suadet odium succedēt̄ i vi-
ciis ar. c. i. d̄ alie indi. vñ qd̄ opat̄ illa fictio idemp-
tatis p̄sone int̄ deffūctū et heredē uniuersalē rō-
ne successiōis opet̄ hoc casu odiū succedēt̄ in vi-
ciū et successio particular̄ ut sic figat̄ eadē itē vi-
demus q̄ in simili equitate motus p̄p̄ introduxit
nouū remediū s̄ istos scient̄ succedentes i vicij
ut in. c. sepe de resti. spo. forcius debemus dicere
r̄ptuz̄ extēdi i istū vbi nō tractat̄ d̄ tāto p̄iudicio
et p̄ hoc dicit̄ do. ebb. decretalē istā procedēt̄ cū hac
extēsiōe qñ successor ē vitiosus q̄ sciebat v̄l̄ scir̄
debebat rez̄ fuisse iuasaz̄ et nihillomin⁹ eam occu-
pauit q̄ satis inuit̄ hec l̄ra et glo. ista et ēt do. an. q̄
dicit̄ et bene s̄m̄. do. abb. q̄ secus eēt si sine vitio fu-
isset i gresusistaz̄ ecclesiaz̄ licet s̄ eum p̄peteret cō-
dictio. c. reintegranda iij. q. i. et hoc satis colligitur
ex tex. et iuribus allatis in s̄riuz̄ ¶ Sed cōtra hāc
lecturam obstat ista littera duz̄ mandat̄ procedi s̄
istum successorē sicut si procederet s̄ occupato-
rez̄ si viueret et tñ i ueritate nō pōt̄ sic procedi q̄ s̄
primū occupatorē p̄peterat̄ interdicit̄ vñ vi in d.
c. cū ad sedē Sed s̄ successorē p̄peteret remediū. c.
sepe de resti. spo. soluūt̄ cōiter doc. h̄ s̄m̄. do. abb.
q̄ illa dictio sicut non importat̄ oīmodam simili-
tudinē sicut in simili h̄z̄ in. c. i. v̄. cum ergo de sum-
tri. et fid. catho. et hec expositio oīo est fienda s̄m̄.

enī siue teneatur prima lectura siue s̄a. q̄ siue pro-
cedatur vigore primi rescripti siue uigoz̄ vi. rescrip-
ti non mutatur formalitas actionis unde ex quo-
ius agendi contra s̄m̄. occupatores saltem i gene-
re actionis potest comprehendī sub forma rescrip-
ti debet extendi ad successorē secus si nullo mo-
do potest comprehendī sicut in simili notatur i. c.
super litteris de rescriptis et per ista dicit̄ do. abb.
iustificatam esse primaz̄ lecturam huius. c. quam
tenet glo. i. sed pro certo obstat ualde d. c. pisanis
vbi dictio sicut importat̄ omnimodam similitu-
dinem in substantia et qualitatibus ergo sed bal-
hic sequitur istam primaz̄ lecturam dicens q̄ aut
succedit in uicium scienter occupando uiolentam
possessionem et tunc potest conuēiri uigore prima-
rum litterarum de equitate scripta huius capitu-
li non autem de iur̄ rigore et dicit̄ eē mirabile hic
q̄ uerba edicti scripta in personam ut in. l. cum a-
te. ff. de vi. et vi. ar. sonēt̄ in rem mediante interp̄e-
tatione extensiuā huius. c. et est ratio q̄ papa ua-
dit ad realitatē. l. aut q̄ alit̄. §. si. ff. q̄ vi. aut clam
Nec est aliqua differentia in effectu ex quo con-
stat q̄ q̄s expulsus est. l. cū suus. ff. de uerb. ob-
aut sine uitio et tūc nō possz̄ p̄ueniri q̄ forte occu-
pauit cū titlo si enī absq̄ titulo p̄peteret p̄dictio le-
gis eius querebat̄. C. vñ vi. et ita hic residet Ego
adduco tex. i s̄riū in. l. suus si heredi i v̄. p̄sone q̄
demonstrat̄ adheret. ff. d̄ statu lib̄ ubi ē casus sing.
q̄ vbi cūq̄ ius p̄templat̄ p̄sonā alicuius nūq̄ egre-
dit̄ illā p̄sonā q̄ tex. destruit hāc doctrinam bal-
Sed lod. ro. in. l. maritū cū. l. sequēti. ff. so. ma. tā-
git qñ r̄ptuz̄ i p̄petrat̄ in p̄sona alicui⁹ si transeat in
successorē vitiosū tenz̄ qd̄ sic et allat̄ s̄mā lecturā
huius capli non tamen aliquid deducit de nouo
¶ Tu pondera. q̄ forte non esset hereticum in iu-
re tenere s̄am lecturam quam tenuit goffre. et pene
omnis antiqua iur̄ p̄udentia. et moueo ex eo qd̄
habēt̄ in. l. si actio coniuncta doctrina Ang. ibi. C.
si vnus ex here. credi. vbi probatur q̄ actio. perso-
nalis dirigitur contra personaliter obligatū et ibi
Ang. querit̄ habeo instrumentum garentigie con-
tra debitorem. peto illud executioni mandari con-
tra tercios possessores tenentes res obligatas de-
bitoris decidit̄ q̄ non possum s̄z̄ debeo exequi con-
tra ipsos p̄sonaliter obligatos licz̄ quidam pro-
curatores p̄tacent contrarium et pessime s̄m̄ euz̄
et uidetur procedere istud dictum siue iusto titulo
teneant siue uitiose. et adduco quod uoluit Bal.
in. l. i. C. de execu. rei iud. vbi dixit q̄ si ex dispo-
sitione statuti sentētia mādat̄ executioni sine so-
lemnitate contra condemnatum q̄ non man-
dabitur executioni contra heredem condemnati si-
ne solemnitate. et adduco quod uoluit Bar. in. l.
creditores. C. de pignoz̄. vbi dixit q̄ instrumentuz̄
garentigie nō mandatur executioni contra parti-
cularem successorē. et idem tenuit ibi Ang. et ad-
duco quod uoluit idem Bal. in. l. i. C. cōmunis d̄
lega. vbi dicit q̄ instrumentum garentigie. quod
ex forma statuti mandatur executioni contra de-
bitorem non comprehendit̄ successorē. et adduci
potest illud quod uoluit idem Ang. in. l. postulan-
te. ff. ad trebel. vbi dixit disponit̄ statutum q̄ de-
bitor possit capi p̄termisso iur̄ ordine q̄ non cō-
prehendetur heres promissoris. et dicit̄ fuisse de

terminatam arduam questionem perusij et ita temperetur. quod voluit idem Ang. in l. i. ff. de hijs que in testō delē. et per ista videt̄ quērior sit fa. lectura posita hic vt vigore secundi mandati fuerit hic processus et non vigore primi mādati et ad duci possit illud quod voluit pet. de ancha i. c. cās que. s. eo ubi dixit quod iudex mandat quod uentus litigaret cum auctoritate prelati quod hoc fecit ibi iudex ex mandato pape et non ex offō suo ita dicam⁹ in proposito et cū dicitur quod ista decretal̄ esset d̄ in dubitato et sup̄fueret ex ista fa. lectura pōt r̄nderi quod aliqui bonis dormitat homerus vt dixit glo. i. e. ne quis cum nouera xxxij. q. vii. et notatur in l. recusari. ff. de acquir. here. naz. sepenumero ponitur superflua in iur̄ quod in isto ceco mūdo nō est dare in nob̄ perfectiones ita pulchre dicebat Bernardus i. c. significantib⁹ de libell. ob. itez dici pōt quod iudex dubitabat si poterant proceder̄ ex primo rescripto an noua commissione esset opus et per q̄ns videt̄ dicendū quod vigore secundi rescripti debeat conueniri et non vigore primi Et si dicatur quod hoc opatur uitū eius et angl. et bal. et bar. i. locis allat̄ superius non loquūtur in successore vitioso ut est casus possit dici quod ingressus eius vitiosus operabitur hoc et quod ueniet̄ uigore secundi rescripti sed interdico vñ vi. ex eo quod tex. dicit hic sicut si uiueret primus violentus occupator que uerba important similitudines osmodaz respectu substantie et q̄litate ut i. d. c. pisanis d̄ r̄sti. spo. et erit ista noua opinio et q̄ta lectura ad istō tex. est tñ res dubitissima soluat apolo. Et ex ista glo. not. quod q̄stitutio et rescriptū equipant̄ et sic ualidū argumētus de rescripto ad q̄stitutionē et adduco uobis p̄ egrinas doctrinā angl. in l. i. ff. de fer. vbi dixit quod rescriptū emanās ab eo qui habet potestates legis p̄dende cuius mandatus seruat̄ pro lege i suo territorio tale rescriptum facit ius quo ad om̄s vide pulchra uerba que ego posui in h̄brica. s. de cōstitū. collige etiā ex glo. ista quod rescriptū decretum et sn̄ia equiparantur ex quo infero quod si aliquo casu ualeat sn̄ia uel decretū p̄tra mortuū ut i casus sing. fm. ang. in l. cū quasi. ff. de fideicom. lib. q̄ illo casu ualebit rescriptū ipetratū p̄ mortuū Quid si instantia fuisse inchoata euz d̄functo vtrū transeat in successores et per p̄sequēs probationes facte in illa instantia p̄ofint ipetranti Inno. h̄uarie loquit̄ dicit em̄s quod si cā esset cepta p̄ spoliatorē et si illis esset p̄testata et et in cā p̄clusus ita quod sola sn̄ia ferenda restat non feref̄ ex illis actis sn̄ia p̄ successorem euz hoc interdico vñ vi. sit p̄sonale. l. i. §. p̄. ff. de vi. et vi. ar. imo si ageretur reali oporteret quod p̄ nouū successores intentaret̄ noua actio ar. l. p̄. ff. de peti. her. l. si ab hoc. ff. de reuoc. nisi forte esset heres in quē bñ daretur actio post lites cōtestatam d. l. si is et l. si alit. §. i. eo tñ. et dicit se intelligere istuz tex. quod oporteat a capite de nouo incipere p̄ successores interdico vñ vi. nisi sciēter recepiss̄ a spoliatore. c. sepe de resti. spo. not. bene h̄ ultimū dicit Inno. quod non retulit hic io. an. d̄ quo uehemēt̄ admirat̄ do. abb. et sic sentit Inno. quod ne dūz rescriptus transit i successore uitiosus s̄ etiā instantia inchoata p̄ predecessores et sic sentit illā lecturam quā sup̄ius tenuit do. an. et do. abb. l̄ in alia sua glo. Inno. illaz non teneat ¶ Naz. si uult

quod transeat instantia rōne uirij fortius trāsbibit rescriptū et est dictū ualde notabile et equū s̄ iure ap̄to non probat̄ fm. do. abb. et sicut transit r̄ptus quod al̄s non trāsit nisi i successorem uniuersalem ita eadem rōne tranfbibit instantia ex quo fingit̄ quasi eadez persona euz d̄functo et ex dictis Inno. colligunt̄ hic aliqui casus in quib⁹ instantia tranfbibit de uno in aliud primus de p̄re in filium succedentes in eius bona ut. l. tam. ex p̄scribus. ff. d̄ iudic. casus est de d̄functo i herede uniuersalē vt dictū ē. tertius casus ē qñ instantia fuit inchoata cū d̄functo noie dignitat̄ uel administrationis c. dillecti. j. ti. p̄. Inno. in. c. significauit d̄ rescriptis Quartus casus est quando agitur per procuratorem qñ tunc transit i d̄m̄uz. l. i. cause. ff. de procur. uide bar. in l. mutari eo. ti. Quintus casus est qñ mortuo accusatore constat de crimine per confessiones accusati quod tunc iudex p̄sequit̄ instantiam inchoatā rōne publici interesse et puniet reum. l. quāuis. C. de adult. dicit etiā do. an. quod predicta non uendicant sibi locū in fisco ut instantia incepta cū d̄functo trāseat i fiscū quod fisco habet p̄pos̄ iudices. l. si p̄stare. §. si. ff. so. ma. et iō dicit quod si clericus succedit laico quod instantia incepta euz laico non tranfbibit in clericū quod clericus habet p̄prios iudices ut in. c. si diligenti. j. ti. p̄. et quod notat̄ in. c. clericū null⁹ p̄. q. i. et isto d̄uo dicta seq̄ hic do. abb. ¶ Sed quo ad illud dictuz d̄ fisco iaco. d̄ are et bal. in d. l. si cōstante i. §. si alr̄ s̄tūit̄ quod s̄tūiat ibi bar. d̄ q̄ f̄mitto ad ibi dicta ē enī alienū a. c. isto tāgere istuz articulum sed quaten⁹ loquūtur d̄ clerico tolerabili⁹ ē vt istū articulum ego tangam hic quod videt̄ n̄ri libelli sarrago et uidetur mihi dicenduz quod non recte dicant Imo instantia incepta cum laico d̄functo tranfbibit in clericum quod sic probō. Si quis laicus litigat coram iudice seculari et pendente lite fiat clericus d̄z continuare instantiam coram seculari non obstante clericatu. p̄ illud quod habetur in. c. proposuisti. j. ti. p̄. et in. l. cum quedam puella. ff. de iur. om. iudi. et l. si quis postea. ff. de iudic. et in. c. i. ff. de pe. ergo idem dicem⁹ quando succedit laico. quia censetur eadem persona cum ipso d̄functo faciat etiā vbi eūq̄ act⁹ ē in parte gestus. et in parte etiam gerendus tunc iudicat̄ de eo. vt de actu gesto. ista ē gl. sing. et vnica. in. cle. i. de testa. s̄ ista instantia ē in parte gesta et in parte gerenda. iudicabitur vt de parte gesta. et p̄ q̄ns clericus litigabit coram laico quo ad actum gerendum. quia sustentabit̄ ex actu. p̄terito faciat. l. si cōem. ff. quēadmodum seruitu. amit. faciat etiam quod voluit glo. in. c. at si clericus. s. eo. que voluit quod clericus conueniēt̄ laicū coram seculari. pōt ibi reconueniri sicut tollerat ius reconuentionem clericū p̄p̄t̄ illam p̄uentionē ita tollerabit̄ ista cōuētio p̄p̄ p̄uentionē. ar. d. c. proposuisti. d̄ for. cōp. faciat etiam ad predicta quod voluit glo. multum sing. in. c. i. ne cler. vel mo. vbi clericus non pōt eē cōductor. tamē si succedit cōductori poterit p̄seuerare in cōductione. Ita dicam⁹ in proposito. l̄ nō possit cōueniri clericus coram laico. tamē quo ad instantiam inceptam conuenietur vt successor. faciat. l. i. §. sed si iur. ff. de sal. et ibi p̄ illum tex. dixit Bar. Statuto cauef̄ quod nobilis nō possit accipere cessionem iurium a populari quod mi-

12
bilominus vt successor poterit habere actiones a
populari et sic illud quod non potest habere ut principaliter. ha-
bitus vt successor ita dicamur in proposito faciat dictum
sing. 10. an. in addi. spe. in ti. de senten. prola. §. qm
v. quid si procurator vbi dicit iudex tulit sententiam
tunc iudex tali sententia appellauit et moritur
instituto herede illo iudice sententiantem quod nihil-
lominus ille iudex vt iudex non posset prosequi ap-
pellationem ab illa sententia quod nihilominus vt suc-
cessor potest illam prosequi voluit do. an. et io.
an. et io. de imo. in. c. i. de re iud. et bal. in. l. credito
21b. C. de ser. pignori. da. manu. et sic vt successor
petit sibi illud quod principaliter sibi non peteret fa-
ciat ellans glo. in. l. i. C. de edendo que voluit quod
femina non teneatur edere rationes quod non potest esse ar-
gentaria vt. l. femie. ff. de edendo tamen si successit ar-
gentario potest edere rationes faciat quod voluit bal.
in. l. mandatū. C. mand. vbi dicit quod si societates non
possit incipere a pupillo tamen incepta a maiori pote-
rit continari cum pupillo faciat quod habet infimili in. l.
emilius. ff. de minor. faciat et lex vbi pactum. ff. de
iudi. et si istas doctrinas do. an. et do. abb. et bar. te-
nent do. meus io. de imol. in. l. si euz homine. ff. de
fideiussor. s. si eos nihil boni allat nisi illud quod di-
cimus de recouentide quod clericus possit recouentiri
coram laico de quo sub iudice est lis quod multi tenent
prius quod non possit recouentiri et ego fui vnus de il-
lis in. c. at si clerici. s. eo et reprobare dicta illustris
doctoz per rationes que contra non tenent non est dignum pa-
tricio viro tene menti ista. quod et potest adduci ad
quod si ista incepta cum defuncto transibit in fiscum he-
redem nec tradas ista obliuioni ¶ Pondera etiam
circa illud dictum Inno. quod bar. in. d. l. si cum homine
ff. de fideiuss. dixit quod dupliciter intelligi potest instan-
cia transire in singularem successorem quod aut de neces-
sitate transit actio vel res et tunc transit instantia in
successorem. l. in iudicio. ff. fam. her. iaco. de are.
in. l. inf. quos. §. i. ff. de dam. infect. et sic loquitur lex
si vnus. §. filio. ff. de iur. aut non transit de neces-
sitate et tunc instantia non transit in successores per
l. ij. §. non solum. ff. de here. vt actus vendi. quod bar. pro-
certo non videtur bene loqui per d. l. pe. ff. de pet. here. et per
istud dictum Inno. et per tex. d. l. si is a quo vbi res
transit ad alium inchoata instantia et tamen non transit
instantia et vbi probari in. d. l. in iudicio nec obstat
glo. ibi posita quod non bene dicit per illud tex. et si bar. te-
net io. de imol. in. d. l. si cum homine non tamen facit me-
tionem de dicto Inno. hic. Sed bal. hic refert illam
distinctionem bar. que in euz non cadit hic quod hic
non est successor sed occupator successor autem dicitur il-
le qui in ius succedit. l. quedam. §. is autem. ff. de ede-
do iste ergo non conuenitur ex eadem instantia. Sed si
hoc opponitur quod res erat facta litigiosa ergo trans-
fertur iudicium et proceditur in eodem iudicio auct.
nunc si heres. C. de litigio. solue quod ibi erat res liti-
giosa sed hic non quod interdictum vbi vi est actio per
probat que vocatur actio in factum ut instituitur de in-
terdic. §. si. dicitur in. bal. quod duplex est successor vni-
uersalis qui succedit de iure in ipsa vniuersitate
ut. l. et trouerha. ff. de trans. et de isto non loquitur iste
tex. quodam est successor singularis et hoc dupliciter
vel quod succedit in iure et de isto non loquitur hic vel quod
succedit in facto. i. in possessione detinenda de isto
loquitur hic circa quod est sciendum in. bal. quod si quis iuste

13
succedit in iure ipsius possessionis tunc restitutum quod tamen
ad meram iurisdictionem durat quod duo sunt precepta
rescribentis primum est possessionem rescindi in. c. pos-
sessionem restitui ex primo igitur capite durat restitutum
et iurisdictionem suam extendit licet ex merito capite sed
ex hoc capite non videtur durare quod reperitur scrip-
tum in persona sed quid operatur hoc dicimus restitutum
durat dicitur hic bal. ut iudices delegati possint pro-
cedere in nouum possessores et habeant eandem iuris-
dictionem quo ad genus et formam ipsius omnia tamen con-
tra nouum possessores a capite narrari oportebit et
satisfactiones reuocari et formam iudicium et item po-
tunt disputari de ualiditate restituti si forte dicatur ob-
repticius breuiter omnia passua tamen reintegra ven-
tillabunt nec ille satisfactiones possunt remitti per
sona re funditus mutata. l. si ante. ff. iudi sol. l. mu-
tari et. l. quod omnia. ff. de procur. et processus quod fieret eod-
em veteres detentatores nouo detentatori non pre-
iudicaret non obstat auct. nunc si heres. C. de liti-
gio et. l. cum miles. ff. de alie iudi. quod ibi loquitur in
eo quod succedit in preiudicium eiusdem instantie ex iur-
dispositione. l. tale pactum. §. si. ff. de pac. ¶ Que-
rit etiam hic bal. quid si esset lata sententia contra. v. spolia-
tores vtz mandaretur executioni contra. R. Inno. dicit
quod non quod ille qui non afficitur ex instantia non leditur
ex sententia etiam citatus. l. si si possessori. §. si. cum. l. se-
ff. de iur. nisi post sententiam sit facta alienatio causa im-
pediendi executionem sententie vt. l. is cui. §. quod in possessi-
onem. ff. ut in posse. leg. et notat lex in. l. i. C. de
alie. iudi. idem si fiat alienatio in fraudem contra
primum decretum. vt not. i. l. certa forma vt poss. leg.
¶ Quid si littere sunt impetrate in venditorem an
fiet executio sententie contra emptorem dicitur quod sic quod
reputatur eadem persona pro litis preiudicium ita vi-
dit glo. sing. in. bal. in. l. venditor. ff. de iudi. Et
in quantum glo. ista dicitur decretalis epistola exten-
dit de similibus ad similia dicitur hic bal. quod in. l. i. C.
de secund. nup. sunt due glo. contrarie. et sepe
mero de facto contingit quod statutum disponit for-
rensi non possunt vendi. vel donari res inter vivos
cuiusmodi existentes in extimo conditis an poterit dona-
ri vel legari causa mortis vt quod non per id quod sin-
gulariter habet in. l. his solis. C. de reuoca. dona-
tione determinat per id quod not. Inno. in. l. quod i res
§. cum. qui. ff. deleg. p. ¶ Non obstat glo. ista. quod
loquitur quando decretalis continet ius coe. et cul-
tum naturalis iusticie secus si exorbitet. quia tunc
casus obmissus habet pro obmissio. et relinquatur
depositioni iuris communis. l. si extraneus. ff. de con-
di. ob. caus. l. si cum dorem. ff. so. ma. c. susceptum.
de rescrip. in. vi. Tu vide meliorem tex. de iure quo
ad hanc questionem in. l. filiusfamil. ff. de donat.
¶ Et in quantum hic do. an. dicit quod pactum de non
edificando non transit in singularem successorem
quod possit edificare. pone exemplum promissisti mi-
hi non edificare in tali fundo. postea vendidisti fun-
dum emptor edificat quod tenet an venditor. an em-
ptor. pro ista questione vide glo. in. l. ii. §. opus. ff.
de alie. iudi. vide ibi bar. et per eundem in. l. si. ff. de
op. no. nunci. vbi datur conclusio quod si prohibitio est
in res sequitur eum quocumque vadat. et ideo transit
in singularem successorem. si est personalis non tran-
sit in successorem ideo tenetur venditor ex facto
emptoris ¶ Sed io. an. et per trarium in addi. spe. i. ti. de

iudi. §. i. ver. z generalior spec. ibi dicit aut qd
 promisit simpliciter non edificare uel non facere
 fenestras nō expremendo alr z tunc non transit in
 singulares successores. aut dicit se facturum fene
 stras uel edificium ne incomode vicinus z tūc tale
 pactus bene transit in successore ita tenet mod. in
 d. l. si. hanc qdēs nō examino h qz non ē locus ac
 comodat? vide bar. in. l. anpenultima. ff. de futu
 rusti. p. rēdi. vbi per illū tex. dicit se cōsuluisse i fac
 to qd futus trāsit in emptore s3 non obligatio vi
 de eundez bal. in addi. spe. in ti. de emp. z vend. in
 prima colūp. vbi refert istas qdēs fuisse de facto i
 terra fabziani vide eundē bal. in. l. si plures. C. de
 p. d. i. inser. z in. l. ea lege. C. de p. d. i. ob cāz z in. l.
 in prouinciali z in. l. altius. C. de futu. cy. in d. l. iij
 §. opus. z quod habetur p glo. z Bar. in. l. si sub
 vna. ff. de ver. obli. z inquantū do. Ant. hic dicit
 qd iste cōdemnabitur ad fructus sicut ipse defun
 ctus vt in. c. grauis de restitut. spoli. ¶ Tu adde
 pulcrū dictū Bar. in. l. ex diuerso in prin. ff. d rei
 vendi. vbi dixit qd posito qd heres sit bonafidei. si
 tamē succedat defuncto qui fuit malefidei. nō fa
 cit heres fructus suos sed tenet ad restitutionez
 quia censetur esse malefidei licet re vera ipse sit
 bonafidei. quia mala fides defuncti nocet sibi. pro
 quo est casus multū singul. in. c. nouit. j. co. quem
 ad hoc ponderat Bal. in auten. ad bec. L. d vsu
 ris. z facit quod habet in. l. cū heres. ff. d diuers.
 z tempo. prescript. z quod not. do. Anto. in. c. cu
 ra de iurepat. z in. c. si diligēti de p. scrip. z bal. i. l.
 ij. L. de vsucapio. pro herede. z Ange. in. l. si ego
 §. partus. z in. l. eum qui. §. in hac. ff. de public. z
 z in. l. cum heres. ff. de diuer. z tempo. prescripti.
 Dy. in. c. ij. de regu. iur. in. vj. glo. in. c. cuz quis.
 eo. tit. z libro. do. Abb. in. d. c. si diligenti. Jo. de
 imola in. c. si. de prescrip. z not. per scribētes in. c.
 ij. de noui ope. nuncia. ¶ Querit etiā hic Bal.
 an instantia transeat in vniuersales successorem.
 Et decidit qd aut succedit per damnatōez z non
 transit. quia iudiciū soluit deportatōe. l. si constā
 te. §. si. ff. solu. matri. l. quotrēs. ff. de nonat. Aut
 transmissione z tunc transit. l. tam ex cōtractib?
 ff. de iudic. l. seruus. ff. de his qui no. infa. Sed
 an sit verū in instantia arbitri. decidit qd sic per l
 diem proferre. §. nec verū. ff. de arbitr. sed in arbi
 tramento non est questio. quia ibi non est iudiciū
 sed est cōtractus qui transit ad heredem. ¶ S3
 nūquid poterit impetrari beneficiū pēdente f. scri
 pro eo casu quo non transit instātia. vide qd nō
 e. ij. vt lite penden. li. vj. sed ibi erat res litigiosa
 hic non. Item hic est questio de possessione s3 ibi
 est de beneficio de quo dicendus vt ibi. z ex istis
 habes vtrū rescriptū cōcessus in psonā vnius cō
 prebendat eius successorem de quo hic plene per
 omēs. vide que dixi in. c. significauit de rescript.
 ¶ Quid de beneficio vtrū transeat in successo
 rem vide glo. in. c. cum venissent de institū. z in. c.
 possessores. xvi. q. i. z. xxv. q. ij. in summa. z Fed.
 de senis cōsilio. l. xv. Oldra. in consil. cel. viij. Jo.
 an. in. c. privilegū de regu. iur. in. vj. z Bar. in. l.
 si pater. ff. de serui. lega. Bal. in. l. i. ff. de conste.
 p. nci. z in. l. omnia privilegia. L. de epif. z cleri.
 z in. l. libertus. L. de oper. libe. z in. l. gallus. ff. d
 libe. z postu. z in. l. apud iulianū. §. si quis alicui d

lega. primo. ¶ Quid in officijs an transeat in
 successore Bal. in. l. si. §. sed z si quis. L. cōia de
 legat. z in. c. i. qui feud. dare pos. Do. Pet. d an
 cha. in. c. si gratiose de rescript. in. vj. z in. c. p. sen
 tata de testib. z ibi per Ange. Bar. in. l. qui libe
 ris. §. hec verba. ff. de vul. z pupil. c. si. de testa. in
 vj. p glo. z in. l. tutela. ff. d tute. p glo. z Bal. in
 l. maritū. ff. solu. matri. not. in. l. more. z in. l. z qz
 ff. de iurisd. om. iudi. vide que dixi in. c. si. z in. c.
 quoniā abbas de offi. delega. ¶ Ultio do. De.
 d anch. dicit hic se tāgere tres qdēs elarius z la
 tius qd alij fm eum. Ego refero sine additōibus
 quia non est locus accōmodat? Prima qstio est
 utrum contra eum qui desijt lite pēdente posside
 re possit usqz ad sententiā procedi. Secūda que
 stio est utrum contra singularem successore transeat
 instantia inchoata cum suo auctore. Tercia que
 stio est an sententia lata contra eū qui dolo desijt
 possidere possit sine nouo processu exequi con
 tra nouum possessorem. ¶ Quo ad primam que
 stionem videtur qd qui dolo desijt possidere lite
 pendente non possit ex eadem instantia cōdemna
 ri. quia possessor tenetur actiōe directa dolo desi
 ncns possidere tenetur actiōe vtili. l. sin auez. z. l.
 qui petitorū. ff. de rei uendica. z cuz alterat actio
 non videtur qd ex eadem instātia possit sequi con
 demnatio. l. non potest. ff. de iudic. l. si post accep
 tus. ff. de rei uendi. Contrariū tenet Dy. in. l. q.
 quā. §. iulianus. ff. de aqua plu. arc. z ibi p Bar
 ¶ Non ob. qd alteratur actio directa in utilem.
 quia non alteratur actio sed qualitas que nō im
 pedit quominus ex eodem processu sequatur con
 demnatio. l. in delictis. §. si detracta. ff. de noxali.
 l. hereditas. ff. ad trebel. ubi utiles actōes transe
 unt in fideicommissariū z tamen ex eadem instātia
 sequitur cōdemnatio. l. questrū. ff. de pecul. Itēz
 si a p. nci. mibi dno competebat actio sine scō
 meo desino esse dominus. sed facto aduersarij q
 n. scepit rem sequitur condemnatio ut. d. l. si post
 acceptam. ergo multo magis si remaneat domin?
 Distingue ergo qd aut alteratur qualitas actōnis
 aut ipa actō. aut d. dircā in utilē z e3 z tūc sequit
 cōdēnatio aut alteratur de aliqua in nullas z tūc
 aut facto rei conuēti nil pōt imputari actori. z tūc
 idem. d. l. si post acceptum alias secus instit. d. pe
 teme. litig. §. si. ergo in casu huius. c. si prefatus.
 v. viueret nō obstante dicta trāslatione. in. r. pos
 set ex eadem instantia cōdēnari sicut de herede ad
 quem nō trāsiret res. s3 an ex ea possit cōdēnari ē
 dubium. ex eo quod ad ipsum res non transit etiā
 in iuribus non trāsmisibilibus ad heredes expi
 rat instātia. Contrariū credit qd heres debeat cō
 dēnari ad interesse heredis. qz res ipsa ab herede
 euelli nō pōt. z sic fit in oibus obligationibus fa
 cti ubi nō est admiratiōe dignum si vnum petitur
 z aliud cōdēnatur. l. si qd ab alio. ff. de rei vēdi. z
 ita concludit in. prima qdē. ¶ Quo ad fam qd
 nem an prosequutio seu instantia trāseat in singu
 larem successorem. dicit hoc posse dupliciter intel
 ligi. primo an instantia possit cedi. z pōt. l. in cau
 se. §. si tu ex parte. de procur. nisi esset vitium liti
 giosi. sō modo pōt intelligi. vtrum ad euz ad que
 transit res v. dōnūm transeat instantia incepta su
 p re uel actione s3 possidentem uel obligatus. z vi
 m iij

167
stinguit. Aut actio uel res transit de necessitate et tunc transit instantia. l. si iudicio. ff. fam. herc. aut non transit de necessitate et tunc non transit instantia de quo dic ut dixi superius. Quo ad sciam quod est contra tertium possessorem possit fieri executio sententiae late contra actorem suum sine nouo processu refert h. do. De. formalia uerba bar. in solenni repet. l. creditores. C. de pignoz. que non refero. et per ista sit expedita presens decretalis. si quid boni dictum est laudetur deus liberalissimus largitor. Andreas barbatia.

Um venissent. Propter sui breuitatem non diuiditur. Vel potest sic summari. De dubijs priuilegiorum sedis apostolice solus papa cognoscit et non inferior. h. d. Sed ego nouissimus pondero istum tex. in versi. super priuilegijs. quia ista dictio super priuilegijs debet exponi priuilegijs et his que ad securitatem priuilegiorum desunt. Et adduco glo. singul. et unica in. l. i. C. coia de lega. et ibi Bal. inducit illam glo. ad quod est statuti dicentis quod in causis vertentibus super instrumentum garantigie procedatur summarie. quod idem erit si agatur hypotecaria contra debitorem quia ad securitatem debiti interuenit. et ex hoc datur doctrina noua ad istum tex. quod ubique in priuilegio apostolico esset appositae pena ad firmitatem priuilegij vel est aliqua clausula appositae in tali priuilegio ad robur priuilegij quod cognitio illius pene spectabit ad papam dicitur. et ita amplio istum tex. Ex quo infero quod si instrumentum garantigie habet executio nem paratam quod ita habebit executio nem in pena vel in alijs positis ad securitatem instrumenti sicut in ipso principali debito. nam illa que trahunt originem a dispositione de qua in priuilegio vel ab obligatioe de qua in instrumto continetur habent eandem naturam. faciat quod voluit Bart. in. l. solent ff. de alim. et cib. lega. et Bal. in. l. liberr. C. de oper. liber. ubi apponit differentiam inter de et super et vide eundem Bal. in. c. quonia frequenter. h. porro ut lite non conte. et do. Pet. in. c. i. de constit. in repetitione. et vide que dixi in. c. officij de testame. et nuc intelligis. ecclesia scilicet Marie de constitut. in versi. super ecclesijs. et in. c. cum super de cau. posses. et proprie. et c. super litteris de rescript. et l. a diuo pio. h. super rebus. ff. de re iudi. cum sy. et ideo bellissime posset sic summari ista decretal de dubijs priuilegiorum sedis apostolice. et de his que ad eorum robur in eis contenta sunt solus papa cognoscit. h. d. Nota quod impetratio huius locuz super incertis non super certis et nitidis. l. pediculis. h. argento potorio. ff. de auro et argeu. legato. l. item legato. h. parui. l. librorum. h. quod tamen cassi. ff. de lega. tercio. l. plenu. h. equitij. ff. de usu et habi. l. quicquid astringende. ff. de verb. obli. l. ij. C. de legib. l. ancille. C. de furt. c. cum contingat de rescript. vide ibi dicta. Nota ibi nolumus quod constitutio quicquid promulgat per verbum nolumus maxime dicit do. Abb. in papa qui presumit velle id quod iuris est. De quo vide iura et glo. quod allani in. c. de demimus. s. eo. et vide tex. in. c. prudentiam in versi. ita sentimus de mutu. petit. ubi per illa uerba promulgatur constitutio. omnis enim principis voluntas

2
animo constituendi leges expressam facit legem instit. de iure naturali. h. sed quod principi. l. i. ff. de constit. principi. dummodo non sit contra legem diuinam sunt qui. xxv. q. i. Nota quod eius est interpretari cuius est condere. c. inter alia de sente. excō. c. ordinarij de offi. ordi. li. vj. c. ex parte de verb. signi. l. omni nouatōe. C. de sacrosanc. eccle. et ibi refert Bal. se in facto consuluisse quod cum esset questio super quodam statuto cobortoni et esset dubium illud statutum consuluit quod debuit haberi recursus ad dominum cobortoni conditorem. Tu limita quod de facili posset haberi copia conditoris alias secus tunc enim posset decidi per rationem naturalem et verisimilem que potest probari per verba statuti vel priuilegij. ut est casus multum not. in. l. ex facto. ff. de vulga. et pupil. Et adduco simile quod voluit Ly. in. l. non dubium. C. de legibus quod si lex non exprimit rationem possumus cogitare rationem naturalem que potuit mouere principem ad sic statuum. l. scire oportet. h. sufficit in verbo naturali iusticia. ff. de excusa. tuto. clem. cum ratione naturali de electio. l. cum ratio. ff. de bo. damna. C. C. pio glo. que diuiditur in tres partes. primo querit de ratione littere. secundo querit verum saltem incidenter possit inferior cognoscere ibi sed nunquid. tercio opponit ibi sed qualiter. prima pars est clara. quia dicit quod ille potest interpretari qui potest condere. Tu adde singul. tex. in. l. si ita fidei. ff. de iure fisci. ubi interpretatio legis est idem quod textus legis. et idem dixit Pet. de anch. hic quod ista interpretatio fit lite pendente super causa que agitur quod super preteritis legem iterum statuere non est equitate in medium propendere sed preteritis calumnia. inuenire. l. fi. C. de decur. li. x. in secunda parte glo. pro ei? intellectum opponit. sed solus papa iudicat de dubijs suorum priuilegiorum sequeret quod iudicaret in sua causa ergo de. c. i. et i. iij. q. iij. Et concludit sic per do. Abb. post alios doctores. Aut questio deducta super intellectu priuilegij applici. et tunc non debet adiri inferior. ita sentit glo. ista et clari? Inno. quod ei? est interpretari? et condere. et putat do. Abb. hoc procederet et si casus sit clarus quod non spectat ad inferiorem talis declaratio ut faciat ius quo ad omnes sic enim nec leges quo ad omnes possunt interpretari ut in. l. fi. C. de legi. not. Inno. in. c. cum spali de app. Aut queritur utrum incidenter ut quod causa uertitur coram inferiori et allegat priuilegium. et tunc in preiudicium pape concedentis non potest ut hic dicit do. an. p. c. cum tempore de arb. pro hoc faciat quia res inter alios acta non preiudicat alijs. C. res inter alios acta per totum. c. inter dilectos de fide instru. et sic dicimus quod prescriptio inducta contra inferiorem exemptum non preiudicat pape imo oportet quod inducat cum alijs qualitatibus requisitis ad prescriptionem contra ecclesiam romanam ut est glo. in. c. audientiam de prescrip. et facit. c. dilectus de capell. mona. et ad hoc adduco ego excellentissimum dictum bar. in. l. si publican. h. si. ff. de publica. ubi dixit quod passagium preteritis inferiori a principe prescriberetur contra ipsum principem. de quo dicto fecit festum bal. in. c. i. in ti. que sint regalia in vrbibus feud. et in. c. conquerenti de offi. ordi. et do. abb. in. c. super quibusdam. h. preterea de vrb. sig. et faciat quod

palebre dixit bal. in. ix. col. f. l. ij. C. d. serui. z aqua
 z adduco effantes tex. in. c. cu dilecta d. p. fir. vtil.
 vel iutil. z glo. f. c. nolimus. xvi. q. iiii. z ides pu-
 tat do. an. si refricaref in dubiu d. potestate ipsius
 pape concedentz. quia tunc inferior non po-
 test cognoscere. z licet nihil alleget tanmen satis
 fac. c. i. de trāsla. p. zela. tenet Inno in. c. ex parte d
 verb. sig. z hoc voluit glo. hic in fine. Nam dis-
 putare vtrum pp potuerit eēt disputare sup puil-
 legijs concessis ipi sedi apostolice. z facto z po-
 testate ipsius sedis apostolice quod nō lz. vt in. d.
 c. i. ix. q. iij. c. cuncta p mūdū. Aut queritur an i-
 ferioz possit cognoscere z diffinif icidenter iter ptes
 z ad solum preiudicium nō directe sup mente pri-
 uilegij. sed an priuilegiatus sit capax vel an priu-
 legium sit subrepticū vel extra doc. sentiūt q sic.
 qz tunc potius iudicat de priuilegiato. p id quod
 notat i simili i. c. i. z. ij. de confir. vtil. vel inutil. c.
 sup lris de rescrip. z in. c. i. de lit. contesta. lib. vi.
 in nouella. Aut dubitatio ē solū circa verba priu-
 legij. tunc si casus ē clarus vel de facili decidibil
 pōt inferior cognoscere ad preiudiciū ptium z fac
 rō qz in decisionibus carū iudex inferior interpre-
 taf legē scriptam in preiudicium partiu vt notat
 Inno. in. c. cu spali de app. z facit. l. i. c. de profes.
 q in. vi. l. constantinopo. li. xii. lz scriptū sit q solus
 princeps interpretat legem scriptam. vt in. l. fi. C.
 de legi. z. c. inter alia de sen. exco. tñ interpretabit
 legē non scriptam. fortius si icidenter hoc faciat
 z sic poterit inferior isto casu interpretari legē non
 scriptā. Aut casus ē dubitabilis. z tūc si de facili
 adiri pōt princeps interpretatio spectabit ad eum
 ar. huius. c. z. d. c. inter alia z. l. ex facto. ff. d. vul-
 ga. z pup. si autē eēt longa distantia. tunc posset i
 ferioz decidere p. d. l. ex facto. z p illud quod vo-
 luit L. y. in. l. nō dubium. C. de. ll. z supius rettuli
 faciat. c. cum psone de priuileg. in. vi. z. c. accepimus
 de fide instru. vbi ostēdunt priuilegia inferiori vt
 videant si falsitas in eis aut subreptio aliqua ap-
 posita sit. Sed vbi dubium consistit de intentione
 principis. z nullomodo potest decidi pp sui diffi-
 cultatem vel nō sine magno dubio. z tunc solius
 principis erit interpretatio. z facit simile quod hf
 in. c. venerabile d. elect. vbi ē dubium d. iuramēto
 an sit seruādum recurritur ad papam quod pro-
 cedit in facto arduo. qz si eēt factū nō arduū tūc
 inferior q pp posset iterpretari dubium iuramētū
 z ita intelligatur dictum spec. f. ti. deleg. s. nūc oñ
 dendum vñ. xxxiii. p. c. significante de pignoz. z
 fac quod notatur i. c. quāto d. infirā. z ita conclu-
 dit do. abb. hic post alios. Sz dubitatio ē vtrum
 eo casu. quo i ferioz non potuit cognoscere. nihilo-
 minus cognouit d. priuilegio apostolico. z iudica-
 uit an teneat snia. do. an. tenuit hic q nō. qz ē dfe-
 ctus potestatis z incompetētie. ergo nulla ē snia. c.
 at si clerici. s. eo. do. abb. hic t3 cōtrarium q imo
 teneat snia quatenus tāgit preiudicium litigan-
 tium. ar. c. cum tempore d. arb. z ar. eorum que no-
 rant i. c. ad audiētiam d. prescrip. z i. c. dilectus d
 cap. mona. z glo. in. c. volum. xvi. q. iiii. do. car. h
 tāgit istud si i ferioz possit iudicare d. puilegio apo-
 stolico in preiudicium puilegiati. z dicit aut nō ex-
 cipif. z valet snia lata ab eo qui alias cessante pri-
 uilegio eēt iudex. z idē dicit si exicipiat z a reiectio

ne nō appelletur ar. c. cum psone d. priuileg. li. vi. qz
 potuit priuilegiatus renūciare priuilegio i suū pre-
 iudiciū vt notat i. c. cu accessissent d. p. stit z remit-
 tit ad deā p se in. c. ceterū d. sp. aut exicipif z istaf
 exceptioni. z aut est datus d. legatus a papa super
 hoc z cognoscere pōt. vt hic i fine glo. aut agitur
 coram ordinario z tunc aut cā puilegij venit in
 cidēter aut pncipaliter. si incidentē aut querif de
 potestate concedētis an potuerit concedere. z ali-
 q papa nō potest cognoscere. sicut nec de ipsa sede
 apostolica. Aut queritur de ipso priuilegio an pro-
 sit an non. z potest alius q papa iudicare. c. cete-
 rus de septis. c. accepimus de fide instru. aut que-
 ritur de interpretatione priuilegij. z alius non iu-
 dicat quia eius ē interpretari zē. d. c. iter alia. Si
 dō causa priuilegij venit pncipaliter solus pa-
 pa iudicat ar. c. i. z. ij. de cōfir. vtil. ita residet do.
 Card. Tu pondera dictum do. an. qz ipse loqui-
 tur eo casu quo inferior nō potest cognoscere. q si
 iudicat nō v3 snia qz ē dfectus pātis z nihil allat.
 Sed an possit iudicare inferior ad pndiciū puile-
 giati. hoc nō apit do. Ant. Adhibi v3 q eo cāu quo
 iudicari nō pōt z iudicauit siue oppōat siue nō si-
 ue tāgat pndiciū puilegiati siue nō q non valeat
 snia. z hoc probat iste tex. inquātū dicit nolimus
 de ipsis puilegijs. Nā illa dictō de ipōtat cās re-
 motā z propinquā vt p bar. f. l. i. s. ex icēdio. ff. d
 incē. rui. z nau. z in. l. nō dubiū. C. de. ll. z in. l. i. C.
 d. cōiung. cū emā. lib. z p bal. in. l. de pecoribus. C.
 ad. l. acq. z in. l. ex hoc iur. ff. d. iusti. z iur. z in. l. si
 de interpretatōe. ff. de legi. ergo siue tāgat factus
 pape. vel factū puilegiati nō poterit iudicat. z si
 iudicanerit iudiciū v3 factū ab incōpetēti. l. magi-
 sterie. C. d. iuris. o. iud. l. procurator. C. d. pe. cū si.
 nec cōsensu puuatoz pōt aliqd opari circa pro-
 hibitōez. l. vt est glo. sing. in. l. a diuo pio. ff. d. rit.
 nup. z iō tene dictū do. Ant. C. Oppo. s. p dētā z
 v3 q nō possit suum priuilegiū iterpretari. qz nemo
 est iudex in causa propzia. l. vni. C. ne quis in sua
 causa glos. in effectu respondet dupliciter. primo
 modo quod papa potest esse iudex in causa sua si-
 cut imperator in causa fiscali. z nota diligenter
 hanc similitudinem. Secundo dicit tacite sicut
 prelatus potest esse testis in causa ecclesie sue. Itē
 z iudex Item z papa dicit tamen quod consulti-
 us faciet papa si alteri hanc causam cōmittat de
 hac materia an prelatus possit esse iudex in causa
 sue ecclesie notatur in. c. si quis episcopus z in. c.
 si quis erga. ij. q. vij. z in. cap. ij. de malefic. z in
 capi. ex parte de verbo. significa. z in. c. venerabi-
 li de censu. conclude qd aut querimus in papa. et
 tunc aut est causa criminalis aut civilis personaz
 eius tangens. z potest de potentia absoluta sicut
 dicimus de impatore vt voluit glo. pp defectum
 supozis. ut in. c. lz de elec. Sz Innoē. in. c. ex pte
 de ver. sig. t3 q dñt eligi arbitri vel pōt ipse cās d
 legare. Si enī impator in cā fiscali dat procufes
 q hnt ordinariā ut. C. vbi cāe fiscal. p totū. C. si
 aduer. fis. l. i. z. ij. forti? papa poterit dare delega-
 tū. Idē v3 sentire glo. in. c. cū dilecā de cōfir. utili
 vel iuti. vbi dicit q potit ēē iudex in cā sue eccle-
 z sic sentit q nō in propā cā. Sz dicas hoc proce-
 dere d. hōestate. Tamen de absoluta potestate po-
 test ipse cognoscere. Sicut in simili dicit Bar.

5
in alio non recognoscere superiorē. vt possit eē iudex in cā sua. vt ipse voluit in. l. vni. C. ne quis in sua cā. p. l. z h^o tiberi^o. ff. de her. insti. z p glo. i. l. si alius. §. bellissime. ff. q. ui aut clam z in. l. ē receptum. ff. de iur. om. iud. z in. c. quid sanius. xxij. q. iij. z glo. in. c. si quis pecuniam. lxxix. disti. que querit quid si papa repetit ab aliqua muliere asserente se mulierē eius. z ipse negat apud quē cognoscet z ipse rīdet q non ē cogend^o stare iudicio alicui. z pōt excipere dicēdo dñs ē q me iudicat. viij. q. iij. c. aliozū. Item imperator iudicat i cā sua cū mili vt ē tex. in. d. l. z h^o tiberius ergo fortius p̄p. q nec i spūalibus nec in tēporalibus superiorē recognoscit proprie tñ nō pōt d^oci iudex. quādo iudicat in cā propria. maxime quādo iudicat de se ipso qz nemo pōt sperare sibi ipsi. l. pe. ff. de arb. Sed h^o contingit ex defectu superior. z hoc in cūili cā. s. in cā propria delicti. pōt ēt papa eē iudex. qz a nemine pōt iudicari nisi i cā heresis vel nisi delictū sit notorium z scandalosum z ipse sit incorrigibilis vt est tex. sing. cum glo. in. c. si papa. xl. disti. Secus si non habet istas qualitates. qz tunc non potest de delicto accusari etiam si largo modo dicere heresis vt dixit glo. not. in. d. c. si qd pecunia vt i vitio simonie. quod largo mō dicit heresis. c. quotiens de simo. z tamen p̄p. de ea accusari non pōt. s. ipse met pōt se ipsum quodammodo condēnare vt p archi. xxi. di. c. nunc aut excipit tñ casus in cā cūili q h^o in. c. si duo. lxxix. di. vbi si duo contēdunt de papatu ipsi non cognoscunt de iure eoz. s. conciliū erit iudex vt est glo. ibi sing. z idem dicit i cā heresis vt not. archi. i. c. i fidei fauorē de heretic. li. vi. ¶ Si vero delictū cōmittit cōtra p̄m tunc siue sit notorium siue sit occultū ipse pōt eē iudex contra alium vt not. Inno. in. d. c. ex pte z sic papa pōt esse iudex in cā sue ecclesie vt hie z in. d. c. cū dilecta cū i veritate vt hie dicit hosti. nec papa nec alius prelati sit dominus rex ecclesie. xvi. q. vltima. c. si. c. ij. de preben. z iō pape non licet alienare bona ecclesie sine cā. xii. q. ii. c. non liceat nec habet locus successio in ecclesia dei. c. ex transmissa. de fil. presbi. z apud quem sit dñum eccle vid p Inno. i. c. cū sup de cā. pos. z proprie z p glo. i. c. cā carpensis de ver. sig. fatef tñ hie hosti. q̄ p̄diu papa viuit dñs dñi z pōt mutare quadrata rotundi z oia disponere vt dñs salua violatione f. dei z iō dicūt scribentes in. c. a nobis de deci. q papa pōt laicis remittere decimas ad tempus caueat tñ sibi vt sit d ligens paterfamilias alias terribilius iudicabit q̄ alius. x. q. iij. alius z hoc in papa i inferiori vero prelato cōcludit q si factū vel iniuria ē notoria pōt procedere ēt in facto propo qz tūc pot^o executor ē q̄ iudex qz i scō notorio nō ferit snia vel ad minus non cū solimitate. s. exequit iur^o dispositionē de accusa. c. euidentia. c. qm de fil. pres. et hoc t̄ Inno. in. d. c. ex pte de v̄b. sig. z ex. in. l. i. C. ne qd in sua post Jaco. de are. z Bart. in. l. si quis ff. de pe. collectarius. z do. an. hie q do. abb. dic se limitare qm pro illo delicto esset certa pena expressa in iur. Secus si pena veniret ipōnda iudicis arbitrio qz tūc i arbitratio possz exceder modū hie ē q̄ a iudice arbitrate penā pōt appellari vt ē gl. no. in. c. sup hys de appel. facit. l. hodie. ff. de pe. ideo tunc non diceretur merus executor s. iudex iō p̄

6
tunc ut suspectus recusari allegat qd not. ar. chi. i. c. qz suspecti. ij. q. v. z qd notat in. c. proposuit de appel. z qd not. Jo. an. post hosti. in. c. cū spāli coti. Sed si delictū nō ē notorium. z tangit psonam suā principalit non pōt eē iudex. iij. q. iij. c. i. C. ne quis in sua cā. l. i. xxiii. q. iij. c. inter multiplici. ij. q. i. c. d occidēdis z. vi. q. i. c. si clericus idem si causa spectat rōne eccle ad mensam ipsius prelati qz satis ē suspectus ex quo comodū z incommodum ad eum spectat. ij. questio. vi. sunt quozum. Sicut enintutor non potest auctorare in facto proprio. elem. ij. de reb. eccles. non alieni. Ita nec iudicare. hoc tenz hie collectarius z do. an. facit i actu testificandi qd not. Jo. an. in. c. insup de testi. aut cā principalit spectat ad suā ecclesiam vt tāgit dignitatē suā principalit z tūc pōt eē iudex vt in. c. gualsarius. xxij. q. iij. glo. in. c. si quis ab ep̄o. ij. q. vij. z not. L. y. in. l. i. C. ne quis i sua cā z not. Inno. i. d. c. ex pte de ver. sig. z glo. hie. dicit tñ Paulus in. d. c. si quis ergo q in cōsequentiaz tangit eum satis pōt recusari. ar. c. insinuante d of fi. dele. vbi recusat cōsanguineus prelati in cā ecclesie sue fortius pōt recusari ipse prelati z facit glo. in. c. cum sup de offi. dele. z idē sentit ex. post pe. in. d. l. vni. C. ne quis in sua cā vt saltē alius a societ z loq̄ ibi ex. qm iniuria principalit tangit dignitatē. vnde idem in cā sue ecclesie qd ē valde equū vt litel sine omi suspitōe procedat. iij. q. v. qz suspecti. l. aptissimi. z. l. fi. C. de iudi. ¶ Nā uideamus q iudex ex facili cā recusat. vt. c. cū. R. d. off. deleg. qz canonicus pōt recusari in causa canonic. vt. d. c. cum. ff. ergo multo fortius prelati in cā sue ecclesie cum maior sit affectio inter prelatū et ecclesiam suam q̄ inter canonicum z canonicum suum. c. relatus de testa. xij. q. v. c. si. de pe. c. ij. itē qz vbi aliquod comodū saltē in cōsequentiam venit applicandū iudici nō pōt etiā iudicare incidēter in uidendo an cā sit sue iurisdictionis. vt notat in. l. semp. ff. de iur. iur. i. faciat quod not. glo. in. c. ad audiētiam de app. Inno. in. c. venerabilis d cēsi. z i. d. c. ex pte. s. si est cā ecclesie cū ex ea uiuat z habeat liberam facultatem disponēdi ergo. Et hec uera in quātum iudicat seu procedit iudicialit ad defensionē iurium proprie ecclesie vel suozū tūc pōt fulminare sniam censure ut not. Inno. in. c. venerabilis d cēsi. fac. c. dilecto d sen. ex. h. vi. z sic potest intelligi. c. venerabili. §. sistr de sen. ex. co. li. vi. alias vel qm iniuria erat notoria per hoc cōsuluit lappus allone. xxxix. q. pleban^o hñs ecclesias subiectas pōt excommunicare rectores illarum nō soluētes canonē antiquitus debitum. qz istud erat d bitū ecclesie z i cōsequētia capli z sic nō erit iudex in cā propria z maxie qm de cā superior hz iurisdictionē ep̄alē uel quasi qz tales reditus subrogant i locū quarte d bite d iur^o cōi. z pp hoc tollit d quarta q h^o in. c. vni. x. q. ij. q an hodie sit debita notat in. c. requisiti de testa. z sic ut sup tali debito vt notorio possint sentētiare qz potius ē ibi executor q̄ iudex z maxie qm facit ad defensionē iur^o sui z sic ex hoc scriit lapp^o aptissime q si illō dlictū plati ē notoriū p̄ procedet ēt i scō propo fulminādo cēsurā. itē p oia ē dicē. vt iudex possit procedet qm ipe dñs sua iurisdictionē ut i. c. i. d. of. deleg. z in. c. i. d. pe. in. vi. quod procedit ēt in iudice delegato vt nota

tur in d. c. i. de offi. deleg. p. Inno. z p. eundem in c. dilectus de pe. Secus est si delegati iurisdictione non impediri sibi iniuria sibi inferri qz et si sit notoria. pro cedere ad punitionem non potest. lz sit secus in ordina rio vt not. Inno. in d. c. dilectus. z collectarius h de quo uide dicta. in d. c. i. de off. deleg. z in d. c. di lectus. Et p. predicta dicit glo. in d. c. si qs ab epi scopo. ij. q. vij. q. si quis dicit episcopo. tu es filius rusti ci non poterit de hoc episcopo cognoscere. qz hec est iniu ria psonalis. Sz si dicat tu es symoniacus qz hec iniuria tangit ecclesiam poterit de ea cognoscere Sz do. abb. dicit se non videre rationem concludentem quare in hoc casu dicat iniuria potius tangere pro priam dignitatem qm psonam. unde dicit esse aduer tedu qz tanta est conuictio inter prelatu z ecclesiam sua qz ois iniuria illata psona tangit in consequentia ecclesiam z ecotra vt dixit glo. not. in c. fauonita ne. lxiij. di. Unde si volumus scire an prelatu possit esse iudex debemus considerare id qd est principa le. Si enim quis intendit principaliter inferre iniu riam psona tunc iniuria est psonalis lz tangat ecclesiam in consequentia. si vero intendit inferre iniuria dignita ti vt qz principaliter non habet respectu ad psona z tunc est realis. Nam iniuria cognoscitur ex voluntate infer retis vt f. c. cu voluntate de sen. exco. l. qui iniurie. ff. de fur. z id dicendo tu es symoniachus intendes in ferre iniuria psona non potest de hoc cognoscere. fac ad predicta qd notat glo. in c. de cetero de homi. que dicit regulariter inspicenda casus propinquas z non remotas z plus est videtur qz iniuria lata a iudice in ca in qua non potest esse iudex vt in d. l. i. C. ne qs in sua ca non valet et si aduersarius consentiret non enim id potest facere iudices in propria ca quoniam nec est vt in arbitriu consentire. l. pe. ff. de arbi. Secus si vellet sibi dare potestate tanquam arbitro. z sic vt pro cederet extraiudiciali qz tunc potest vt f. c. veniens z f. c. quintanul de iur. iura. id credit do. abb. qz superior potest punire iniuria propria et occultam quando proce dit extraiudicialiter p viam correctionis z impositio nis cuiusdam pene vel pnce sic potest intelligi glo. Bz hie in c. q. emendat. l. di. que dicit prelatum posse iniuriam propriam punire quando hoc non facit animo vlciscendi. sz corrigendi facit qd ibi notat archi. z maxime procedit in religiosis si qd proce dit correctio sine strepitu de app. reprehensibilis. c. ea. que de sta. reg. in casibus aut in qd dicitur est qz qs possit esse iudex lz possit recusari tenebit sententia lz recusari qz vere iudex est z iurisdictione habet. lz ellidi bilis p exceptionem vni anteqm ellidat iurisdictione te nent gesta vt not. in c. ceteru de Reptis. z. c. postre mo de app. c. ad hec. z. c. proposuit eo. ti. z remit tit do. abb. se ad dicenda. in c. cu contingat. j. ti. p. vbi tangit an prelatu seu iudex possit saltu pu nire iniuria illata suis seu familie sue vel in corz ca saltu civili ius dicere z ita h. residet do. abb. Tu adde primo ad illud qd dixit qd cu est iniuria noto ria potest esse iudex si pena est expressa in iure. secus si ve nit sponeda iudicis arbitrio. ad bal. f. l. aptissimi. C. de iudi. f. prin. vbi dicit qd non potest appellari sup noto rio qm pena est spallr limitata vt f. c. proposuit de ap p. Secus si arbitraria. qz possit arbitrando modu ex cedere. allat Inno. f. d. c. ex pte de vb. si. N. sibi vt qz delictu sit notoriu. tñ non est qs adnandus ac cusatione inimici. Ita decidit tex. f. c. qz suspecti

ij. q. v. lz ergo delictu sit notoriu z et pena sit expf sa tñ non de suspectis iudex iudicari si recuset vt ibi probat. z diuina est si dicat ad illu tex. q. loq. qm pena sponeda iudicantis arbitrio. ergo si delictu notoriu potest qd iudicari a suspecto si pena imediate est admittata qz imo tex. ibi dicit accusatone inimici non de danari ergo multo fortius non poterit danari snia inimici. z p. qm non potest adaptari ad illu tex. illa ratio vt dicamus qz si pena est arbitrio maioris imponeda tunc non potest iudex illam arbitrari cum posset ledere. Na tex. ille loq. in accusatore inimi co vt non teneat condonatio facta de delicto noto rio ad accusationem inimici ergo multo minus te nebit adnatio facta ab inimico posito qz crimen est notoriu. z pro certo eode dictum doc. pfundit p illum tex. tene menti. Adde inquam dictu est qz populus liber non recognoscens superiorem potest esse iudex in ca sua. Adde bar. in l. dem. qz. ff. de minor. vbi equipauit populu liberu ipsi principi. sicut fe cit in l. i. C. ne quis in sua ca. z id fecit in l. i. f. de qua. ff. de postul. z in l. non ambigitur. ff. de legi. z in l. infame. ff. de pub. iudi. z in l. hostes. ff. de cap ti. z in l. iij. f. actor. ff. de re iudi. z lz cy. in l. si pro curator. C. de ededo voluit qz illi qui de facto non recognoscunt superiorem possunt iudicare in ca sua. Adhibi videtur qz non sit vera doctrina. z hoc ostendo a rone cassante. Na ideo dicimus ppm. z pncipe iudicare posse in propria ca qz quicqd facit. facit vt deus non facit vt ho in auct. de here. z falc. in prin. bal. in c. i. de no. for. fidel. deus autem est veritas vt not. in c. cu esset de testis in nouella. z deus no ster Iesus xps dixit. Ego sum via veritas z vita c. consuluit de offi. deleg. deus autem non fallit vt l. fina. C. de pond. aur. lib. x. z ideo dicimus qz im perator habet celeste arbitriu epla inter claras z l. cu ctos populos. C. de su. tri. non est ergo admiratioe dignum si pp. z princeps iudicabit in ca sua. z ideo dicebat bar. post alios in l. i. C. vt que desunt ad uo. qz princeps potest iudicare fm sua psciam z non sz allata z probata. sz ista non sunt in populo libo. z p. qm non poterit populus liber iudicare in ca propa ad istar principis qz iudicat vt deus processit enim principat a deo in aut. quo opz episcopo in prin. p. z et ea iudicare in ca propria est valde iniquu iste est casus in vb. ad modu iniquu in l. i. C. ne qs in sua ca. Si enim est iniquu in priuatis hoib. iudicare in propria ca. ita erit iniquu in populo libero. z vt est iniquitas notoria p. d. l. i. qz ex hoc capite snia ide lata dicit notorie iniqua. c. iter ceteras de re iud. z qz dolendu est multos hodie hntes cespit vt ita dixeris fre ap pellatos barbes audet iudicari in ca sua lz bal. f. c. i. f. ti. de iustit. l. mar. fac dixerit qz rex fracie ex co qz non recognoscit superiorem potest iudicari in ca sua. qz pro certo non videtur hnt dicere z in contrarium uide tur tex. in c. nouit. j. co. nec etiaz videtur bene dice re Bar. in l. est receptum. ff. de iur. om. iud. vbi dixit qz reges principes z comunitates non recogno scentes superiorem possunt iudicare in causa pro pria z si volunt possunt se subitice iurisdictioni mi noris vel equalis quia istud est valde iniquum vt d. l. i. que ad hoc ponderata est a nemine. z per co sequens a ratione cessante qz est in papa z imperato re z qz est iniquum non poterit populus lib. nec re ges non recognoscens superiorem iudicare in ca

sua. **A**dde etiam q̄ licet cōmuniter omnes teneant q̄ papa & imperator possint iudicare in causa sua tamen gr̄a collationis non tamen pertinaciter tenendo videtur q̄ non possint iudicare in cā propria. & sic demonstro ad oculum. papa & imperator nō dnt̄ posse testificari in cā propria ita q̄ stes soli sue testificationi ergo eodē mō nō dnt̄ posse iudicare. assumptū p̄bo p̄ illud q̄ dixit dñica veritas. Ego sum qui testimoniū phibeo d̄ me ipso & testimoniū phibet d̄ me pater d̄ quo h̄t̄ i. c. in omni negotio d̄ testi. vbi x̄ps noluit q̄ stare d̄ victo ip̄s solus s̄z adhibuit testimoniū p̄ris. ergo eodē mō nō credet̄ soli pape aut soli impatori in cā sua qz oīs x̄pi actio nostra fuit instructio. c. significasti de elec. & dixit rex. valde singu. in. cap. i. iudicasti in ver. nos vni p̄ti in p̄iudicium alterius credere non possamus nec debemus. ij. q. ix. Si ergo papa & impator non possant esse testes in cā sua. vt eis solis credat̄ ergo multo minus poterunt eē iudices in causa sua qz facilius quis expellit a iudicando q̄ a testificando vt in. c. insinuante d̄ off. deleg. ergo si repellunt̄ ad testificādū. forti⁹ & ad iudicādū. Et si opp. d. c. cū a nobis vbi ē decisum de testi. q̄ stes dicto pape solus. Ego r̄ideo q̄ nō loq̄t̄ in cā propria. & id̄ x̄ps in cā propria dicebat. si male loquutus suz testimoniū phibe d̄ malo. Circa istud tñ ego subicio me decisioni sacro sanc. ro. eccl. Accedat etiam ad predicta. exceptio suspitionis ē de iure naturali. vt in. c. cū sp̄ali d̄ appel. i. d̄ ipsa quoque ratio naturalis dicat & in. c. quia suspecti in v. naturale ē. ij. q. v. S̄z iudicat̄ in causa propria ē iniquū p̄ suspitionē surgētē qz oēs malunt sibi soli q̄ alteri vt terētij vtar v̄bis i andria s̄z p̄p̄ & ipator non p̄nt tollere exceptionē iuris naturalis instit. d̄ iur. nā. s̄z naturalia. posito ergo q̄ p̄p̄ & imperator possint p̄ leges suas disponere ipsos posse iudicare in cā propria. Nihilomin⁹ poterit opponi exceptio suspitionis. qz s̄z cā cōmittat̄ iudici suspecto. Nihilomin⁹ potest opponi exceptio recusationis vt in. c. accedens el p̄rio vt lit. nō contest. glo. in. c. ad hec d̄ h̄ptis ergo. Faciat etiam p̄p̄ non p̄t̄ disponere sup̄ subām actus vt no. p̄ glo. in. c. non putamus de p̄sue. li. vi. l. cū precario. ff. d̄ precar. s̄z substantiale iudicij ē vt p̄stet ex reo. vt in. c. forus d̄ ver. sig. & dixi in h̄ca. s̄. eo. ergo non poterit facere p̄p̄ quod idem sit pars & iudex qz ledret̄ iudicium in substantialibus. Unde posito q̄ p̄sūptio sit q̄ iudicabit vt de⁹ tam̄ foraliter & substantialiter nō erit iudicij ergo. Faciat licet papa & impator sint legibus soluti. vt. l. priniceps. ff. de legi. non tñ soluti sūt a dictamie rōnis id̄ dicebat bal. in. l. ij. C. d̄ seruitu. spator. nō ē liberatus a dictamie rōnis q̄ est asal rōnale politicuz si iudicat̄ in cā propria ē iniquū. & nulla rō dicat q̄ q̄ iudicet i cā sua ergo p̄p̄ subicif dictamini talis rōnis qz d̄z regulate viuere & multo forti⁹ d̄z abstinere spator ab eo q̄ d̄ v̄ iniquū q̄ p̄riuat⁹ hō vt ex tex. aureis litteris scribendus in. l. iperatoz ff. d̄ here. instit. ergo multo forti⁹ d̄z abstinere a iudicādo i cā propria q̄ p̄riuat⁹ hō. Ex. tñ in. l. si procurator. C. d̄ edēdo dixit q̄ impator h̄z duplex patrimonius. vnū quod consequit̄ per electionem & illud est patrimonius soli⁹ sperij quod p̄ electionem consequit̄. Item habz patrimonij p̄riuatū

10
non qz impator sed qz fed. & illud d̄ patrimonius cesaris & federici vel ticij. & in patrimonio quod habz rōne impij. habz verum procuratorē qui d̄ procurator fisci. In alio patrimonio quod h̄z ratione sui h̄z vnū alium procuratorē. qui dicit̄ procurator. cesaris & hoc id̄ constituit impator qz ipse non h̄z supiozem. Unde ne cause que rōne eorum patrimoniozū occurrūt coram ep̄o tractentur voluit vt procurator cesaris sit iudex de q̄omb⁹ que ventillent̄ inter fiscū & p̄riuatū. & econtra ad hoc vt lites sine suspitione procedant. hoc idem d̄ bent facere illi qui de facto non recognoscunt superiozem qz debent cās alijs delegare vt sine suspitione procedāt. quādoqz tñ repit̄ q̄ impator d̄ cā sua cognoscit vt i. l. proxime. ff. de h̄ijs q̄ in testa. delen. & l. & hoc tiberius. ff. de here. instit. sed ibi id̄ fecit qz ita voluit eū sit legibus solutus & ita quieuit cy. abi & et bar. i. d. l. proxime dixit q̄ magni dñi & ciuitates que nō recognoscūt superiozem sunt iudices in causis proprijs. & et bal. ibi dixit q̄ id̄ ipator ē iudex in cā sua. ex quo sequit̄ q̄ id̄ est in alio non recognoscete superiozem ē iudex i cā propria. & idem voluit cy. in. d. l. i. C. ne quis i sua cā vbi dixit q̄. d. l. proxime. & d. l. & hoc Tiberio loquunt̄ i ipatore q̄ p̄t̄ eē iudex i sua cā sicut ille q̄ non recognoscit superiozem sub quo litiget tamen regularit̄ constituit procuratorē cesaris i iudicē & dicit q̄ sunt nōnulli reges principes & barones q̄ similit̄ in cā sua iudicant. Et hoc ideo qz de facto non recognoscūt superiozem. & id̄ ex vno errore sequitur aliud s̄m eum allegat simile quod habet i. l. ex diuerso. s̄ p̄. ff. d̄ rei uen. Adduci p̄t̄ illō quod scribit̄ in primo phisicorū in prin. vno inconueniēt̄ dato multa sequunt̄. l. ratas. C. de rescind. v̄d. iudicio meo ista nō procedūt a cessante rōne. Mas id̄ ipator iudicat i cā propria. qz nō h̄z superiozem. S̄z hodie ipator h̄z superiozē. qz p̄p̄ est superioz eo. c. nouit. j. co. Conditori emz canonis subdita ē oīs creatura vt notat̄ i. c. i. d̄ constit. iuxta illud euangelij fiat vnus ouille. & vnus pastor. vnde poterit adiri p̄p̄. vt sit iudex inter eum & p̄riuatū. & eo mō poterit adiri papa vt iudicet d̄ eum qui non recognoscit superiozem. & adduco in mediū id̄ quod voluit do. abb. in. c. i. j. de probat. vbi p̄ illū tex. dicit̄ limitari illō q̄ dicit̄ docto. i. l. i. C. ne q̄s i sua cā q̄ nō recognoscēs superiozē ē iudex i sua cā. q̄ imo p̄t̄t̄ quoniam ipator i cā propa corā p̄p̄. qz cessat rō illaz legū. q̄ nō recognoscit superiozem. Et si opponatur d̄. d. l. proxime vbi fuit opposita exceptio declinatoria d̄ cesarē vt appet̄ i versi. habet̄ iudices n̄os q̄ declinatoriā vllā nō obmisit. & p̄ p̄ns tollit̄ illō q̄ dicebā sup̄ q̄ possz opponi exceptio recusationis d̄ ipatorē. qz r̄ideri p̄t̄ q̄ cū hodie cesset illa rō ex quo superiozē h̄z q̄ p̄t̄t̄ opponi exceptio declinatoria. **E**rgo possit distinguī. an ē q̄ d̄ re propa. & patrimoniali ipsi⁹ impatorz. & tñ nō p̄t̄t̄ ipse iudicare. nec iudex datus ab eo. s̄z reuert̄ ad papā tāq̄ ad superiozē. Secus aut̄ pro re impij. nihilomin⁹ nō itēdo app̄det̄ of sup̄ celū subicito me decisioni ecclie. & ipij. & cuiuscūqz melius sentiēt̄is. **E**t in p̄tū do. an. dicit̄ q̄ vocās papā ad iudicium tenet̄ petere ventam. allat̄ glo. sing. i. l. bñ & a zēnone i v̄b. iussione. C. de quadriēni p̄scrip. que loquit̄ in fisco. credo q̄ dicat verus. quia sine

fit laicus siue sit clericus dicit esse subditus eius
quia conditori canonum subdita est omnis crea-
tura .z faciat illud psalmiste. omnia subiecisti sub
pedibus eius. Subditi vocant superiorem suum ad
iudicium petita uenia. vt dixit archi. i. c. causa pa-
storis. ij. q. vij. .z dixi post alios in. c. ex parte d. ac-
cus. .z p. ioa. an. .z spec. in ti. d. act. §. fi. vlt. nota-
ly aliter dixerit inno. .z nō bene in. c. cum. p. d. accu-
sa. .z idem dicimus in filiolo uocante illum qui le-
uauit de sacro fonte ad iudicium debet petere ve-
niam vt notatur in. c. pitacium. xxx. q. iij. idē dici-
mus in scolari uocante doctorem suum ad iudicium
fm nibol. de neapol. in. l. liberto. de obsequi. S3
quo ad episcopum verum possit iudicare in causa
sue ecclesie vide bal. in. d. l. i. C. ne quis f. sua cau-
sa. .z do. abb. in. c. i. s. co. .z quod notatur in. cū olī
de prescript. .z in. c. ad audientiam d. deci. .z quod
notat Inno. in. c. ad nostram de iniur. de hoc da-
bitur alius dicendi locus. **C**laus deo clemētissi-
mo. **A**ndr. **B**arbatia.

Mouit ille. **F**amosum; quot
tidianus z elegāf
non mentior ē. c. istud z pro sui
enucleatione egeret sumo z ex-
celso doctore z in utraq3 censu-
ra facile principe. **N**ihilominus
legemus illud fm q. deus supremus dabit nobis
z hoc intendit. **L**aicus ratione peccati z mari-
me pūrij vel pacis fracte coram iudice ecclesia-
stico conuenitur. b. d. fm oēs vel sic fm do. abb.
iudex ecclesiasticus potest p. viam denunciationis
euangelice seu iudicialis procedere contra quelibet
peccatorem maxime ratione pūrij. .z pacis fra-
cte vel posset sic sumari ultra alios scribentes hic
Si causa temporalis sit cōnexa iuri spirituali pōt
iudex ecclesiasticus ratione peccati iudicaf d. vtro-
q3 contra laicū etiam regem. b. d. vel sic Iudex
ecclesiasticus ē competens quando agitur super s-
ctu feudali iurato vt p. partes obseruetur mari-
me si iurans ē rex. b. d. vel sic potest iudex ecclesia-
sticus ratione iuramenti cognoscere de feudo lay-
corum. b. d. quod sic probō. **C**ertum ē q. cognitio
iuramenti tanq̄ rei. spūalis spectat ad iudicem ec-
clesiasticum. c. venerabilem de elec. c. quanto. .z. c.
quemadmodum de iure iur. **T**ūc arguo sic. Si
principalis questio z incidenter sic se habent q. ad
positionem vnus sequitur positio alterius neces-
sario sub eodem iudice terminant. posito q. alias
iudex cause principalis non possit se intromittere
de incidenti. l. quotiens. C. de iudi. c. latoz qui fil.
sunt legi. sic ē in proposito. lz res sit feudalz z co-
gnitio eius spectet ad dñm feudi. c. ceterum. s. eo.
tamen non potest cognosci sup virib3 iuramenti.
nisi cognoscat sup proprietate ergo poterit iudex
ecclesiasticus cognoscere sup proprietate feudi.
Faciat etiam maior causa trahit ad se minozē. z
non econtra. l. qm. C. de ordi. iudi. sed maior cau-
sa ē cognoscere sup iuramento q̄ sup proprietate
ergo vt tanquam causa principalis z spūalis tra-
hit ad se minozem causam vs qdēz proprietatē. z
p. q̄s probaf hic formaliter q. ratione iuramenti
iudex ecclesiasticus indirecte cognoscit d. feudo.
Et si opponaf q. tex. dicit non intendimus in-

dicare de feudo vs restringi principaliter nō autez
incidenter qz iudicando d. iuramento principaliter
in consequentiam iudicat de feudo. z iudicio meo
istud sumariū est melius z elegantius allegabitur
iste tex. q. p. cōe sumarium docentū. .z vt meis def
audacia verbis adduco consilium Jo. cald. positū
in ti. de iudi. q. ij. .z adduco do. dñicum in. c. cuz
C. laicus de for. compe. li. vi. .z est pars. c. nouit. s.
de off. leg. .z. c. nouit. j. de app. .z diuiditur fm ho-
stien. qz primo se excusat p̄ q. non intendit iudi-
care de feudo. s3 de pctō. ij. ibi non igitur offen-
dit q. rex non debz processum ipsius pape ad inu-
riam reputare. .z hoc probat diuersis exemplis et
testimonijs scripturarum. tertia ibi ne igitur pro-
bat q. papa non debet hoc dissimulare z conclu-
dit sub triplici alternatiua q. certus sit ipse rex. q.
nisi obediat papa mandauit legato q. contra ipm
procedat fm traditam sibi formam. Sed fm ab-
ba. antiq. diuidit in quinq3 fa ibi non igit. tertia
s3 forsan. quarta ibi lz quinta ibi ne igit. z vtraq3
diuisio bona ē. **S**equamur tamen primam legen-
do p. partes fm do. car. hic pone casum vt in glo.
. i. z in ea in si. prelati autem mādāt q. sniaz quā
ferri contingerit obseruet alias cōminat q. illos
de inobedientia puniet vt in antiqua z in littera
ibi z infra continebat exordium. **N**ota ibi nouit
q. deo supremo omnia sunt cognita. c. nouit d. ap-
pel. c. nouit. de offi. lega. est enim deus secretorum
eognitor. c. erubescant. xxxij. di. z in lib. appocalip-
sis scribit ego sum scrutans renes z corda. z i. euā-
gel. dixerunt apostoli xpo. magf quando hec om-
nia ista fient qui respondit. non ē vfm scif tempo-
ra nec momenta temporum que pater posuit i. sua
potestate. .z faciat quod scribitur in euangelio ioā-
nis Iesus sciens omnia que ventura erant super
eum dicitur enim deus sciens omnia. c. fundamē-
ta. §. prouide de elec. li. vi. .z referunt hic scriben-
tes q. dicebat Asdarchus varro omnia scire ē im-
possibile. pauca scire non laudabile faciat illud qd
scripsit Cicero in. iij. officiorum maxima est ad-
miratio sapientis copiose dicentis quem qui au-
diunt plus sapere z intelligere q. ceteros arbitran-
tur. **N**ihilominus ea que scim3 sunt minima ps
eorum que ignoramus s3 themistium vt refert al-
bertus de saxonis in primo phisicorum. q. i. z Je-
ronymus in prologo biblie hoc tm scio. quod ne-
scio. .z in. c. si habes. xxxij. q. iij. .z apud boetium i
fo nec sufficit intueri quod ante oculos situm est
z apud phm in fo metaphisice dicitur intellectus
noster ita se habet ad manifestissima nature sicut
oculus noctue ad lumen diei. **E**t si quispiam
opponat. **N**ōne Jacob nunciauit filijs suis que
ventura erant in diebus nouissimis vt apparet ge-
nesis. xxxviii. c. dñs dixit. congregamini filij mei.
vt ānunciem vobis que ventura sint diebus nouis-
simis. responde q. illud excessit vires humanas. .z
ex reuelatione dei habuit. **E**t si opponaf nonne d.
mones sciūt futura vt in. c. sciendum. xxvi. q. iij.
responde q. sciunt ex causis ibi expressis. .z ex con-
iecturis. z si opponatur de eo quod habetur in li-
bris regum vbi demon in specie samuelis prophe-
te nunciauit regi sauli que ventura erant sup euz
z filios ei3. **R**nd q. fuit ex reuelatōe diuina p̄p̄tiffi
saul. vob q. dixi i. c. nouit d. of. leg. .z i. c. nouit d. ap.

Nota ibi perturbat q*uod* iurisditio ecclesia z seclari debet se adinuicem adiuuare non autem contendere z perturbare se adinuicem. c. imperator. z. cap. si duo. lxxxij. di. xxij. q. v. c. principes seculi z. e. administratores. c. cam que qui fil. sint leg. z. ideo pulchre dixit Inno. in. c. l3 suscepto d*omi*no. compe. q*uod* si subditi impatoris sint rebelles z inobedientes ipsi principi debet p*ro*p*ri*e eum iuuare z domare rebellionem subditorum ar. d. c. cum ad verum. z adduco quod pulchre dixit bal. in. l. i. ff. de constit. prin. in. ij. colu*m*. q*uod* duo sunt principes sup*re*mi. p*ro*p*ri*e z imperator qui si conueniant adinuicem omnia possunt si dissonent quilibet potest in sua iurisdictione non in iurisdictione alterius allegat Inno. i. c. ad abolendam de beret. Et ex hoc collige q*uod* l3 iurisdictione temporalis sit penes papam habitu non tamen potest punire inferiores sua iurisdictione sine causa q*uod* exercitium huius iurisdictionis e*st* p*ro*ptius sibi interdicitur. z dicit hic do. anto. q*uod* dato q*uod* imperator habeat habitum iurisdictionis a papa exercitium tamen mandato dei in tantum e*st* illi appropriatum quod efficitur irreuocabile a a papa z sic illa iurisdictiones non tenet vt delegatus alias illam reuocare posset quod inducit ad questionem q*uod* si causa delegetur ab ordinario confirmante superiore vel de mandato superioris q*uod* non potest ordinarius illam reuocare. z ita limitat. l. iudicium soluitur. ff. de iudi. Ex quo infert do. an. q*uod* cum imperium romanum sit translatum in principem confirmante papa. q*uod* populus non posset illam reuocare. de quo remittit se ad. c. que in ecclesiaru*m* de constit. z. c. lex est. ij. di. Tu adde ad primum dictum quod voluit bal. in. l. rescripta. C. de preci. impa. offer. vbi dicit q*uod* illud quod p*ro*p*ri*e confirmat nemo confirmat allegat. c. si. x. di. faciat quod voluit Inno. in. c. de cetero de re iudi. z Jo. an. in. c. cum inter de elec. z lappus allone. ix. z archi. in. c. presentii de offi. ordi. li. vi. z quod voluit do. abb. in. c. ad audientiam de confir. util. z bal. in. c. illud de maior. z obe. z do. pet. in. cle. q*uod* regulares de supp. negli. prela. z ideo dixit do. d*omi*n*ic*us in. d. c. presenti q*uod* si beneficius e*st* manuale z inferior illud confert z p*ro*p*ri*e confirmat illaz collonem q*uod* de manuali e*st* effectum perpetuum. Et ex istis corroboratum e*st* dictus do. an. Sz latet ham*us* in escha q*uod* ista omnia confundunt p*ro* tex. in. l. oium coniuuncta doctrina bar. ibi. C. de testa. vbi dixit q*uod* inferior fecit statutum z superior illud confirmauit q*uod* nihilominus inferior poterit reuocare illud statutum l3 confirmatus ergo. Vide tamen que pulchre dixi in. c. cu*m* accessissent de constit. Adde etiam Guil. de cu. in. l. non ambigitur. ff. de. ll. quem refert. ibi bar. vbi tenuit q*uod* hodie populus romanus posset degradare imperatorem z aliquid dicit esse glo. sing. de b*on*o in. c. i. in. ti. si de inuestit. inter do. z vass. lis oriat Sed pro certo illa glo. recte ponderata tenet contrariam z ideo bal. ibi dixit. Laueat sibi populus romanus a prauis cogitationibus. z adduco tex. contra guil. in. l. ij. C. de adop. facti. l. q*uod* semel. ff. de decre. ab or. facti z quod voluit bal. in. l. si. C. de. ll. Est tamen verum q*uod* romani suis virtutibus meruerunt imperium. xxvij. q. i. §. ex h*is*. z faciat quod scripsit illuminatus doctor angust. in. de ciuitate dei deus inquit ostendit in opulentissi

mo imperio romano*rum* quantum ciuites valere virtutes zc. Nota ibi iurisdictionem nostram q*uod* papa non habet viru*m*q*ue* gladium s*ed* do. car. qui remittit se ad inferius dicenda. Tu pondera q*uod* hic e*st* casus iudicio meo. qui alibi non reperit. q*uod* licet aliquis habeat iurisdictionem in habitu sed non in actu z exercitio q*uod* habetur p*ro*inde ac si iurisdictionem non haberet. z p*ro* istum tex. videt sustentari glo. que reputatur sing. in. cle. i. de priuileg. que dicit q*uod* habens potestatem eligendi sibi confessores non potest eligere sacerdotem sibi non habentem curam animarum in exercitio. Soleo tamen reprobare illam glo. in. c. significasti de for. compe. tene diligenter tex. istu*m* menti ad hoc. Nota ibi nec venit fm do. car. q*uod* de voluntate alterius possumus aliquid affirmare z hoc ex coniecturis z ita p*ro*p*ri*e hic presumit ex preteritis ar. c. mandata de presumpt. z facit decisum exordium de principio huius c. fm do. ca. Ego aute*m* dico q*uod* iste tex. ab initio seculi probat hoc v*el* q*uod* voluntas regis presumit e*st* talis qualis de iure debet. et adduco simile quod voluit Bal. in. l. i. C. de sacr. sanc. eccle. in. v. col. vbi dixit q*uod* voluntas testatoris presumitur esse talis qualis d*omi*no iure esse debet. z pulchre dixit id e*st* bal. in. l. precibus. C. de impub. z al. sub in. xvij. col. q*uod* testator presumit velle z cogitare illud quod ius disponit allegat. l. si duo. ff. de acquir. here. faciat q*uod* dixit idem bal. in. l. i. ff. de constit. prin. q*uod* nullam iniuriam facimus principi si eum reputemus bonum z equum. imo maiestas sua conseruat per ista duo nomina i*ste* esse. l. ex facto. ff. de vulg. z pup. z id omnia mandata z scripta principum intelliguntur cu*m* iusticia. nec presumitur aliquid placere principi. nisi iustum z verum. id e*st* cla. de veritate semp*er* i*ste* responsione principum videt inesse. l. si. C. si contra ius vel util. pub. no*n* e*st* ergo miradu*m* si p*ro*p*ri*e vsus e*st* v*el* velit. Nota ibi cu*m* domin*us* dicat in euangelio q*uod* lex noui testam*en*ti allegat a papa in decisionibus causarum. z e*st* ratio q*uod* lex dei tanq*uam* naturalis preferat legi positine. faciat glo. que reputatur sing. in. au*th*. vt iud. sine quoq*ue* suffra. §. q*uod* que dicit q*uod* diuine auctoritates possunt allegari vt leges facit. c. in omni negocio de testi. c. z si xps de iulian. c. ij. de off. ordi. c. certificauit de sepul. c. qualiter el. ij. de accus. c. tua de deci. c. cu*m* esses de testa. c. deus omnipotens. ij. q. i. in quibus iuribus papa consueuit allegare legem diuinam Non e*st* ergo miru*m* si nos qui l3 indigni iura legimus z docemus si se penumero adducimus salutaria verba piissimi domini nostri Iesu xpi. S*un*t enim verba salutis. Nota ibi si peccauerit requisita in denunciatione euangelica. primu*m* e*st* vt frater tuus peccet i*ste* z dicit frater quilibet xpianus. xi. q. ij. c. ad mensam. z de multiplici fraternitate hf in. c. ioanes d*omi*n*ic*us regular. p*ro* Jo. an. z dicuntur fratres q*uod* unum recognoscunt p*ro*tem p*ro* sacramentu*m* baptismatis. vt notatur in. d. c. ad mensam z forte adduci posset dominica auctoritas in passione sua d*omi*n*ic*us dixit petro. tu autem conuersus confirma fratres tuos. z ex b*on*o inferit q*uod* infidelis non potest denunciari. Credit t*em*po do. abb. q*uod* infidelis denunciari potest si peccat contra legem nature vel contra legem suam in moribus. Nam in istis casibus p*ro*p*ri*e habet iurisdictiones in eos vt notat Inno. in. c. q*uod* sup*er* h*is* d*omi*n*ic*us vo

to. z ipsi dicunt proximi nostri quos debemus diligere z lucrificare quantum possumus ratione humana nitatis cum sint nostre nature participes. z ideo appellatōe proximi veniūt iudei z saraceni z alij in fideles. allegat do. Abb. tex. cum glo. in. c. i. d. pe. ni. dis. ix. z licet pene hic contente non cadant in eos directe tamē possunt indirecte compelli vt in e. post miserabilem. z. c. quāto de usuris. z sic nō obstat. c. gaudemus de diuoz. z ita hic residz do. Abb. Tu accurate considera istuz tex. in versi. lucratus est aīaz eius. quia pro certo cōfunditur dictum suū. z probō ratōe demonstrabili. actus actiuozū z c. phūs in fo de asa. tex. est in. c. venerabilem de electi. z sic eos possumus corrigere z denūciare fm doctrinā euangelicā quos lucrari possumus quo ad salutē anime. sed istud non habet locus in iudeis saracenis z similibus. qz licet peccent contra legem nature vel in moralibus legis eozū denūciando eos in foro ecclesiastico nō lucrāmur aīas eozū. anima enim eozum depdita est z maxime aīa iudeoz. sunt enī peiores gentilibus z sunt peiores sodomitis. iuxta illud qd dixit xp̄us in euangelio. tollerabilius erit sodomis q̄ vobis in die iudicij. Mathei. xi. c. Et Ezechi el propheta scripsit. iustificabis sodomam. quod exponit Augustinus in. c. nōne. i. q. i. q̄ iudei sunt peiores gentilibus. cum ergo aīa eozū sit omnino deperdita sequitur q̄ in eos non cadit auctoritas ista xp̄i. Nam ad eum casuz ad quē non adaptātur verba legis non adaptatur dispositio eius. l. iij. §. totiens de dam. infec. c. indemnitatibus. §. sed cum eos de electi. in. vj. l. quod constitutū. ff. de restam. mili. sed verba huius auctoritatis non adaptātur ad istum casum vt demonstratum est. ergo non adaptabitur eius dispositio. ¶ Pretere rea adduco istuz tex. in versi. q̄ si non audierit sit tibi ethnicus z publicanus. iudei enī regulariter damnati sunt z deperditi ita z alij infideles. sed tex. iste ideo habet eos pro peccatoribus qz nolūt se corrigi. ergo ante istud peccatū cōtra legem nature quod cōmittūt non erant peccatores. sed re vera ante z post damnati sunt. ergo do. Abb. nō recte loquitur. ¶ Pondero etiā istū tex. in quā tum probat q̄ in damnationē tuā est si nō moneas iuxta hanc doctrinā xp̄i sed istud non cadit in iudeis. quia nihil ad nos de his que foris sunt. Faciat etiā quia iste tex. fundat se ad lucrādam animā eoz. sed aīam eozū lucrari non possumus corrigēdo eos vt non peccent contra legē nature. z ista tene menti. ¶ Nota ibi si peccauerit in te cōcordat. c. si peccauerit. ij. q. i. z dic in te idest te sciente. Vel fm Hosti. idest in damnationē tuā si hoc celaueris z non monueris. z monitōe nō proficiente ecclesie non denūciaueris. Vel expone in te quia te offendit vel lesit vt innuūt verba sequētia. prima videtur de mente lfe licet etiā alie sint vere in se. z per hoc quod dicitur in glo. iij. que exponit litterā ibi peccat in euz idest offendit vel ledit. z hoc facit pro terciā expositionē premissa. Dicit tamē glo. q̄ aliter accipitur peccare in aliq̄ quē in illa auctoritate si peccauerit. z in hoc videtur sentire primā expositionem vt dicatur in te idest te sciente z hec expositio est cōmunis fm do. Card. ¶ Nota ibi vadē z corrigē euz habetur

Mathei. xvij. c. z in. c. si peccauerit. ij. q. i. z sic secūduz requisitū est q̄ fiat quedaz secreta monitio in qua debet ostendere peccatū suuz monēdo z obsecrando q̄ desistat z peniteat. qz in actu nō adhibetur testis z poterit probari p iuramentum solius denūciantis fm doct. hic. Et per istū tex. dicit hic Pet. de anch. post alios q̄ debitor est prius monēdus anteq̄ ad iudiciū vocetur. z hoc de vrbānitate quadaz in foro ciuili vt in. l. qdaz hyberus. ff. de seruit. urba. predi. in versi. te que so vt cum hybero loquaris. sed in foro penitētia li est de substātia z necessitate vt hic. z effect⁹ h⁹ monitōis est q̄ si sit anteq̄ reus voceat ad iudiciū tūc non sufficit q̄ vocatus cōf. teat⁹ debitū ad cui tandaz p̄demnatōz expēsarū factaz circa citatōz z libelli p̄ceptōz. secus si non fuit priō mōitus s̄z statiz p̄fiteat. ita not. Guil. in. l. oēs. C. de episc. et cle. sequit do. Anto. z do. Abb. z dicit hoc procedere q̄n requirit̄ impellatio ad p̄stituendū quē in moza. ar. l. moza. ff. de vsur. z. l. si ex legati causa. ff. de verb. obli. secus vbi moza cōmittit sine aliqua interpellatōe vt in obligatōe ad diē certā cōtractā. est enī quid sibi imputādū si adueniēte die non soluerit arg. c. potuit de locato. z. l. ij. C. de iure emp̄i. z. l. magnā. C. de cōtrah. z cōmit. stipu. Ego adduco quod voluit glo. in. c. lies hely. de symo. z Jo. an. ibi dicentē q̄ tūc requiritur citatio de necessitate q̄n dies nō fuit adiecta obligatōi. qz tūc requirit̄ interpellatō ad constituendū reum in moza. ¶ Conclude aut obligatio est sine die z tunc non p̄stituūt aduersarius in moza nisi moneat. l. si ex legati causa. ff. de verb. obli. l. debitorēs. C. de pigno. z si facit debitorēs citari aū interpellatōez v̄ sibi teneri ad interesse qz temere fecit eū citari cū adhuc non essz in moza. sed illa interpellatio iudicialis v̄z sufficere ad constituendū reū in moza. z vt si fateat⁹ debitor fiat sibi p̄ceptū de soluēdo per nota. in. d. l. magnā. si v̄o dies apposita est obligatōi si actor z reus sunt eius fori tenet reus sine aliqua interpellatōe offerre pecuniā creditori. qz dies interpellat pro hōie vt. d. l. magnā. z hoc casu reus vocatus ad iudiciū sine aliqua interpellatōe extraiudiciali tūc ad expēsaz z ad dē interesse actoris. s̄z si n̄ sūt e⁹ dē fori tūc n̄ tūc re⁹ ire spōte ad for̄ alī⁹ sed debz interpellari. iuxta notata in. l. itē illa. ff. de constit. pec. z vide bal. i. l. nō ignozat. C. d. fruc. z litis expen. ubi dicit q̄ si actor fecit expensas i re colligendo instrumentū a tabellione non potest recupare illas si nulla cedēte moza rei fecit qz p̄us d̄ bebat monere reum. ar. d. l. debitorēs faciat. l. i. C. de execu. rei iudi. in v̄. nimis prope marcelle agis nisi esset in moza p̄ interpellationem diei. l. traiecitie. §. d̄ illo ff. de ac. z obliga. z facit quod voluit bal. in. r̄ca. z in. c. i. s. eo. z in. d. l. qdā hyberus. z facit quod voluit Ang. in. l. si manumis. C. d̄ obsequi vbi dixit q̄ monitio de iur̄ ciuili. ē d̄ honestate. s̄z d̄ egate canonica ē de necessitate. z vide eundē in. l. i. fideicomis. ff. d̄ vsur. z in. d. l. debitorēs C. de pigno. p̄ spec. in. ti. d̄ p̄pata iudicioz. §. i. v̄. porzo. z dicas q̄ aut citatus non tūc monit⁹ extraiudicialiter p̄pet in iudicio. z p̄fiteat⁹ petita tali casu p̄fessus nō p̄t p̄dēnari in expen. citatōis vel libelli. qz imputādū ē creditori quāz nō monuit p̄

7
sumet enim debuit reus confessurum obitū ergo fu-
it in culpa merito p̄dit expēsas aut reus negat .et
tunc quicquid p̄ sententiam d̄z in oib' expēsas p̄dēna-
ri ēt libelli. q̄z iudex p̄sumet d̄z illū reū negaturus
debitū extraiudicialr sic negat iudicialr. istud fu-
it p̄grinū dictū gulieli. d̄ cu. in. l. edita actio. C. d̄
edēdo q̄d refert z seq̄ ang. i. d. l. obitozes. S̄z po-
ne q̄actor dic̄ se monuisse obitozē extra iudiciū s̄z
obitoz negat cui scribit on' probādi obitori negā-
ti an creditori affirmāti dic̄ obitori negāti q̄z p̄sū-
ptio ē pro creditore sing. ē casus i. l. fideicom. ff.
d̄ vsur. vbi dic̄ tex. cōiter accider̄ q̄ obitoz iterpel-
lat obitozē. s̄z loc' a cōit accitib' transfert onus
probādi in negātes vt est glo. solēnis in. l. neqz na-
tales. C. de probat. ergo z ista mēti cōmenda.
Terciu' requisitū q̄ si nō adimplet vel desistat ad-
hibeatur vnus vel duo testes corāz quib' fiet ha-
monitio z ista poterit probari p̄ illuz testē z p̄ iu-
ramētū denūciātis. vt in. c. in d̄i negotio d̄ testi.
Quartū requisitū ē q̄ postea fiat d̄nūciatō ecclē
idest prelato suo. Quintū requisitū est q̄ corā
prelato probet denūcians peccatū illius z se ob-
seruasse formā in denūciando. Ex quo inferitur
q̄ vbi ad substantiā alicuius actus requirit cer-
ta forma fundans se sup̄ illo actu tenet probare
formā illaz p̄cessisse actū. Ego adduco q̄d volu-
it Bar. in. l. si is qui. ff. de iure fis. z in. l. euz actū
ff. de nego. gest. z quod voluit glo. in. c. venerabi-
libus ad fi. de sen. excō. li. vj. z quod not. Joha.
an. in. c. cum sint partiū de reg. iur. in. vj. vbi dicit
q̄ ille qui petit absolutōz ad cautelaz d̄z probare
se prius appellasse. z adduco glo. in. c. abbate sa-
ne de re iudi. li. vj. z quod voluit Bar. in. l. nō so-
lus. s̄. sed vt probari. ff. de no. ope. nūci. z in. l. an
eandez. s̄. actōes. ff. de excep. rei iudi. z facit. l. de
rebus. C. de donat. añ nup. z. l. matrē. C. de pro-
bati. z quod voluit Compost. in. c. euz dilecti de
elec. z q̄d h̄f in. c. hūana. s̄. si vō vocatis d̄ appel.
vbi volens probare validitatē sue appellatōis d̄z
probare illaz p̄cessisse lapsuz. x. diez. cū talis p̄ce-
dentia sit fundamentū validitatis huiusmodi.
¶ Nota ibi in ore duoz vel triū cōcordat. c. euz
esses z. c. relatū de testa. c. in omni negotio de te-
stib. z dic̄ duoz. i. tui z alteri'. triū. i. tui z duozū.
z q̄ dicit d̄ vbi. i. ois probatio admonitōis fetē
ad p̄nias pagēdas. ¶ No. ibi sit ethnic' z publi-
can' q̄ euz publicis pctōib' nolētib' corrigi nō
debem' quersari. z fm Petr. hispa. dictio sicut
hic posita non importat osmodaz similitudinez. q̄z
licitū est loqui cū gētilibus sed nō cū excōicatis.
x. q. ii. c. euz excōicato. sunt tñ siles in hoc quia
vterqz a sacris erit sepandus. Et ex isto tex. collig-
git hic Petr. de anch. q̄ si qs non pōt cōseq̄ sibi
debitū per iudicē pōt d̄re sibi ius. z hoc mō p̄nt i-
telligi illa vba fm euz sit tibi vt ethnicus z publi-
canus. z adducit ēt rōez. q̄z qñ deficit supior vel
non pōt de scō mistrari iusticia licitū est belluz. c.
cū oliz d̄ restit. spo. c. discūs de appl. c. sicut d̄ iur.
iur. Tu tempa istud dictū do. De. nisi oziret
scādalu. q̄z tūc qs nō posset sibi face' iusticiam.
singul. dictū fuit Inno. in. c. olim d̄ restit. spoli. z
vide elegātes glo. in. c. ius gentiū als ius militat
p̄za dis. z d̄ ethnic' ab ethna mōre qui ē in ara-
bia. vel fm alios in sicilia vt scribit Seneca epla

61
l. i. in prin. d̄ quo exit riuulus sulfuris z cōtinue
viget ignis z sic isti erūt in igne p̄tinuo. Vel fm
Aug. d̄ ethnicus ab ethnos q̄d ē gētilis. tales
ergo merito sunt euitādi. z probat̄ hec expositio
i. q. i. nōne vbi tex. expōit ethnici. i. gētilis. d̄it ei
infideles gētilis. q̄z sunt d̄taxat gētili z nō rege-
nerati baptisimate z q̄libz expositio ē bona. videt̄
tñ q̄ glibet dicat ethnicus ab illo mōre q̄ in vita
te ē in Sicilia fm do. Abb. ¶ Ego adduco illō
q̄d scribit apud Lucanū in p̄zo d̄i dicit serulia
bella sub ethna. z distat iste mōs a ciuitate cata-
nee per. xiiij. miliaria. z est mons valde fructifer'
z h̄z os latissimū z profundissimū ita q̄ t̄minus z
solū ei' nullo mō videri p̄nt. z ex illo mōre vt ffert
do. Ab. a tpe brē Agate vsqz i bodiernū dic̄ bis
exiuit ignis z m̄ta mala z fere incredibilia fecit
p̄ loca in qb' h̄uit trāsitus. z longe deterioza fe-
ciss̄ nisi fuisset merita brē Agathe. q̄z cū ei' reli-
quijs z euz sūma duotide poplus abiit obuiā vt
fertur ab aliquibus maxie ex narratis in vita patz
vbi scribit q̄ ibi sit os inferni q̄d satis teneri po-
test tenēdo q̄ infern' sit sub t̄ra. de quo vide tex.
cū glo. xxij. q. iij. c. hec autē. z appellat̄ excōica-
tus ethnic' quasi d̄natus. q̄z nisi respiscat ppe-
tuo erit in igne. vñ oēs gētilis z infideles p̄nt d̄i
ei ethnici isto resp̄cū. z sic pōt intelligi. c. nonne. i.
q. i. publicanus autē d̄r quasi publice peccās fm
Jo. an. z dicit q̄ olim oēs ex̄ntes cōtra legē inde-
ozū appellabātur publicani quasi peccatozes. z
iō d̄r in euāgelio quare euz publicanis z pctōib'
magi v̄r māducat z bibit. ¶ Nota ibi z rex An-
glie parat' sit q̄ denūcians d̄z h̄re patas proba-
tiones z tunc pro eo presumitur. argu. huius tex.
z. c. litteras de restit. spol. sicut ecōtra p̄sumit cō-
tra ipsuz si querit diffugia. c. nullus de p̄sumpti.
¶ Nota ibi sufficiēter oñderit q̄ rex frācie peccat
in ipsum q̄z fm do. abb. ē h̄ caus̄ sing. cōiuncto. c. p̄
venerabilē q̄ fil. sint leg. q̄ iudex secular' ēt nō re-
cognoscēs supiores nō pōt via directa cōueniri cō-
ram p̄p̄ h̄ enim papa excusat se istud face' rōne pe-
cati. z p̄ uia denūciatōis. z tñ rex frācie nō reco-
gnoscit supiores in t̄palibus. vt in. d. c. p̄venerabi-
lē. s̄. Inno. dicat q̄ d̄ iur̄ isto subest pape. s̄z iste tex.
fac̄ in oppositū cū dicat potuit se subicere z alit' q̄
not. bar. in. l. i. C. ne qs i sua cā vbi dicit q̄ nō re-
cognoscēs supiozem pōt ēē iudex i sua cā propria.
z sic nō subicit pape. cessat enī rō lfe si non arguit
eius peccatū. nec ob. c. l. d̄ suscepto. j. ti. i. vbi i de
sc̄m ipij succedit p̄p̄. q̄z d̄z itelligi quo ad illos in
qb' impator h̄z iurisdictionē q̄z subrogat' nō d̄z
plus h̄re q̄ ille i cui' locū subrogat' cle. i. de supp.
neg. prela. c. nup d̄ dot. post diuoz. resti. ita is qui
li. vi. c. qm. x. di. ubi de ipatore nō appellat̄ ad pa-
pā. ita residz. d. ab. z pro certo pulc̄ loq̄ z ita vt
tātū uiz decz. S̄z mibi v̄r q̄ d̄fecerit illustre inge-
niū ei'. nā si dictū ei' ēēt verū sequeret̄ qdā error.
Nam si secular' princeps nō recognoscēs supiozē
nō possz directa via p̄ueniri corā papa. sequeret̄ q̄
esset accephalus z sic esset sine capite q̄d esse nō d̄-
bet. c. nulla. lxxxvij. di. z iō si nō subest ipatori in
tēporalib' v̄r q̄ subit pape ne sit accephalus. z si
subtiliter pōderet̄ iste tex. probat q̄ rex francie re-
cognoscit superiores ex eo q̄z sic d̄r q̄ papa cogno-
scit d̄ hac cā feudali nō rōne feudī s̄z rōne peccati

ergo sequitur quod alii subest rex francie et ille erit spera-
 tor alii est accephalus quod non est dicens. ut i. d. c. nul-
 la ratione. et per quos probatur quod ipse subest imperatori
 de quo an sit verum vide quod not. in. d. c. p. venera-
 biles. Nec est verum dictum Bar. in. d. l. i. quod laicus non
 recognoscens superiorem possit esse iudex in causa sua
 propria ut recte demonstravi in. c. precedenti. Et
 ego aliter intelligo istum textum. et ex eo colligo quod ubi
 cuius regulariter non appetit iurisdictio iudicis nisi ratione
 certe qualitatis quod nisi prius constet de illa qualitate
 per probationes sufficientes non potest talis iudex iudi-
 care. nam pape non appetebat iurisdictio supra regem
 nisi ratione peccati. oportet ergo quod probetur peccatum suf-
 ficienter. vide. c. cum dilecti de accusat. in versi. suffi-
 cienter probavit. oportet ergo quod probetur peccatum suf-
 ficienter. Et per hoc dico quod non sufficit probatur pec-
 catum per unum testem eius delatione iuramenti iuxta not.
 in. c. si. de iureiur. vide. c. cum dilecti de accusatio. in
 versi. sufficienter probavit. et per hoc dico hic pro-
 bari aperto ore dictum Jo. an. in. c. romana. §. contra
 habentes de foro compet. li. vj. de quo dicto fecit fe-
 stum Bald. in. l. prescriptione. C. si contra ius
 vel utili. publi. ubi dicit quod non sufficit probatur fun-
 damentum iurisdictiois per unicum testem eius delatione iu-
 ramenti. quod pro certo hic est casus formalis in qua-
 tus dicit sufficienter ostendere et adduco. l. si. in versi.
 sufficientes instructio. C. ubi de cri. agi opz. ubi pro-
 batur quod quia lex requirit aliquid sufficienter ostendi non
 sufficit ostendere per unum testem cum delatione iuramenti
 faciat quod scribitur ibi per doctores. quoniam plus
 dico quod hic est casus multum singularem. quem novissimus
 ego considero quod huius iudicium sit agitandum de plano
 et summarie intelligitur respectu dilationum non respectu
 probationis. probatio enim debet esse sufficientes et plena-
 ria hoc probatur iste textus. hic dictum versi. de plano.
 et sic est hic casus pro eo quod voluit Bald. in. l. p.
 scriptio. C. si contra ius vel utili. pub. in pe. carra
 in ver. advertatis. ubi dicit quod probatio summaria in-
 telligitur respectu dilationum non respectu testium adduco
 l. in crimine. ff. de adulteri. d. qualiter. §. debet in
 versi. scrutari debet veritas de accusa. l. pe. C. depo-
 siti. et quod ibi voluit Bar. c. i. de collu. detegen-
 glo. in. l. qui bona §. damni. ff. de dam. infec. qua
 allegat Bald. pro singul. in. c. i. de mut. peti. tene-
 menti quod sunt de penetrabilibus iuris. Et plus con-
 sidero novissimus ego quod hic est casus pro dicto In-
 no. hic quod allegat Bald. in. c. si quis per triginta in ti.
 si de feu. fue. contro. ubi dicitur quod ubi cuius recurrit
 ad iudicium ecclesie in defectum fori secularis quod oportet
 quod quod probetur suam intentionem plene. nec sufficit unum
 testis eius delatione iuramenti quare ego dico quod hic
 est casus tene meri. Nota ibi superna dispone
 vocati quod papa est vocatus ad regimen universalis
 ecclesie a deo. c. ad honorem de auctori. et vsu pal. c.
 solite de maio. et obe. et per totum de transla. prela-
 et faciat quod scribitur divina veritas luce vlti. c. do-
 nec inquit veritas induamini ex alto. Nota ibi
 mandatum divinum quod papa dicit quod cum sit vocatus
 ad papatum a deo tenet facere secundum mandatum ipsius dei
 Ex quo infero quod papa non potest facere legem contra
 ius divinum et sic ius ipsius dei. c. inferior. xxi. dis. c.
 cum inferior de maio. et obedi. et sic sequitur quod eodem
 modo vocati a papa ad regimen ecclesie non possunt dispo-
 nere contra ius canonicum editum ab ipso papa. Nota

ta ibi coram vobis sufficienter ostendat quod pro-
 bat duo. Unus est quod probatio debet fieri iudici et sic
 non notario ad hoc adduco textum. in. l. si quis et in. l. eos
 ff. de testib. et l. i. C. de cond. ob tur. cau. et in. l. si.
 ff. de libe. agno. c. status. §. cum tu vero de rescript.
 li. vj. c. plenius. ij. q. vij. c. inter ceteras de rescrip-
 glo. in. l. iubemus. C. de libe. cau. et in. l. instar. C. de
 iure fiscali. lib. x. Secundus est quod excusatio debet esse
 sufficientes alias non excusat. c. cum dilecti et ibi gl.
 de dolo et cotu. et dicit Hosti. quod papa hic dicit de
 sufficienter excusatio. quod rex iaz proposuerat quan-
 dam exceptionem quam non permittit examinari nec
 super ea pronunciarum ut appetit hic in si. Tu potest
 quod prius hic dicit quod rex Anglie erat paratus ostendere
 sufficienter quod rex Francie peccabat in ipso. id pa-
 pa hic statuit quod rex Francie ostendat sufficienter excu-
 sationes. et ista est veritas quare requirit excusationem suf-
 ficientem. et sic probatur iste textus. quod ad hoc quod una pro-
 batio sufficientes tollatur requiritur alia sufficientes. fa-
 cit. l. diuus. ff. de in integrum restituti. Nota
 ibi de feudo quod cognitio feudi spectat ad dominum
 de quo in. c. ceteris. §. eo. Nota ibi nisi per spe-
 ciale privilegium vel contrariam consuetudinem duo
 tribuentia iurisdictioem. s. privilegium et consuetudo
 et sic duobus modis iurisdictio competens de iure com-
 modificatur per privilegium et contra consuetudinem. et dicit
 Hosti. de. quod consuetudo dat novam iurisdictioem et mi-
 nuunt antiquam. Si ergo unus horum generalis iurisdic-
 tionem. et alius loco tempore usus est in certis capitulis
 modificatur et ipsis iurisdictio universalis. aliter quod
 not. Inno. in. c. uehemens de prescrip. dictum istud est
 pulchrum. Tu allega. c. auditis de prescrip. ubi il-
 le abbas prescripsit ius episcopale in loco quod videtur illud ab-
 dicasse in totum episcopo. adduco textum. in. l. i. C. de cano. p.
 sta. libro. x. et ibi hoc voluit ang. et c. irrefragabili
 §. excessus de off. ordi. et in. c. ceteris. §. eo. c. quanto
 et c. cum ab ecclesia de off. ordi. Adduco. c. cum con-
 tingat de foro compet. et quod ibi voluit do. An. et quod
 huius in. l. consulta. C. de testa. et in. l. repetita. C. de ep.
 et cle. et isti sunt meliores textus. de iure ad hanc mate-
 riam. s. si contrarium forte facit. l. i. C. de offi. pfe-
 urb. et quod ibi voluit Bar. et textum. in. c. per hoc de here-
 lib. vi. et voluit do. De. in. c. tibi quod de huius. vide que
 dixi in. c. studuisti. de off. leg. ubi multum eleganter
 examinaui hanc materiam et ex eo quod dicitur de consuetu-
 dine arguitur huius abbas antiquus pro hostibus de morte pe-
 sulano quod sub rege non respondeat. s. sub episcopo. cum est quod in
 regem et eos. quod sic diu fuit servatum. Nota ibi de pec-
 cato quod ad papam spectat censura de peccato. et exponit
 pet. censura. i. cohercō subaudi et cognitio de pecca-
 to. et dicit de peccato. i. de violatōe pacis et iuramenti alii
 de peccato de missio in regem anglie. Nota ibi quilibet quod
 quilibet est subditus pape ratione peccati et dicit hosti. que-
 libet directe si est in ecclesia si est extra ecclesiam indirecte. ii.
 q. i. c. multi. c. de terris de deci. c. post miserabile de
 vsur. Nota ibi non igitur hic probatur exemplo lege
 et ratione quod papa potest cognoscere et quod rex debet in
 hoc se submittere romane ecclesie super hoc in quo
 est submissus velit nolit secundum Hosti. Nota ibi
 iniuriosus quod nemini facit iniuriam qui utitur iure suo
 c. cum ecclesia de elec. et ibi sunt concordantie. Nota
 ibi eius valentianus arg. ab exemplo de sta. mon-
 e. eius ad monasterium. §. prior quod imperator in specialibus
 non solum est subiectus pape sed et episcopo loci. c. duo

11
sunt. lxxxvi. dis. facit qd not. in. c. oēs d maior. z
obe. z in. c. ois de peni. z remis. Ex qbus appet
q et suo p̄f bitero parochiali subiectus est. Ex his
p̄bendit z cognoscit excellētia dignitatis ecclie
z sacerdotal ad regalē seclare ut nlls clic? q̄tus
mim? sit subicūs impatori ut. c. cū nō ab hōie. s.
eo. id dicit glo. in. d. c. duo sunt q nlla dignitas se
cularis ē silis sacerdotio. facit. c. duo sūt genera
rii. q. i. vbi sacerdotes sunt reges. facit. c. cmm ex
iniūcto d hereti. ubi sacerdotes sunt dij. facit qd
ibi uoluit do. Anto. z sic impr subdit se pape. er
go mlto magis rex. z ad hoc quottidie allat iste
tex. **No.** ibi hoies q hō exns in dignitate de
linqns d̄ delinqre ut hō qd fac ad illō q statuēs
liget suo statuto d quo not. in. c. ij. de q̄stitu. li. vj
z in. c. i. d rap. z dicit Host. p hoc appere excellen
tiā dignitatē sacerdotat. facit illō Valerij in lib.
p̄io de religioe. religioi inquit cessit impiū. z dīc
hic hoies. qz gñalit nō sine crīme uiuit. z clusit
enī de? oia sub pctō ut dibus mīsef de pe. dis. i.
si enī ingt. **No.** ibi necio q impr excōicari pōt
a quocūqz epō in c? diocesi existit s̄z De. d anch.
Eting. not. fm do. Lar. **No.** ibi medicamēta q
p̄na d̄ medicamētū z bec medicamēta sunt d̄sa
de pe. c. oēs. s. si qs. z qn medicamēta nō profunt
ferro ignito op? ē. qz forte vuln? ē cārosus. i. q. i.
c. reperiūtur fm Goff. z Host. facit illud Quidi
anū. s̄z imedicabile vuln? ense recidendū ē ne ps
sincera trahat. **No.** ibi ex gener forsan ex p̄sona
m̄ris. Naz vt als dicit Host. papa ignorauit ori
ginē istī? regis quē hic narrat. s̄z de eo pōt videri
in speculo historiae li. xvij. c. iij. z sic ille d̄ de ge
nere qui ē de stirpe. z v̄ hoc procedere ēt si proce
dat ex p̄sona m̄ris. hoc tñ nō procedit. qz filij de
noianf ex agnatōe p̄ris vt. l. exēplo. C. de d̄curio.
li. x. facit. l. i. ff. de iure imuni. vbi appellatōe gene
ris nō veniūt nati ex fesa. vide q̄ dixi in. c. raynu
cius de testa. Et no. q q̄l̄bz p̄sumit scire scā z iun
cti sui. l. octau. ff. vñ cogna. l. de tutela. C. de in in
teg. resti. mfo. **Nota** ibi litē h̄ns. s. reus qz seq
tur de actore ibi petitor de quo min? videbat cū
fauorabiliores sint rei q̄ actores. l. fauorabilioz
ff. de reg. iur. **Nota** triplicē partē litis exordij
prosecutio z iusta. d̄ exordij an lit. contes. vel qn
lis cōtestat curriculum decursis datis indutij ad
deliberādus post lit. cōtest. perozafāt per allatōes
Nota hic q in iudicio sc̄lari in quacūqz pte
iudicij qs grauef recursus pōt h̄ri ad iudices ec
clesiasticā qd est intelligē. vbi adest matia pcti.
vel qn deficit index sc̄laris vel est caput pronucie
Et p hoc dicit do. Anto. patere q vbi appellatur
ad ecclesiā attendit qualitas tribunal iudicis ad
quē z nō iudicis a quo vt possit appellari an sen
tentiā. z ad hoc allat. c. l3 de foro cōpe. Ego ad
do q do. Anto. in. c. qd clericis infra de fo. cōpe.
dixit in foro ecciastico attēdit ius canonicū qn cās
bz de p̄se. secus si accītaliter puta ex prorogatōe
vel recōuentōe. qz tūc suabit lex fori naturalē cō
nenti vel recōuenti. qz d3 attēdi cā naturalē z non
accītalit in his q̄ p̄cernūt d̄cisioz litis. l. qui hē
bat. ff. d̄ tute. c. reqsisti d̄ testa. allat Spec. in ti. d̄
constit. s. i. vers. si vō. S̄z Specu. v̄ ibi sentit op
positū. allat ēt. iij. q. viij. c. cui? in agēdo. z hosti.
in sūma d̄ testa. vbi dicit q si laici litigāt coram

12
iudice ecclastico ex iurisdictione prorogata iudica
bit fm ius canonicū. qz p̄inde ē ac si h̄ret iurisdic
tōz ordinariā sup eos. l. i. z. ij. ff. de iudi. de hoc
dicit ibi qz passus ē dubitabilis. **Nota** ibi ad
epoz iudiciū q gesta scā corā vno iudice faciūt fi
dez corā alio ad quē h̄r recursus vel ad quē appl
lat. facit. c. cām que de testi. vide glo. Ly. z bart.
in. l. is apud quē. C. de eden. Bar. in. l. ij. ff. iudi.
sol. z in. l. ij. C. de fruc. z lit. expen. z in. l. gesta. C.
de re iudi. Bal. in. l. fi. C. de restib. do. Ant. in. d.
c. cās q. **No.** ibi qz potās n̄ra nō ex hōie q po
testas pape ē a deo imediate. qz dixit Petro qd
cunqz ligaueris zc. c. solite d̄ maio. z obe. Idē di
cit hic glo. de impio quā glo. bñ notabis facit au
ten. quō o3 epi. in prin. Dicit tñ Host. q non bz
tā dignā z generalē ptātes quā papa. vide origi
nē pape. x. vij. dis. s. h̄nc z. xxi. dis. s. i. **Nota** ibi
nlls sane mētis. qz probat q fmōes n̄ri d̄bēt ada
ptari rebus sensatis z intellcū suētib? teste Auer
roy z Aristo. z probat in. l. si. ita quis in versic. q
nō san? loq̄retur. ff. de enict. id dicit Bal. in. l. i.
C. de ser. fugi. fuisse olim cassatā quāndā inquisi
tōz tanq̄ non visimlez in qua dicebat q famulus
mādaauerat dño facit. l. milites. s. op3. C. d̄ qdib?
qz illud nō est visile q ē qdaz falsitatis imago. fa
cit qd voluit idē Bal. in rubri. de proba. z in tra
ctatu scismatis. z in. l. fi. C. de edic. diui adri. fac
tex. in. c. i. d̄ cōsuetu. **Nota** ibi quēlz xpianū q
lz xpian? rōe pcti mortalis est de foro ecclie z ad
hoc quottidie allegat iste tex. z dicit hostie. q ne
gat se xpianū qui negat hanc potestatem. c. solite
ad fi. de ma. z obed. dīc ēt q ultra correctionē ec
clesie nihilomin? tpalis ptās secularē penā isiget
xxij. q. v. c. sunt qdā z. c. rex debz z dīc ut not. i. c.
d̄ hijs d̄ accus. vide tu. c. felic. s. fi. de pe. in. vi. z
Jo. an. z alios z p hosti. i. c. i. d̄ off. or. z i. c. tue de
procur. z Jo. an. i. c. ij. de q̄stit. li. vi. fac. c. fi. d̄ ma
lest. z p do. De. de ancha. i. c. cōquestus. j. ti. i. z i
c. ij. de adul. z in. c. cū sit. j. ti. i. z bal. i. l. placet. C.
de sac. sa. ecc. z i. l. i. C. de sum. tri. z i. l. officiales
C. de epi. z cle. z lappum abb. in. c. i. de usur. li. vi.
Ang. in repetitōe. l. si vacātia. C. de bo. vac. li. x.
z bal. in. l. nullū. C. de sum. tri. mod. in. c. i. de cri.
fals. **Nota** ibi magnū q in administrāda iusticia
z i afo prosequēdi. z ad finē corrigēdi pctūz nō ē
exceptio personaz imo sic iudicabit magn? sicut
puus anc̄. de mona. s. i. q procedit in hijs q̄ sunt
d̄ mera iusticia. qz nec apud deum nec apud hoies
ē acceptio p̄sonaz. S̄z i hijs q̄ sunt ex mera grā ē
acceptio p̄sonaz. z apud hōines z ēt ap̄ deū. deus
enim tremēdus plus facit grāz vni q̄ alteri. ut vi
xit glo. sing. i. l. i. ff. d̄ postul. z ibi bar. faciat qd vo
luit Dy. in. c. in iudicij de reg. iur. li. vi. z ēt ad
de q respectu dignitatē aliqū qs plus punit z ali
quū min? pro quo vide glo. z doc. i. c. cū qdā d̄ iur
iur. z in. c. homo xpianus. xl. di. z bar. in. l. fi. ff. de
re. diui. z bal. post Guil. z Jac. but. in. l. nemo. C.
de sum. tri. z in. c. i. s. si qs vō de pa. iur. fir. bar. i. l.
capitaliū. s. fui. ff. de pe. bal. i. l. milites. C. d̄ qd. z
qd h̄r i. l. destozē. s. pena. ff. de re mili. l. pedi? ff.
de sc̄cd. rui. cū si. **Nota** ibi ut peccatorē reuocē
mus finē correctionis peccati ut qs a uitio retra
hā ad virtutē. **Nota** q paz ē vinculū caritatē. Ca
ritas enī est dilectio dei z proximi fm De. z cum

caritas sit spūalis v̄tus qua saluamur ⁊ fides iō circa pacē spūalius cognoscit eccia. c. venerabilē de elec. c. i. ⁊. l. de treug. ⁊ pace. ⁊ est par ēt hosti seruāda. xxij. q. i. c. nol. ⁊. c. iohes. ibi tñ non d̄r de caritate sed d̄ fide. sed facit in arg. meli⁹ tamē facit illud. c. ad hoc q̄ par est seruāda. ⁊ quo ad illud d̄ caritate dicit **¶** Det. q̄ caritas ē dilectio dei ⁊ proximi. ⁊ cū caritas sit spūalis v̄tus qua saluamur de pe. dis. i. caritas. iō circa pacē spūalius cognoscit eccia s̄m **¶** Hosti. **¶** Nota q̄ causa iuramēti est fori ecciastici de quo in glo. facit. c. cū laicus de fo. cōpe. li. vj. ⁊ colligit **¶** Inno. ex hac l̄sa q̄ crimē pacis fracti ⁊ piuri⁹ directe pertinet ad ecclesiā. Idē dicit de crimie symōie sacrilegij vsu rap. heres ⁊ sepatōis m̄fionij quo ad thoꝝ prop̄ adulteris vide glo. mgf̄az in. c. cū sit de foro cōpet. **¶** No. q̄ supior nō d̄z magnā discordiā sub dissilatōe trāsire. Nā s̄m **¶** Jo. ⁊ **¶** Philip. quas patere iudex ad arma procedere quos pōt sua iurisdictione p̄secere vt. l. eq̄simū. ff. d̄ vsufr. ⁊ dicit **¶** Host. q̄ dissilatio ē mortale peccatū in plato ar. c. i. de treu. ⁊ pa. ⁊. lxxij. dis. c. erroꝝ de p̄iul. c. q̄to de sen. excō. vide **¶** Bar. in. d. l. eq̄simū vbi dicit q̄ iudex pōt p̄cellere p̄tes ad pacē ⁊ trāsactōs dicit tñ q̄ regit altiorē indaginē faciat. c. placuit lxxij. dis. c. cū inf. R. seniore de elec. c. fi. d̄ trāsac. c. i. de mut. peti. in vsi. ⁊ cordia vel snia. c. q̄relā d̄ simo. in vsi. ⁊ cordia vel snia. **¶** Bar. in. l. si d̄ meis s̄. recepisse. ff. de arbit. c. fi. de maio. ⁊ obe. **¶** Bar. in. l. furti. s̄. qui iussu. ff. de his qui not. infra. ⁊ in d̄ cōgruit. ff. de offi. p̄resi. **¶** Bal. ⁊ do. **¶** Ab. in rubri. d̄ treu. ⁊ pa. **¶** Jo. an. in addi. **¶** Spec. in tit. de p̄par. in di. **¶** Nota ibi fouere q̄ nō corrigēs d̄lictū v̄ fouere. c. quāto de sen. excōm. c. sit rector. xliij. dis. **¶** Nota ibi vel solidaz pacē vel treugā p̄ceptū alternatiuū. Ex quo infert hic **¶** Fran. vercell. q̄ plura remedia d̄z iudex iuenire ad cōtumaces reducēdos. c. veritatis d̄ dolo ⁊ cōtu. ad ⁊ cordiados discordes ad curādos egrotos. xxij. dis. c. fi. c. ois d̄ pen. **¶** Ego addo sing. tex. in. l. si pupilloꝝ. s̄. si p̄toꝝ. ff. de reb. eoz vbi fuit appositū d̄cretū alternatiuū. ⁊ alio. c. cū inf. d̄ re iudi. vbi fuit lata snia alternatiue. ⁊ alio glo. in. c. latoꝝes d̄ cle. excō. q̄ loquū d̄ snia alinatta. ⁊ glo. in. c. si qs. xi. q. iij. tene m̄ti ista iura. **¶** No. ex eisdeꝝ v̄bis d̄fiaz ēe inf. treugā ⁊ pacē. ⁊ in vers. postreō nota sing. istū tex. do. **¶** Abb. q̄ treuga ad t̄ps scā pōt appellari par. nam tex. iste dicit q̄ rex si facie non fuauit federa pacis vsq̄ ad p̄fixū t̄miū. ⁊ sic cū ita positū fuerit t̄ps nō pōt scelligi nisi d̄ treuga q̄ d̄ t̄z **¶** Jo. an. in addi. **¶** Spec. in tit. de treu. ⁊ pace p̄ p̄in. vbi induc̄ hoc ad q̄d̄z antiquit⁹ disputatā. **¶** Quidā h̄ns guerā cū alio d̄no promisit cuidā d̄no dare ei stipēdiū ⁊ pro centū eq̄tibz ad adiunādūz eū d̄dec guerā esset finita demū ille promissoz fecit treugā cū inimico suo ad ānūz ⁊ vltra d̄dec reuocabif. querif an teneat interiz promissoz ad hoc stipēdiū. ⁊ v̄ q̄ nō ēt si fuisset dictū d̄dec par fieret. ⁊ ita hic refidet do. **¶** Ab. **¶** S̄z do. **¶** Ant. hic colligit q̄ d̄ q̄ d̄fia est inf. pacē ⁊ treugā allegat. c. i. ⁊ q̄d̄ not. in rubri. de treu. ⁊ pace. ⁊ ita ēt colligit hic do. **¶** Ant. ⁊ se remittit ad dicta sua in. d. c. i. d̄ treu. ⁊ pace. ⁊ ita ēt hic colligit do. **¶** Det. **¶** Ego addo q̄ istaz q̄d̄z disputauit **¶** Jaco. but. vt ibi refert **¶** Jo. and.

vbi allat istū tex. q̄ treuga d̄r esse par nisi fuisset dictū vsq̄ ad pacē perpetuā vel solidaz vt sequit̄ hic in vers. non igit. ⁊ dicit q̄ ponderatis verbis treuge ipsa pōt esse p̄petua ⁊ hoc sufficit. vt. l. sufficit. ff. de condi. inde. inducit ēt. l. perpetuā. ff. de cura. furi. **¶** Sed cōtra hanc decisioꝝ ego adduco tex. in tit. de pace p̄stant. in vers. vassalli q̄. vbi d̄r q̄ de treuga idē iudiciū est q̄d̄ de guerra. ⁊ adduco tex. in. c. significauit de iude. vbi treuga iudicat vt guerra. ⁊ cōsiliū do. **¶** De. d̄ anch. lxxij. vbi cōsuluit q̄ treuga accedit guerre. ⁊ l̄z glo. in. c. i. in tit. de pace tenē. in vsib. feud. dicit q̄ treuga accedit paci. tñ illud d̄z intelligi improprie. ⁊ ita intelligatur. c. illi qui. xxij. q. iij. ⁊ ita dicit do. **¶** Card. in. d. c. i. q̄ treuga d̄r improprie par. ergo nō est vere ⁊ proprie par. ⁊ ita intelligat̄ iste tex. cum ergo v̄ba cōtractus debeāt intelligi proprie ⁊ stricte vt. l. quicqd̄ astringēde. ff. de verb. obli. sequit̄ q̄ si in cōtractu fit mētio de pace nō intelligit̄ de treuga q̄ improprie est par. ⁊ p̄ p̄ns notāter disputādo cōclusit **¶** Jac. but. esse sūme pōderādūz q̄ stipēdiū debet rōe laboris impēdēti. t̄pe guerre. sed cū est treuga nō ē opus impēdere laborē. ergo sequit̄ q̄ nō debet stipēdiū. q̄ cessante causa cessat effect⁹. ita v̄ posse sustineri dictū **¶** Jac. but. **¶** Jo. an. ⁊ sequaciū. **¶** S̄z vnū est q̄d̄ vobis videbit̄ nouū nō tacitū ab aliquo in prefatis locis. **¶** Capitaneus belli vt de illo magna⁹ ⁊ inuicto dixerim comite **¶** Jacobo picenino vicecomite de aragonia potuisset facere treugā s̄z nō pacē nec guerā sine spūali cōmissioe p̄cipis. ergo sequitur q̄ treuga nec est par nec guerra. igit̄ videt̄ esse quōdā mediū ⁊ quoddā p̄icipiū inf. pacē ⁊ guerā ⁊ ad hoc adduco. l. conuentionū. ff. de pactis. ⁊ quod etiaz ibi voluit **¶** Bar. vbi dicit quod capitane⁹ belli potest facere treugā vt ibi voluit glo. **¶** Item potest faceꝝ pacē si ē d̄ns belli siue exercitū ut p̄nceps rex. ⁊ filis. **¶** S̄z capitane⁹ cui ē simpli cōmissus ducere bellū seu exercitū nō pōt facere pacē nisi sit sibi spūalr p̄missus. l. mādato ḡnali. ff. de procur. ita ibi dicit **¶** Bar. **¶** Ecce nūc q̄ treuga ē quōdā mediū inter pacē ⁊ guerā ergo deberet attendi si matia sit fauorabil̄ an odiosa. ita v̄ dicit̄. i. proposito tene. mēti q̄ ē noua iuestigatio i hac matia **¶** Not. ibi cognoscit̄ d̄ plano q̄ i hac denunciatioe procedit̄ de plano sine strepitu. ⁊ figura iudicii. **¶** Tamē i tali processu admittuntur legitime excep̄tōes. ⁊ procedet̄ d̄ plano q̄ non dabunt ita prolixē dilatōes nec recipiēt̄ vbi al̄s darēt̄ vbi alio mō ageret̄ hec oia quasi ex arbitrio iudic̄ p̄dēt̄ p̄side rat̄ p̄sonis causis loc̄ ⁊ t̄pib⁹. c. fi. de trās. fac̄ cle. sepe d̄ v̄b. sig. ⁊ q̄d̄ voluit **¶** Bar. i extrauag. ad rep̄. i. v̄. p̄ d̄nuciationē ⁊ q̄d̄ h̄ in. l. i. s̄. fi. ff. d̄ p̄toꝝ. stip. **¶** S̄z do. **¶** car. h̄ colligit q̄ i cā iqsitōis procedit̄ d̄ plano ⁊ admittunt̄ excep̄tōes legitime. circa hoc dico vobis q̄ i futūꝝ faciet vobis honorē h̄is nō uissimis dieb⁹ occurrit i facto q̄ p̄t̄s q̄dā iqsuit nulla precedēte infamia ⁊ posuit iqsitum ad torturam q̄ nō fuit cōfessus opponebat iqsitus q̄ nō poterat inquirere non precedēte infamia. r̄debat q̄ ubi iudex teneꝝ ex suo off̄o iqrere nō est necesse vt precedat infamia ⁊ allegabat anq̄. ita dicentem in repetitōe. l. si vacantia. C. de bo. vac. li. x. q̄ ad sic diceñ. mouet̄ ex. c. i. de off. ord. **¶** Ego consului **¶**

15
rius & dicebat illud fuisse dictū hosti. in. c. qualiter
de accusat. vbi dicit q̄ ordinarius p̄t inquirere
non precedente infamia pro certo male loquit̄. &
cōtra eū est tex. in. d. c. i. cōiuncta glo. vbi debz in
quirere s̄m canōes. quo casu requirit̄ monitio. d.
c. qualiter. c. cuz oporteat. c. inquisitōis de accus.
iō. Bal. in. d. c. i. dicebat q̄ lz detur p̄tati liberuz
arbitriū inquirēdi tū debz p̄cedere infamia. idēz
voluit ibi do. Pet. ¶ Adducebā dictū do. Car.
di. in. d. c. qualiter vbi damnat dictū Hosti. Ad
duri Saly. in. l. ea quidez. C. de accusat. vbi tenz
cōtrariū. adduxi Bal. in rubri. C. de pena indi. &
Saly. in. l. si. eo. tit. Dicebā etiam q̄ dictū. c. loq
tur in ep̄o. & sic loquit̄ de iure canōico non p̄t ex
tendi ad p̄tatem laicā. qz de iure canōico inquisi
tio est remediū ordinariū vt voluit Inno. in. c. di
lecto de sen. excō. li. vj. sed de iure civili est reme
diū extraordinariū vt voluit Bal. in. d. l. ea qui
dez. ergo non p̄t extendi ille tex. c. i. d. foro ecclē
siastico ad forū cesaris. dicebat et q̄ iudiciū n̄m
d̄s cōformari iudicio dei. vt. c. deus d̄ipotens. ij.
q. i. & d. c. qualiter. Sed deus ipse tremēdus non
processit ad inquirenduz nisi clamor vehemens
precederet. ergo nec p̄tās poterit inquirere non p̄
cedente infamia. & ita heri consului. & istud adde
ad. d. c. i. quia ibi non retuli. ¶ Nota ibi etus ex
ceptio qz loquit̄ de rege Francie. sed est dubita
tio vtrū iste rex Francie denūciaret̄ hic pro facto
suo an pro facto suoz antecessoz reguz. istud n̄o
tangit hic. Sed Bal. in. auten. ad hec. C. d. vsur
in antepen. col. in. versi. sed quid dicem? de here
de prescribētis. dicit hic esse casum q̄ denūciatio
fit regi qui erat successor alioz regū & de questio
ne tēpali p̄decessoz. & procedit determinādo. nec
sufficit q̄ heres dicat. ego credo q̄ defunctus ha
bit bonā consciā. qz q̄ credulitas est causa de
fensōis d̄s probari probabil̄ ratio credendi. ar. l.
euz quidaz. §. quod dicit. ff. de acqui. here. ¶ Pre
terea inquit talis heres n̄o p̄t excusari a dolo p̄
ceptā noticiā vitatis. c. nam cōcupiscētiaz de cō
stitū. i. ante. iusurandum quod prestat ab his ibi
si quis autē inueniatur. ¶ Preterea est in dolo qz
loquatur cū aliena iactura. nam ex hoc fact̄ lo
cupletior hereditas puenit ad eū. ar. l. si quis mā
cipiū. §. proculus. ff. de institū. preterea sufficit cō
tra heredes q̄ defunctus fuit in mala fide. qz ex
quo statim fuit ortū ius denūciandi qz transit cō
tra heredes ar. c. parochiano de sepultū. sicut he
res vsurarij. licet ipse n̄o sit vsurarius tenet ex fa
cto defuncti & d̄s r̄ndere in eodē foro. c. q̄ d̄ vsu
ris in. vj. & in hoc damnat Bart. dicentē q̄ here
di sufficit d̄e ego credo defunctū h̄uisse bonā fi
dem & p̄sciaz vel satisfecisse. qz in scō alterius est
tollerabilis ignorātia & credulitas. l. si. ff. pro suo
l. quāp̄. ff. ad velleya. Tum qz potius d̄s p̄sumet̄
bonū q̄ maluz. nec d̄s presumere q̄ defunct̄ fuit
inimoz sue salutis. l. si. ff. ad. l. iul. repet. cū ergo
heres non peccet ergo non p̄t denūciari in foro
consciencie. tamen ipse dicit esse hic casuz contra
Bar. Iste passus est multuz dubitabilis si ma
la fides defuncti transeat in heredem. Et qui
dem Bar. in. extrauagan. ad reprimēdum in ver
si. per denūciatōes querit qualiter peccat heres in
eo q̄ defunct̄ tenebat cōtra cōsciaz. respōdet for

16
te heres scit & sic forte et ipse p̄tra p̄sciaz t̄s. si v̄o
ignorat tūc p̄t est heredi notificanduz taliter q̄
in eius cadat noticiā vel cadere d̄beat vt. l. quod
te. ff. si cer. per. l. si quis inficiat. ff. de positi. & po
stquā fuerit certificat̄ debet fieri denūciatōes.
Nā tex. dicit si peccauerit in te. p̄ius ergo d̄s pre
cedere peccatū q̄ fiat denūciatio. sed si heres n̄o
patit̄ certificari tūc in hoc peccat. & p̄inde etiā est
ac si certificat̄ eēt. ar. l. i. §. aristo. ff. quod vi aut
clam & ita ibi residet Bar. Adibi videt̄ q̄ dictuz
Bal. in. se sit v̄ez q̄ h̄s possit d̄nūciari i foro ec
clesie d̄ mala fide d̄functi. & ad hoc adduco bart.
in. l. ex diuerso in p̄n. ff. d̄ rei vendi. vbi dicit q̄ si
h̄s sit b̄of̄ dei & successit d̄functo malefidei cōn
fēt esse malefidei. l. cū heres. ff. de diuer. p̄script.
& not. per glo. in. l. si ego. §. part̄. ff. d̄ publici. pro
quo. vide remissiones quas dedi. §. eo. c. qz. v.
Ex quo sequit̄ q̄ potit̄ denūciari h̄s ex mala fi
de defuncti probata mala fide defuncti. ideo n̄o
stabit̄ assertōi h̄fdis dicētis ego credo defunctuz
fuisse bonēfidei. qz eo ipso q̄ est probata mala fi
des d̄functi corp̄o censet̄ heres eius esse male fi
dei. sed credo q̄ non p̄t denūciari heres ex illa
mala fide defuncti. qz ista auctoritas euangelica
requirit̄ q̄ frater peccet in fratre ex facto suo d̄s
dicit moneatur ita vt hic dicitur. & ita vt voluit
Bar. Et erit cōclusio q̄ ad hoc vt heres denūcie
tur ex mala fide defuncti oportet cōstare p̄ius de
mala fide defuncti ipsi heredi & postea debet mo
neri ita vt hic d̄s. nec audiet̄ h̄s d̄sido se credere
q̄ d̄funct̄ h̄uit bonā fidē. qz stat̄ vitati probate.
v̄ij. dis. c. vitate. & ista sit v̄a p̄ctio circa istū passū
S̄z stat̄ dubitatio vtruz iste tex. loquat̄ in suc
cessore vt voluit bal. q̄ mala fides testatoris tran
seat i successorē. ego adduxi bar. in. d. l. ex diuerso
S̄z pondera subtiliter. qz bar. loq̄ i herede. & sic i
successore h̄ditat̄ vt. d. l. cū heres quo cau mala
fides d̄functi trāsit i heredē vt ibi & i iurib̄ q̄ alle
gant in. d. c. qz. v. S̄z iste tex. loq̄ in successore di
gnitatis quo casu mala fides p̄decessozis n̄o trā
sit in successorē dignitatis vt probat̄ in. c. cura de
iurepatrona. & voluit Jo. de imo. i. c. si. d̄ prescrip.
ergo bal. n̄o h̄i intellexit istū tex. & et bar. in. d. §.
p̄ denūciatōem n̄o h̄i ponderauit istū tex. inq̄tum
eū allat̄ in herede testatoris. qz aliud ē esse h̄fdes
defuncti & aliud successorē dignitatis. vt. d. c. cu
ra ex quo seq̄ q̄ n̄o poterit denūciari successor di
gnitatis ex mala fide p̄decessozis nisi ex proprio
suo facto. & isto cau si probat̄ iste tex. dictū bal. id
si res mea cū pctō venit ad regē. & morit̄ ego d̄beo
facei fidē de hui? mōi iniusta occupatōe & monere
successores ut mibi restituat. q̄ si n̄o fecerit serua
bit̄ pratica hui? tex. q̄qd̄ dixerit bar. & bal. tene
mēt̄. qz ista sunt noua ad istū tex. quē et pondera
qz fuit denūciat̄ rex francie qz n̄o seruabat̄ p̄posi
tōez ergo ex scō suo d̄nūciabit̄. No. et q̄ delegat̄
debet seruare formam mandati vt hic concordat
c. prudentiam de offic. delega. c. cum dilecta de
rescrip. vide que ibi dixi. ¶ Ultimo Inno. ex isto
tex. colligit̄ q̄ vbiq̄ deficit actio de iure civili
si tū subest eq̄tas n̄alis q̄ inferat ius agēdi vt i pctō
nudo vel inf̄to. tū lz n̄o possit adiri iudex laic̄ po
t̄it adiri iudex ecclē. ego adduco q̄ pulch̄r voluit
do. an. i. c. que in ecclesiariū de p̄stit. vbi voluit q̄ li

eet ius civile possit facere qd ex nudo pacto no oria
 tur actio non tamen potest facere quia supior te
 neatur administrare iusticiam. z adduco eundem
 in. c. ii. de probatio. vbi dicit q licet quis non pos
 sit agere coram iudice seculari propo statutum pot
 tam agere coram ecclesiastico. z allegat istum tex.
 Adduco qd pulebre voluit bal. in. l. i. pra. C. de pre
 ci. impera. offe. vbi dicit q licet ipator possit tol
 lere actionem tamē etiam sine actione potest quis
 psequi iusticiā misericorditer implozando offm su
 perioris allegat Inno. in. d. c. que in ecclesiarū. fa
 ciat quod voluit idem bal. in. auē. clericus. C. de
 epi. z cle. vbi dicit q no ois cā ratiōe peccati spectat
 ad ecclesiam. sed si crimen sit ecclesiasticum uel rō
 ne pacis uel iuramenti vel quando non audir i fo
 ro seculari vel quando propter iniquitatem domi
 ni illius terre vel statuti. non potest audiri coram
 seculari allat archi. in. c. hoc videt. xxii. q. iij. nisi
 appeller qz ius civile z canonicū sic concorditer di
 sponūt. c. si. de except. li. vi. quod dicit esse menti
 tenendū faciat quod voluit ang. in comēto. l. si cer
 tis anis. C. de pactis v3. q. vbi dicit qz in iudicio se
 culari quis non d3 audiri. tñ rōne peccati audien
 dus est in foro ecclesiastico si in eadem spē delicti
 ius canonicus contradicit iuri civili qz tunc corze
 ctio peccati spectat ad ecclesiasticas vt hic z leges
 in isto sequunt canones. c. clerici. s. co. ideo dicit i
 eadem spē delicti. qz non est dubius q ius canoni
 cū z diuinum in genere prohibent peccare. s3 ista
 tā generalis prohibitio non est sufficiens ad dedu
 cendū oia in foro ecclesiastico qz tunc periret iuris
 dictio secularis. ¶ Venio ad glosas. Et qdē glo.
 prima ponit casum s3 dicit melius fm doc. suplen
 do vt colligitur ex tex. ad finem qd pō post denun
 ciationē sibi factā per regem anglie. scripsit Regi
 francozum vt deberet seruare compositionem. tpe
 vero rescripsit quandam excusationem assumen
 do quam tamen non probauit ideo ¶ Papa pmi
 sit episcopo eboracensi z cuidam Abbati ut tam
 querimoniam Regis anglie. q executionem Re
 gis francie audirent coram quibus Rex franco
 rum nunquam uoluit comparere. z sic non fuit pas
 sus q illi cognoscerent quapp papa scripsit lega
 to qui erat in partibus ut hf in verbo leges z si rex
 francie non faceret proui hic dicitur deberet cer
 tam terram regis subicere interdieto z qz papa. ti
 muuit ne populi. z prelatis scandalizarentur. z pro
 uocarent ex hoc mādato quasi papa vellet fauere
 regi anglie z violare iurisdictionem regis Fran
 cie z q etiam propter hoc no seruarēt interdictionem
 ferrēdū p legatū papa scripsit prelatis p frāciā cō
 stituris vt in l3a hf vt patz i antiqua mādant pre
 latis vt sniam quam ferri contingerit fuēt als cō
 minabantur q illos pronunciarēt inobedientes. z
 ex istis clare habet casum huius. c. ¶ In glo. ii.
 opp. q imo pō se intromittat de temporalis iurisdic
 ctione vt p3 i. c. l3 z in. c. sequenti. j. ti. p glo. dicit q
 regulariter se no intromittit excipit tñ duos casus
 Primus est quando iudex ē negligens. Scds qñ
 vacat impiū. alios addit hic Inno. dicit in. d. c. li
 cet. fo i vfi. s3 no glo. ista opp. q pō h3 vtrūqz gla
 dium. lxxxvi. di. c. duo sunt gñā. c. solite de ma.
 z obe. tñ qz iura celestis z terreni imperij a deo pa
 pe tradita sunt vt. xxij. di. c. i. tñ qz habuit aucta

te. cū agēti. Ecce duo gladij sunt hic quos tran
 stulit ad successores. xl. di. c. i. glo. allegat pro et d
 z concludit in effectu qd h3 iurisdictionē tpalē in
 habitu s3 executionē cōmisit ecclā impatorib3. et
 picipibus seculi z remittit ad notata in. c. cāz que
 q fil. sint legit. io. an. inducit aliqua q solū tēdit
 ad probandū qd executio gladij tpalis ē interdici
 ta pape z cuilib3 ecclesiastico s3 ad cōfirmationes
 glo. Jo. de lig. h. ostendit hoc mō qd pō hēat iurisdic
 ctionēz temporalē i habitu. ¶ In habētib3 ordi
 nē in vniuerso mirabile est cē duo eque pfecta. S3
 ipator non ē maior ergo no erit equalis. Itē mul
 titudo principatū mala ē. ¶ Itē ipator ē ois tē
 poralium papa spūaliū. s3 tpalia ordinat i finē spi
 ritualiū. i. q. ij. c. sigs obiecerit sic ergo aīa dñat
 corpori ita papa dñat ipatori. itē principat3 pape
 ē infusus a deo. xi. di. c. in nouo. s3 principat3 tpa
 lis ab hoīne. xc. ij. di. c. legit3 ergo principatus
 dei pcesse d3 principatū hoīs. ¶ Itē pō vt de vi
 carius hūit oimodā potestātē ita. z alii successo
 res i vicariatu. itē principat3 ē optim3 vbi un3 do
 mīat. ij. phisicoz unus ergo princeps in orbe ad
 ducere poterat qd scribit i p3a tragedia no capit
 regnum duos. z apud lucanū in p oisqz ptās i pa
 rtes pfortis erit. itē qz sic est in regimie celesti. z q
 executio sit interdita pape adducit Jo. an. illō ioā
 nis querte gladiū tuū i vaginā illud bernardi ad
 eugenū aggredere i subditos vbo. s3 no ferro qd
 vsurpare gladiū tēptas quē semel iussus es mitte
 re i vaginā. z qd scribit ad thimothēū i t3io o3 epi
 scopū no ēē pafforē. itē ē minister sacramēti z mā
 suetudinis z vniat3 sacramētū vero altaris rep
 sentat vniatē xpī z ecclesie q significat vniō aīe
 ad corpus. qz sicut aīa diuisit ad corp3. sic xps per
 huiusmodi sacramētū viuificat ecclesiam z iō exc
 cutio gladij materialis q diuidit aīam a corpore
 penes ministeriū sacramenti vnitatis ēē non d3. z
 ideo dicit bernardus. vbi s3 gladiū materialē ha
 bet papa nunc ipator vero z similes usu vel manu
 hoc ēt inuit extranagāf bonifacij. vnā sanctā. S3
 do. abb. dicit se addere glo. in. cle. ad n3az d bere.
 q probat hāc pclusionē qd papa sit sūm3 z oēs sint
 ei subiecti. z faciat glo. i. c. cāz q fil. sint leg. z qd
 voluit inno. i. c. l3. j. ti. i. z hosti. i. d. c. pvenenrabi
 lē q fil. sint leg. z i sūma eiusdē tituli. re vera. glo.
 i. d. cle. ad n3am allegauit ad hoc do. car. i. c. vene
 rabilē d elec. z dicit h. d. abb. q duplex ē ptās. vna
 ē spūalis q ē penes sūmū pōrificē alia tēporalis q
 est penes regem seculi ut in. d. c. solite. spūalis ē p
 stantior temporalis in trib3 vt dicit hosti. vbi. s3. v3
 in maioritate in institutōne. z in ptāte seu auctate
 maiozitate. sicut spūs ē prestātor corpore. itē insti
 tutōe. qz sacerdotiū melchisedech pcessit legem
 scriptā d quo i. c. trāllato d pstit. Itē p sacerdotē
 deo subēte fuit ordiata ptās regia p regū. c. viii. i
 fi. ibi dicit dñs ad samuelē pstitues sup eū regem
 ptāte z auctate. qz spūal ptās instituit tēporalē. z d
 stituit. d. c. venerabilē. z. c. ali3. xv. q. vi. p3ēt maio
 ritas rōne s3iecti qto qz meliorib3 pcessit tāto ma
 g3. ē preferrēd3 i auct. d defen. cini. s. nos igit3. s3
 anima cui pō pcessit preferrenda est omnibus reb3
 humanis qbus ipator pcessit. xi. q. i. c. precipimus
 ergo pō pcessit ipatori. itē hoc probat ex vi fidei. si
 cut enim ponere duo principia ē hereticū. c. i. z. ij

de sum. tri. sic ponere duos vicarios equales & hereticū faciat quod voluit glo. q̄ reputat singularis in. c. non autē. xx. q. vii. ē enim ecclesia militis diuinitus exēplata dicēte iōāne i apocalipsi. uidi Ierusalē sanctā nouā descēdētē de celo. z moysi dictū fuit exodi. xxv. c. q̄ oīa faceret s̄m exēplum mōstratū sibi. z adducere poterat qd̄ scribit apud boetiū i t̄tio. mūdū mente gerēs similiq̄ imagine formans. cū igitur in ecclesia triūphanti sit vnus s̄m mus p̄nceps cuius obediētie tota ipsa ecclesia p̄fectissima est subiecta. s̄. ipse deus necessarius est fateri. q̄ etiam ecclesie militati vnus s̄m? p̄nceps p̄sedeat impator ille esse non potest cum non valeat p̄e esse in sp̄ualibus ergo est p̄p̄ q̄ ē in tēporalibus p̄e esse potest. nam z sacerdotes exercuerunt z habuerunt vtrāq̄ potestātē. x. q. i. c. relatū z not. Inno. in. c. licet de suscepto. j. ti. i. Itē ipse xp̄us vtrāq̄ potestātē exercuit in isto seculo quando flagello facto. de feniculis eiecit uendentes et ementes de templo cathedras v̄dentium columbas euertit effundens pecunias numulariorū. vt habet mathei. xi. c. z. i. q. i. c. ex multis z in psalmo dicitur deus iudicium tuū regi. da. z hanc potestates similiter transtulit in petrum dicens pasc oves meas non distinguens in modo pascendi cum petrus diceret ecce duo gladij h̄ xp̄us respondit satis ē non dixit nimis. Item cum uti gladio xp̄us prohibuit dicēs mitte gladium tuum in vaginā nō dixit abice gladium. z iō t̄m executionem prohibuit ratione predicta omnia enī illa sūt p̄deranda cum xp̄s fere loqueret̄ semper figuratiue. Nec obstat si dicatur q̄ sperium z sacerdotiū processerunt ex eodem principio v̄z ex ipso deo autē. quomō oportet ep̄s in prin. c. solite de maior. z obe. fecit deus duo luminaria vt ibi. z faciat qd̄ habet in. c. cum ad uerū. xvi. di. vbi dicit. Nec impator iura pontificis arrideat nec pontifex iura impatoris vsurpet quoniam idem mediator dei z hominum homo Christus in eius actibus proprijs z dignitatibus distinct̄ offā vtriusq̄ potestatis discernit qz fatēdū ē q̄ ipium sicut sacerdotium processit a deo z nedum s̄mū imperiū sed quilibet inferior potestas dicitur procedere a deo ut in passione dominica dicitur non haberes aduersus me potestatem ullam nisi data zcēt. Sed hec potestas non deriuat in p̄cipē secularē imēdiatē a deo s̄z p̄ debitā z sub alternatā emanationē a vicario Jesu xp̄i apud quē sunt videtur celestis z terreni imperij. ut in. c. omnes. xxii. di. hinc est q̄ imperium transfertur de certo genere p̄sonarum ad aliud genus vt in. c. venerabilem de elect. impatorē vngit approbat confirmat reprobat z deponit causas iustis existentibus. z ab eo iuramentum fidelitatis recipit ut in cle. romani de iure iuran. c. ad apostolice de re iudi. li. vi. c. venerabilem de elect. z s̄m hoc debet intelligi apostolus ad romanos. dum dicit non est potestas nisi a deo vel potest dici quatenus consideratur potestas tēporalis respectu exercitij. est ex dei uolūtate penes secularē. sed isti exercētes istos duos gladios habent se ad inuicē ut maior z minor. z sic vnus sit summus in ecclesia militanti sicut vnus est summus in ecclesia triūphanti. Nec obstat q̄ xp̄s tributum soluit. z mandauit dari cesari que sunt ce-

10
saris qm̄ ipse soluit vt euitaret scandalū Mathēi xvij. c. z. xxvij. q. i. iam nunc. Itē soluit tributus inquantū homo z vt daret alijs exemplum soluedi tributum. xi. q. i. si tributum z. c. magnum sicut z legem sp̄ualiter in oībus obseruauit lz sibi non iscumberet necessitas nec simplicit̄ dixit. reddite omnia cesari. s̄z que sunt cesaris cesari qz illud v̄bum ē restrictiuū. vt. l. i. C. de sum. tri. z si. ca. c. si. d̄ cler. non resi. iussit ergo credi nō oīa. s̄z que sūt sua. Et ex istis p̄cludit do. abb. q̄ p̄p̄ est maior impatorē z q̄ penes papam est summa p̄as. lz non habeat exercitium gladij temporalis. z est cū aliquo effectu h̄e iurisdictionem temporale in bitu. qz p̄t destituere impatorē a probare. z confirmare vt ē dictū. Item i arduis negociis concernentibus xp̄ianitatem rōne huius maioritatis potest p̄p̄ se intromittere z inter laicos z exercere istā p̄atem sibi a deo datam vt in. c. i. de homicid. li. vi. cle. pastoral de re iud. d. c. venerabile z. d. c. ali quod. xv. q. vi. sicut enim xp̄us q̄ non erat solitus hanc potestatem exercere ipsam exercuit i arduo facto concernente decorem cultus diuini vt ē dictum faciat quod notat Inno. i. c. q̄ sup̄ his d̄ voto vbi nō ē talis necessitas ardui negocii procedunt iura dicentia q̄ p̄p̄ p̄est sp̄ualibus. z ipator temporalibus. lz dantes i sua monarchia tenuerit q̄ nō depēdeat ab ecclesia impium. z p̄ hoc fuit q̄si dānat̄ de heresi in morte vt refert bar. i. l. i. ff. de reg. reis. z ita dicit debere limitari dictū bar. i. l. ho stes. ff. de capti. Ita bellissime h̄ dixit do. abb. S̄z do. An. h̄ simplicit̄ refert illas ratōes Joā. de ligna. z transit cum illis z ita etiaz facit h̄ do. card. qui dicit q̄ i hoc non possunt fieri rationes demonstratiue. p̄supposito autem hoc q̄ iurisdictionē subordinetur ecclesiastice t̄m non est ex hoc dicens impatorē ita subesse pape vt ab ipso ad papāz possit appellari qz non est talis subordinatio que faciat papam censeri sup̄iorem quo ad actuale exercitium. sed tantū in habitu. nisi in casibus i iure expressis vt vacante sperio vt. d. c. licet. j. ti. p̄. x. di stic. e. qm̄ in glo. cum ergo que hoc dicit q̄ ab impatorē ad papam non appellat̄ p. c. si duobus d̄ appel. c. cām que qui fil. sint leg. Et s̄m hunc modū iurisdictionē impalis etiam procedit a deo z sic non depēdet a papa vt. d. c. solite z s̄m hoc sunt distincte iurisdictiones. nec p̄p̄ se impedit de tēporali. nec impator de ecclesiasticis. c. venerabilem d̄ electio. ita hic residet do. car. Ego adduco qd̄ voluit do. An. in. c. translato de constit. q̄ potestas condēdi legē ēt i laicos habuit originē ab ecclesia z a sacerdotibus. z sic laici nūq̄ iuridice habuerunt p̄tātē legē p̄dēde faciat. c. relatū. xi. q. i. vbi cāe laicorū d̄ferrebāt ad ecclesiaz faciat. ii. q. v. c. si q̄s p̄s b̄ z sic lz ipatorē an̄ aduētū xp̄i accepit p̄tātē a populo vt. l. ii. q̄. d̄ de. ff. d̄ orig. iuz. t̄m illa p̄as fuit ab ipsa quo ad legādū vniuersū. nisi fuis̄z postea p̄ ecclesiaz quo ad exercitiū i laicos p̄firmata. allt̄ nō. h̄ z i. d. c. cū ad uerū. z. c. cāz q̄ z Inno. i. d. c. lz. s̄z bal. i. p̄ma p̄stit. ff. i. ii. col. dicit q̄ ipator d̄ ab ip̄ado et alijs ipat z sibi a nemie ipat. vñ a sup̄ma p̄tātē i qua nō recognoscit sup̄iorē d̄ ipator h̄ enī marcia ē ap̄ legistas q̄ ipator romanorū i t̄palibus nō h̄z superiorem. sed canoniste ponunt papam sup̄iorem. s̄. eius verticem qz h̄z potestatem p̄firmā

di z infirmandi electionem imperator z priuandi
 cum ex rōnabili z notoria cā. ut i. c. ad apostolice
 de re iudi. li. vi. superior enim dignoscatur esse oīs
 qui istituendi. z destituēdi ius hz in auct. de defē.
 ciui. §. interim. z non ē negandū q̄ papa. qui habz
 clauēs celi. z mundi traditas sibi ad iusticiā ē ma
 ior impatore noīe z re fm̄ quid z nō simplr. ita ibi
 dicit Bal. ¶ Ego aliquid adducam i mediū vt
 clarius res ista fiat. ¶ Primo posset quispiam op
 ponere q̄ p̄iissimus saluator noster non exercuit iu
 risdictionē tēporalē proprie cū emētes z vēdentes
 eiecit d̄ tēplo. nam illi laici offendebāt cultū ipsi
 dei sup̄emi. z dhonestabāt eccl̄as quo cāu pp̄ dlt
 etum ecclesiasticū vident effecti de foro ecclesie.
 z possunt puniri ab eccl̄esia. c. cū sit generale de fo
 ro cōpe. cū si. hz ergo xp̄us vberasset laicos tñ exer
 cuit iurisdictionem ecclesiasticā qz vident effecti
 de foro ecclesie delinquēdo i eccl̄esia z ipsas eccl̄e
 siā z ipsuz deū. ergo nō probat ibi illud quod cōi
 ter dicitur. nec obstat. c. i. de homicid. li. vi. qz ema
 nauit qz offendit aīa q̄ ē spūalis in homicidio fac
 to p̄ assassinos. z sic nō emanauit p̄cipalr pp̄ cor
 pus. s̄ ad euitādā p̄nitē. z iteritū ase p̄cipalr z sic
 nō probat id ad quod allegat z ēt ad illā r̄sionē
 datā q̄ vba xp̄i q̄ sunt cesaris illud relatiū q̄ re
 strigat. z sic nō ifert q̄ oīa sint cesaris. ¶ Posset q̄
 piā r̄ndere q̄ ex quo xp̄s dixit q̄ sunt cesaris reddi
 te cesari. z q̄ sunt dei reddite deo q̄ sicut stat non
 restrictiue i vno. ita non stat restrictiue i alio. Sic
 ergo oīa sunt dei ita oīa terrena vniuersalr sūt ce
 saris z p̄ q̄s nō videt̄ recta r̄sio data p̄ canoniz
 stas cōiter. nec ēt videt̄ recta r̄sio data ad auctē.
 quomodo oportet ep̄os. §. dum dicitur q̄ imperiū
 processit imediate a deo. nam ille tex. epparat pa
 patum z ipium q̄ pariter processerunt a deo. s̄ pa
 patus processit imediate ab ip̄o iesu xp̄o. qz dixit
 tibi dabo clauēs regni celozum. pasce oues meas
 sicut ergo papat̄ processit imediate a deo ita pro
 cessit ipiū imediate a deo p̄ illuz tex. z abusiue d̄
 q̄ processit a fortuna. vt dixit glo. sing. i. l. digna
 uox. C. de legi. z dixit glo. sing. in. c. i. d̄ pa. iur. fir.
 q̄ processit ab ense qz abusiue. z sic ille tex. sic in
 ductus confundit illam respōsionē. ¶ Nec obstat cū
 d̄ q̄ deus fecit duo luminaria solē z lunaz. z sol
 illuminat lunam. Ita p̄p̄ illuminat ipatorē. z p̄ so
 lem intelligit̄ p̄p̄. z p̄ lunam ipator. qz istud nō re
 perit iure diuino expressum s̄ p̄ legem positīuā ro
 manozum pontificū vt i. d. c. solite de maio. z obe.
 bene posset argui pro legistis impat̄ cesar in vni
 uersa iurisdictione que ascendente videt̄ z descēdē
 tē solē. z que ex vtroqz latere. idest ex meridie. z se
 ptētrione i auct. vt oēs obe. iud. prouf. §. z hoc cō
 siderantes. z in oībus insulis q̄ vsqz ad curiā re
 cessus extendunt in auct. vt eccl̄esia ro. §. q̄ ergo.
 z in omni terra quam romanozum continet lex. z ca
 tholice eccl̄e sanctio in auct. de non alie. circa fi.
 ¶ De esse ipator ab impio prout ipium ē in altissi
 mo suo scitu. z articulo q̄ ē sūma pt̄as nullis cir
 cūscripta limitibus. vt tangit in. l. impium. ff. de
 iur. om. iud. ergo si impium est sūme sup̄emū seq̄
 q̄ nulli subest z id dicit bal. in. l. i. ff. de constit. p̄n.
 q̄ sunt duo sup̄emi p̄ncipes papa z impator. si
 p̄ueniūt siml̄ oīa p̄nt. S̄ si nō p̄ueniūt q̄libz p̄t̄ i
 sua iurisdictione non i alterius pt̄ate. allegat In

no. in. c. ad abolendā de hereti. z sic impator ē su
 premus p̄iceps in sua t̄p̄alitate. iuxta illud virgi
 lianū. diuisū impium cū ioue cesar hēs. ¶ Id̄ vide
 tur diuisum ipium vt vnus impet in tēporali
 bus z alter in spūalibus z sic non erit monstrū. qz
 vident̄ eē duo vicarij diuerso respectu. vn̄ vt pre
 sit tēporalibus z alter vt presit spūalibus. ¶ Preter
 ea ipator ē mūdi dñs. vt. l. de precatio eudemonis
 ff. ad. l. Rod. de Jac. l. i. in. v̄si. n̄ri or̄bis. C. d̄ rap.
 vir. ¶ Dia enim sunt p̄ncipis. l. bene a zenone. C.
 de quad. prescrip. l. ii. §. merito z. §. si quis a p̄ncipe
 ff. ne quid in loco publico rem meam p̄t̄ alteri da
 re vt. l. item si liberatū. ff. de rei uendi. l. lutiū. ff.
 de euict. populus enim ei z in eū oē suum impium
 z potestatem concessit z transtulit instit. de iur̄ na
 tura. §. s̄z quod p̄m. l. ij. §. igit̄. C. de uet. iur. enu
 clea. l. ij. §. igit̄. ff. de orig. iur. z eum in dñm elegit
 ¶ Nam in veteri testō legimus q̄ populus elegit p̄n
 cipem. ut in saul apparet primo regum. c. ix. z viii.
 q. i. c. moyses. xc. di. c. legimus. sicut collegiū siue
 capitulū prelatū. c. cū eccl̄esia valterana. z. c. i. de
 ellec. necessarium eniz est p̄ vnū rei publice prou
 deri. l. ij. §. nouissime. ff. d̄ orig. iur. vij. q. i. c. i. api
 bus. ¶ Nā multi de facili dissentiunt. l. si unus. §.
 p̄ncipaliter. ff. de arbi. z si sunt multi erunt mul
 ta capita quasi monstrum. c. q̄to de off. ordi. sub
 eo enim sunt oēs nationes. xi. q. i. §. hec si quis to
 tius or̄bis obtinet monarchiā. xi. q. i. c. futuraz
 in v̄. totius or̄bis monarchiā. ¶ Preterea faciat
 l. in. prin. C. de veter. iur. enucle. vbi dicitur no
 bis a diuina maiestate traditū ē imperiū. ergo nō
 ē traditū a papa. Sacerdotiuz. eniz z impium ex eo
 dem fonte procedunt i auct. quō oportet ep̄os in
 prin. in auct. de non alie. §. sancimus. ¶ Nam deus
 misit impatorem legem animatā in terris i auct.
 de consulibus. §. si. col. iij. z ideo deus de celo im
 perium constituit vt difficilius legem imponat. z
 humano generi distribuatur vt i auct. de fid. instru
 §. quia igitur. coll. vi. z sic cū a deo fuerit institu
 tum imperiū quia nec est potestas nisi a deo ut. c.
 pro humani. §. de homicid. li. vi. q̄ ei resistit dei or
 dinationi resistit. Qui enim preceptum impato
 r̄z contēnit iudicium sibi acquirit. z inter homies
 penam luit z apud deum frontem non habz. xi. q.
 i. c. imperatores omnia enim sibi licent z sua sunt
 vniuersa. l. bene a zenone. C. de quad. prescrip. h̄
 etiam probatur in. c. per venerabilem qui fil. sint
 leg. vbi dicitur egregie quod rex Francie de fa
 cto non recognoscit superiorem quasi dicat q̄ de
 iur̄ deberet recognoscere ergo sequitur q̄ si pro
 cessit a deo q̄ non procedit ab eccl̄esia. Et addu
 ci posset quod scripsit gloriofus Petrus in sua
 epistola. Deum inquit timete regem honorifi
 cate. z illi subditi estote omni potestati siue regi
 tanq̄ p̄cellēti. z ducib̄ ab eo missis in eadē epla.
 ¶ Preterea faciat. Nam sacrum euangelium ap
 probavit impiuz Mathei. iij. uel in. c. dum dicit
 eruiit edictum a cesare augusto ut describeretur
 vniuersus orbis. z videt̄ q̄ xp̄us recognouit impa
 torem z adduco quod voluit bar. in. l. hostes. ff. d̄
 capti. vbi dicit q̄ si quis diceret dñm impatorem
 nō eē dñs z monarcham forte eēt hereticus. quia
 diceret contra dēminationem eccl̄e. z s̄ sacz euā
 gelium z ibi dicit q̄ euangelium approbavit ipiū